Republica Serbia

INSTITUTUL PENTRU EVALUAREA CALITĂȚII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI EDUCAȚIEI
PROSVETNI PREGLED

CULEGERE DE EXERCIȚII LA

LIMBA ROMÂNĂ

PENTRU EXAMENUL FINAL ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ȘI EDUCAȚIA ELEMENTARĂ
DIN ANUL ȘCOLAR 2014/2015

Autori

Anișoara Țăran, Institutul de Manuale, Belgrad
Elena Cojocar, Ș.E. „Sfântul Gheorghe", Uzdin
Romanța Glanda-Crăciun, Ș.E. „2 Octombrie", Nicolinț
Lenuța Urzescu, Ș.E. „Olga Petrov-Radišić", Vârșeț
mr. Rodica Ursulescu Miličić, Facultatea de Filosofie, Novi Sad
Ionel Agadișan, Ș.E. „Dositej Obradović", Bariţe – Plandište
Maria Miclea, Ș.E. „Frăţie și unitate", Seleuș – Alibunar
mr. Marinel Negru, Facultatea de Învățători, Belgrad, Departamentul din Vârșeț
dr. Laura Spăriosu, Facultatea de Filosofie, Novi Sad

Belgrad, 2015

CULEGERE DE EXERCIȚII LA LIMBA ROMÂNĂ
PENTRU EXAMENUL FINAL ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ȘI EDUCAȚIA ELEMENTARĂ
DIN ANUL ȘCOLAR 2014/2015

Editura:
Institutul pentru Evaluarea Calității Învățământului și Educației
Societate economică „Prosvetni pregled" s.r.l., Belgrad

Pentru editură:
dr. Dragan Banićević, directorul Institutului pentru Evaluarea Calității Învățământului și Educației
mr. Milovan Trifunović, directorul Socității economice „Prosvetni pregled"

Redactor
Anișoara Țăran

Lector
Anișoara Țăran
dr. Romanța Iovanovici

Dragi elevi şi eleve,

Vă oferim o Culegere de exerciţii la limba română. Culegerea este menită exersării şi pregătirii pentru susţinerea examenului final. După complexitate, exerciţiile din culegere sunt clasificate pe niveluri: de bază, mediu şi avansat. În cadrul fiecărui nivel, exerciţiile sunt repartizate pe următoarele domenii: Abilităţi de citire şi înţelegere a textului citit, Exprimarea în scris, Gramatica, Lexicul, Limba română literară şi Literatura. În partea finală a Culegerii sunt date soluţiile şi lista standardelor de învăţământ după care sunt alcătuite exerciţiile din Culegere.

Testul pe care îl veţi rezolva la examenul final va conţine exerciţii prin care se va examina realizarea standardelor de învăţământ pe cele trei niveluri: de bază, mediu şi avansat.

Vă dorim spor la muncă!

Autorii

CUPRINS

NIVELUL DE BAZĂ

Abilităţi de citire şi înţelegere a textului citit 7
Exprimarea în scris 17
Gramatica 22
Lexicul 31
Limba română literară 35
Literatura 39

NIVELUL MEDIU

Abilităţi de citire şi înţelegerea textului citit 50
Exprimarea în scris 63
Gramatica 68
Lexicul 79
Limba română literară 85
Literatura 88

NIVELUL AVANSAT

Abilităţi de citire şi înţelegerea textului citit 106
Exprimarea în scris 111
Gramatica 115
Lexicul 121
Limba română literară 123
Literatura 126

SOLUŢIILE 143

Lista standardelor de învăţământ după care sunt alcătuite exerciţiile pentru examenul final . .175

Lista exerciţiilor cu cifrul standardului 181

NIVELUL DE BAZĂ
Abilități de citire și înțelegere a textului citit

1. Fiţi atenţi la explicaţia dată:

Vă găsiţi la finea anului şcolar şi vă pregătiţi pentru masa festivă de absolvire a clasei a VIII-a. Cu acest prilej alcătuiţi o invitaţie prin care vreţi să **invitaţi** profesorii şi la alcătuirea ei folosiţi:

a) textul artistic (literar)

b) textul neartistic (nonliterar)

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect

2. Analizaţi atent imaginea redată, iar apoi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

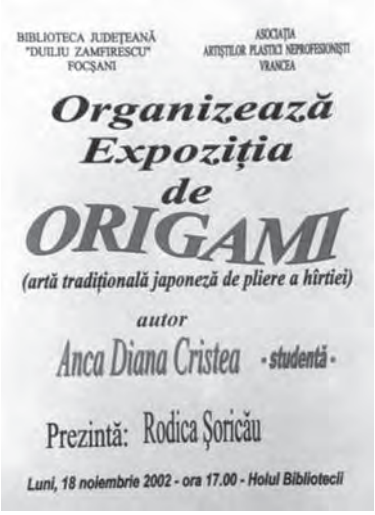

a) este o copertă de carte şi aparţine literaturii;

b) este un afiş şi nu este un text artistic;

c) este un text scris după normele limbii literare şi aparţine textelor artistice.

3. Urmăriţi atent textul:

Tăceam şi eu şi tovarăşul meu; ascultam o înfiorare abia simţită în frunzişul cenuşiu de deasupra noastră. Pe luciul apei, pe care pluteau gâze felurite, săgetau din când în când rândunele, brăzdând un val fin, abia o părere.

(Mihail Sadoveanu – *Taine*)

Modul de expunere folosit în text este:

a) dialogul

b) expoziţiunea

c) descrierea

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect

4. Se dă textul:

Căldură mare în august: temperaturile vor depăși mediile multianuale.

Temperaturile vor depăși, în luna august, mediile multianuale lunare în estul, sud-estul și local în vestul țării, potrivit informațiilor Centrului European pentru Prognoza Vremii__

Acest text este:

a) artistic

b) neartistic

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

5. Recunoaşteţi stilul în care este scris fragmentul şi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

„Camera Economică Regională din Panciova duce la bun sfârșit Proiectul de sprijinire a firmelor mici și mijlocii, care în colaborare cu Camera de Comerţ și Industrie din Judeţul Caraș-Severin, adică din Reșița, se realizează în cadrul programelor de colaborare transfrontaliere. Conferinţa finală la care se vor prezenta toate rezultatele acestui proiect, care a durat mai multe luni, va fi organizată în România, pe la mijlocul lunii decembrie curent.

Preşedintele Camerei Regionale din Panciova, Dragan Bosilj, a spus că un mare număr de firme mici și mijlocii se confruntă cu supravieţuirea pe piață și, nu de rare ori, proprietarii pierd afacerea și munca, dar și mijloacele investite. Proiectul de colaborare transfrontalieră a camerelor economice din România și Serbia (din această parte a Banatului) a avut ca scop tocmai avansarea concurenţei firmelor mici și mijlocii, pentru a depăși cât mai uşor perioada de acomodare și să se poziţioneze cât mai reuşit pe piață. „

(Ziarul *Libertatea*, Panciova)

a) artistic

b) publicistic

c) administrativ

6. Dacă textul este cu caracter administrativ, scrieţi în urma lui „A”, dacă este publicistic, scrieţi „P”, iar dacă este ştiinţific, scrieţi „Ş”:

a) Anunţurile pentru sezonul din acest an al taberelor de vară la noi și în lume a început la sfârșitul lunii martie și, după cum am aflat de la coordonatorii schimburilor de voluntari ai asociaţiei „Tinerilor cercetători ai Serbiei”, până în prezent s-au anunţat 430 de voluntari. Mai sunt în jur de 1700 de locuri libere, iar anunţurile se pot face până la completarea locurilor. _____

b) Conjuncţia este partea de vorbire neflexibilă care leagă, în propoziţie, două părţi de propoziţie de acelaşi fel, stabilind un raport de coordonare între acestea, iar în frază două propoziţii, stabilind un raport de coordonare sau de subordonare între ele. _____

c) Protectorul cetăţenilor este un organ de stat independent care apără drepturile cetăţenilor și supraveghează activitatea organului administraţiei de stat, organului competent pentru protecţia juridică a dreptului de proprietate și a intereselor Republicii Serbia, precum și a altor organe și organizaţii, întreprinderi și instituţii cărora le-au fost încredinţate atribuţii publice. _____

7. Pe baza caracteristicilor date, identificaţi denumirea stilului funcţional:

– expresivitatea îi este o trăsătură fundamentală

– imaginaţia autorului este obţinută prin diferite figuri de stil

– se folosesc diverse teme ca: natura, iubirea, melancolia, nostalgia, etc.

Încercuiţi litera din faţa denumirii acestui stil:

a) științific

b) artistic (literar)

c) publicistic

8. Recunoaşteţi stilul în care este scris fragmentul și încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

„Dibuiră amândoi prin întuneric, căutând vreun locșor unde să se adăpostească până va sosi trenul. Feciorul, mai îndrăzneț, se apropie de ușa sălii de așteptare și puse încetinel mâna pe clanță. Era încuiată. Zări în stânga ușii o bancă, o pipăi cu băgare de seamă, parcă s-ar fi gândit să se așeze sau nu, stătu o clipă la îndoială și în sfârșit se lăsă alături pe lespedea de piatră dinaintea pragului. Bătrânul își alunecă sarcina pe bancă și se cocoloși și el lângă fecior.

– Pesemne-i cam devremior, se scânci feciorul într-un târziu cu glas potolit.

– Pesemne... Om aștepta, ce să facem? răspunse Nicolae obosit.

Și de-acum amuţiră amândoi. Priveau duși încoace-încolo, se așezau mai bine pe lespede și gemeau înăbușit, în răstimpuri, parc-ar fi fost strânși în curele. „

a) administrativ

b) științific

c) artistic sau literar

d) familial

9. În limba română se deosebesc diferite stiluri funcţionale. Pe baza noţiunilor date descoperiţi stilul:

Se utilizează în lucrările care conţin informaţii asupra unor obiecte, fenomene, cercetări, adică în lucrările ştiinţifice.

_____

(scrieţi stilul)

10. Procesul-verbal se poartă la o ședință și conține: formula de introducere, ordinea de zi, formula de încheiere.

Procesul-verbal aparține stilului:

a) administrativ

b) științific

c) jurnalistic

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

11. Citiţi textul cu atenţie:

„Lucrul mecanic nu trebuie confundat cu efortul. Dacă ţinem în mână un corp greu depunem un efort. În schimb, când încercăm să-l punem pe un raft, efectuăm lucru mecanic – punctul de aplicaţie al greutăţii se deplasează. Dacă împingem un obiect greu, dar nu-l putem mişca din loc nu efectuăm lucru mecanic ci depunem un efort."

(*Manual de fizică*)

Precizaţi stilul în care este scris textul:

a) stilul beletristic (artistic)

b) stilul ştiinţific

c) stilul administrativ

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

12. Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

1. Textul sau comentariul explicativ adresat cititorilor şi plasat la sfârşitul unei cărţi se numeşte:

a) alineat

b) citat

c) postfaţă

2. Cuvântul către cititori aşezat la începutul unei cărţi, care conţine lămuriri, explicaţii etc. legate de opera respectivă, se numeşte:

a) titlu

b) prefaţă

c) subtitlu

13. Priviţi textul dat, iar pe liniile puse lângă text scrieţi numărul:

1. dacă este vorba de alineat ;
2. dacă este vorba de titlu
3. dacă este un subtitlu

ŢARA DE DINCOLO DE NEGURĂ _____

Maică-mea era mare farmazoană _____

E vorba de o vreme destul de depărtată, când încă nu încheiasem primul deceniu al vieţii mele. Fiindcă iubeam foarte mult poveştile şi pe moş Ilie, făcusem cunoştinţă de–aproape cu o chisea mare de tutun, care sta într-un colţ, pe masa de lucru a tatei. Era un fel de pocal de ghips pe care meşterul italian, care îl vânduse, îl împodobise cu o scenă antică în basorelief. Se vedeau de jur împrejurul rotundului muzicanţi goi cu fluiere duble şi bacante încununate cu flori, care dănţuiau. Totdeauna stam şi cugetam nedumerit de ce nu s-or fi îmbrăcat oamenii aceia. Pe urmă îmi vâram în chisea nasul ş-o mână şi mă duceam să caut pe povestitorul meu.

_____De la acest moş Ilie am auzit cea dintâi istorisire de vânătoare şi cu acest prilej m-am încredinţat că mama nu e-n stare să preţuiască cum se cuvine asemenea lucruri minunate. Am avut atuncea pentru ea sentimente obscure şi îndoielnice.

_____Era într-o după-amiază de toamnă târzie. Dimineața, scânteiase în grădină și pe acoperișuri o brumă groasă și-ngheţase în treuci apa găinilor. Moș Ilie ieșise în ogradă cu cojocu-n spate și fuma din luleaua cea scurtă, ca să se încălzească la nas. „De acu, cuconașule, și iarna-i aproape...” îmi declarase el cu un glas plin de îngrijorare și de un fel de taină.

14. Completaţi enunţurile:

1. Un rând retras într-un text, pentru a marca schimbarea ideii, se numește

_____.

2. Lista cu titlul diferitelor părţi ale unei lucrări așezate în ordine, care este de obicei la sfârșitul cărţii se numește

_____.

15. Partea introductivă a unei cărți se numește:

a) postfață

b) cuprins

c) prefață

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

16. Găsiți și transcrieți proverbul din textul dat:

„– Aiștia-s mânzii popii, fiule. Niște zile mari ca aceste le așteaptă și ei, cu mare bucurie, tot anul. Gătitu-le-ați ceva bob fiert, găluște, turte cu julfă și vărzare? Gătit, cinstite părinte; poftim de ne blagosloviți casa și masa și poftim de mai ședeți, să ne șadă peţitorii.

Când auzeam noi de masă, tăbăram pe dânsa, ș-apoi, aține-te, gură! Vorba ceea: „De plăcinte râde gura, de vărzare, și mai tare „. Ce să faci, că doar numai de două ori pe an este ajunul! Ba la un loc, mi-aduc aminte, ne-am grămădit așa de tare și am răsturnat masa omului, cu bucate cu tot, în mijlocul casei, de i-am dogorit obrazul părintelui de rușine. „

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

_____

17. Se dau versurile în care este redat un anotimp, iar pe linia de mai jos scrieți despre ce anotimp este vorba:

„O rază
Ce vine goană din apus
Și-adună aripile și se lasă
tremurând
pe-o frunză:
dar prea e grea povara –
și frunza cade.”

În poezie este redat anotimpul _____

18. Citiţi textul şi răspundeţi cerinţelor:

(...)
Într-o pădure veche, în ce loc nu ne pasă,
Un ţăran se dusese să-şi ia lemne de casă.
Trebuie să ştiţi, însă, şi pot să dau dovadă,
Că pe vremea aceea toporul n-avea coadă.

Astfel se încep toate: vremea desăvârşaşte
Orice inventă omul şi orice duhul naşte.
Aşa ţăranul nostru numai cu fieru-n mână
Începu să sluţească pădurea cea bătrână.

Tufani, palteni, ghindarii se îngroziră foarte:
„Tristă veste, prieteni, să ne gătim de moarte,
Începură să zică, toporul e aproape!
În fundul unei sobe ţăranu-o să ne-ngroape!”

(Grigore Alexandrescu, *Toporul şi pădurea*)

a) Enumeraţi din text cele trei specii de copaci:

_____

b) Motivul pentru care ţăranul pleacă în pădure este să _____
_____

19. Din următorul text:

„... e toamnă, când turmele coboară la iernat şi totul rămâne pustiu... .”

deducem că este vorba de o doină:

a) păstorească

b) de dor

c) de jale

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

20. Citiţi textul, apoi scrieţi răspunsul pe liniile date mai jos:

Acul: Moşule, de ce eşti zurbagiu? Te sfădeşti necontenit cu soră-ta nicovala, ţipaţi şi faceţi larmă, de-mi ţiuie urechile. Eu lucrez toată ziua, şi nime nu-mi aude gura.

– Iaca, mă! da de unde-ai ieşit, Pâcală?

– De unde-am ieşit, de unde n-am ieşit, eu îţi spun că nu faci bine ceea ce faci.

– Na! vorba ceea: a ajuns oul mai cu minte decât găina. Măi băiete, trebuie să ştii că din sfădălia noastră ai ieşit; ş-apoi tu ni cauţi pricină?

– Mă rog, iertaţi-mă! că dacă n-ar fi fost focul, foile, pleafura şi omul care să vă facă să vă deie nume, aţi fi rămas mult şi bine în fundul pământului, ruginite ca vai de voi.

– Măsură-ţi vorbele, băiete! Auzi, soră nicovală, cum ne râde acuşorul?

– Aud, dar n-am gură să-i răspund; și văd, dar trebuie să rabd.

– Vorba ceea, soro: „Șede hârbu-n cale și râde de oale”. Măi puşchiule! Ia să vedem, ce ai făcut tu mai mult decât noi?

– Ce am făcut și ce fac, îndată ţ-oiu spune. Ca să nu lungesc vorba, hainele bărbătești și femeiești, din creștet până în tălpi, și alte nenumărate lucruri frumoase și scumpe, fără de mine nu se pot face. Mergi la croitor, intră în bordeiu, suie-te în palat, ai să mă găsești. Fetele mă pun în cutiuţe aurite, mă înfing în perinuţe de mătasă și îngrijesc de mine ca de un mare lucru.

– Da’ în stogul de fân nu vrei să te puie, mititelule?

– Nici în stogul de fân, dar nici trântit într-un ungher al ferăriei, ca tine. Ia spune-mi: te mai ie cineva în mână decât ferarul?

a) Una din zicători din text este: _____ .

b) Hainele bărbătești și femeiești le face (cine?)_____ .

21. Din textul de mai jos faceți distincția dintre informațiile importante și cele neimportante și înconjurați literele din fața răspunsurilor referitoare la ceea ce este important în text:

„Un clopoţel a început să se smucească deasupra ușii, speriat. Parcă vrea să-și rupă frânghiuţa și s-o ia la fugă.

Intrăm în clasă. Pupitrul e înalt. Mă ridic în vârful picioarelor, mă sprijin în coate și abia izbutesc să mă așez, strâmb, pe-o margine de bancă. Fetele se foiesc o vreme, pe urmă se astâmpără. E așa de liniște, că se aude cum își strigă Hună, pe stradă, covrigeii lui sărați...

– Casian Alexandra!

E numele meu. Știu. Dar nu răspund. Pe mine nu mă strigă nimeni așa. Toată lumea mă strigă Luchi... Îmi vine-a râde. Așa-i de caraghios să te strige cineva Casian Alexandra! Ca și cum ar striga-o tata pe mama, în loc de Catia, Casian Ecaterina. Doamna se uită la mine și râde. Are un dinte de aur, drept în faţă.

Cu mata vorbesc, fetiţo... Cum te cheamă?

Am uitat că banca e înaltă și cad de sus, bocănind, în picioare. Simt în jurul meu râsul stăpânit al clasei.

– Cum îţi zice mama acasă? stăruie doamna tot blând, dar c-un fel de nerăbdare parcă. „

(Otilia Cazimir, *A murit Luchi*)

Informațiile importante sunt:

a) Clopoțelul anunță că e timpul ca elevii să intre pentru prima dată în clasă.

b) În clasă este liniște.

c) Învățătoarea o strigă pe nume, iar fata nu răspunde pentru că pe ea o strigă acasă Luchi și i se pare caraghios numele de Alexandra.

d) Banca e înaltă.

22. Se dă textul:

Tresărind scânteie lacul
Și se leagănă sub soare,
Eu, privindu-l din pădure,
Las aleanul să mă fure
Și ascult de la răcoare
Pitpalacul.

(Mihai Eminescu – *Freamăt de codru*)

Scrieţi trei termeni care precizează elementele cadrului natural: _____

_____

23. Citiţi textul cu atenţie:

„Am însoţit pe Adela în câteva magazine, din care a selectat metodic tot ce însemnase pe o listă încă de acasă. Fiecare articol cumpărat era șters din listă cu micul ei creion și, când programul fu epuizat, ne suirăm în trăsura noastră îngustă și hârbuită spre a ne întoarce acasă. După o scurtă chibzuire, am hotărât să ne urcăm la Cetatea Neamţului și am îndreptat birjarul într-acolo."

(G.Ibrăileanu, *Adela*)

A. Notaţi personajele care apar în text:

_____

B. Desprindeţi din text mijlocul de transport și caracteristicile acestuia:

_____

24. Citiţi atent textul:

„Tic n-a văzut la început în curtea școlii decât un bărbat străin plimbându-se cu un Moș Timofte foarte bucuros, ceea ce bineînțeles, nu i-a stârnit nicio exclamație... .
Tic a văzut altceva. Ceva care i-a furat toate privirile, emoțiile și preocupările."

(Constantin Chiriță, *Cireșarii*)

Numiţi personajul principal din text: _____

25. Dintre sensurile cuvintelor subliniate în versurile de mai jos, alegeţi-l pe cel care corespunde contextului.

„Plouă ...
Și-n orașul nostru ploaia cântă,
Cântă ca un fonograf <u>stricat</u> ...
De trei zile și trei nopţi neîncetat
Un tenor cu vocea <u>falsă</u> se frământă
Și pe străzi... și-n curte la palat...

(I . Minulescu, *Ploaie urbană)*

Stricat: a) defect

b) corupt

Falsă: a) mincinoasă

b) nearmonioasă

Încercuiţi litera din faţa variantei ce corespunde cuvintelor subliniate în text.

26. Citiţi mai întâi fragmentul, apoi încercuiţi răspunsul corect:

„... Tânărul Goe poartă un frumos costum de marinar, pălărie de paie cu inscripţia pe pamblică: le Formidable, și sub pamblică biletul de călătorie înfipt de tanti Miţa, că „așa poartă bărbaţii biletul".

– Vezi ce bine-i șade lui – zice mama mare – cu costumul de marinel?

– Mamiţo, nu ţi-am spus că nu se zice marinel?

– Da cum?

– Marinal...

– Ei! ziceţi voi cum știţi; eu zic cum am apucat. Așa se zicea pe vremea mea, când a ieșit întâi moda asta la copii – marinel.

– Vezi că sunteţi proaste amândouă? întrerupe tânărul Goe..."

Din fragmentul dat se poate constata că Goe este un băiat care știe să-și respecte membrii familiei:

DA NU

27. Citiţi cu atenţie fragmentul:

„Un șoricel roase dușumeaua și făcu o deschizătură în ea. Trecu printr-însa și găsi mâncare din belșug. Numai că șoarecele era tare lacom și mâncă până se umflă. Când se lumină de ziuă, șoarecele dădu să se întoarcă acasă, dar burta umflată nu-l mai lăsă să treacă prin deschizătură."

(Lev Tolstoi, *Șoarecele care s-a îngrășat*)

În text se povestește despre un șoarece care mâncă mult pentru că**:**

a) mâncarea era gustoasă

b) era lacom

c) era gras

d) era bolnav

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

28. Citiţi cu atenţie textul:

„Dacă vei urca vreodată, și eu vă sfătuiesc să urcaţi prin umbra Carpaţilor Răsăriteni, pe la Piatra-Neamţ și Târgul-Neamţ, spre locurile celei dintâi descălecări, de la un timp veţi băga de seamă că se vorbește tot mai puţin despre Ceahlău, muntele venerat al Moldovei, și că, pe măsură ce se apropie Ţara de Sus, puterea lui scade, spre a face loc în vorbirea și în conștiinţa oamenilor, unui alt munte a cărui stea începe să se ridice la orizont."

(Geo Bogza, *Rarăul*)

A. Scrieţi numele localităţilor apărute în text: _____

B. Scrieţi numele „muntelui venerat al Moldovei": _____

29. Citiţi cu atenţie versurile:

„A fost odată ca-n povești,
A fost ca niciodată,
Din rude mari împărătești,
O prea frumoasă fată.

Și era una la părinți
Și mândră-n toate cele,
Cum e Fecioara între sfinţi
Și luna între stele.”

(M. Eminescu, *Luceafărul*)

Extrageţi din fragment, versurile unde este descrisă frumuseţea fetei.

_____

_____

_____

30. Completați proverbul:

Cine se . . . . . de dimineață departe . . . . . .

Exprimarea în scris

31. Transcrieţi corect propoziţia:

Colegi mei sunt copi exemplari.

_____

32. Corectaţi greşelile din următorul enunţ:

Sau adunat pe aleie toţi copii pe care iam chemat l-a întrecerea sportivă.

_____

_____

33. Transcrieţi corect dialogul, folosind semnele de punctuaţie necesare:

– Ce mai faci _____

– Bine mulţumesc. _____

34. Transcrieţi textul de mai jos, corectând greşelile de ortografie:

Ie primăvară.

L-a ora de linba romînă am recitat poiezia „vestitorii primăverii” de Vasile alexandri. Toţ sântem bucuroş de venirea acestui anotinp.

– Ah, ce veselie predomină ân natură!

_____

_____

_____

_____

_____

_____

35. Scrieţi corect următoarele abrevieri:

a) O.N.U._____

b) S.U.A. _____

c) ETC. _____

36. Transformaţi propoziţiile afirmative în propoziţii negative:

A plecat spre pădure. _____

El vine la mine. _____

L-am văzut pe Ionel. _____

Ieri am fost la şcoală. _____

37. Completaţi propoziţiile cu forma corectă a cuvintelor date în paranteză:

Ei (merge) _____ la școală.
Noi (vorbește) _____ românește.
Fraţii mei sunt (înalt)_____.
(Flori)_____din grădină sunt frumoase.

38. Din cuvintele date alcătuiţi o propoziție corectă:

La, rudele, de venit, vizită, în, țară, noi, au, la

39. Completați cu pronumele personal *lui/ei* sau cu adjectival posesiv *său/sa*:

Mihai i-a oferit Anei cartea _____
Roxana i-a cerut lui Victor caietul _____
Victor i-a dăruit Roxanei cartea _____
Mama l-a rugat pe Gabi să-i aducă haina _____
Tudor i-a împrumutat colegului stiloul _____

40. Se dă propoziția:

Pisica găsi în bucătărie mâncare din **belșug.**

Cuvântul **belșug** din această propoziție se referă la:
a) mâncare proaspătă
b) mâncare bogată (multă)
c) mâncare săracă (puţină)
Încercuiţi litera din fața răspunsului corect.

41. Între *Dicționarul explicativ al limbii române și Îndreptarul ortografic, ortoepic și de punctuație* există mari diferenţe. Pentru ca să dovediţi că ştiţi acest lucru, în urma cuvintelor date, pe linie scrieţi **D**, dacă această explicaţie este din dicţionar și **Î**, dacă este din îndreptar..

a) MĂNÚȘĂ, *mănuși*, s. f. **1.** Obiect de îmbrăcăminte confecţionat din lână, tricot, piele, cauciuc etc., care acoperă mâinile, protejându-le. ◊ Expr. *A umbla* (sau *a se purta*) *cu mănuși* (cu cineva) = a avea o purtare plină de menajamente, de politețe, de îngăduinţă (faţă de cineva). *A arunca* (cuiva) *mănușa* = a provoca (pe cineva) la duel; *p. gener.* a provoca (pe cineva). *A ridica mănușa* = a primi provocarea (cuiva) la duel; *p. gener.* a primi provocarea (cuiva). **2.** (Pop.) Mănunchi (**1**). **3.** (Reg.; și ca termen tehnic în arheologie) Toartă (la oale, vase, căni). ♦ P. gener. Parte a unui obiect care servește pentru a prinde, a apuca, a strânge. _____

b) MĂNÚȘĂ s. f., art. *mănúșa*, g.-d. art. *mănúșii*; pl. *mănúși* _____

c) EV, *evuri*, s. n. (Livr.) Perioadă din istoria omenirii cu anumite trăsături specifice. ◊ *Evul Mediu* = perioadă din istoria omenirii cuprinsă între antichitate și epoca modernă. – Din lat. **aevum.**
_____

d) Se scriu cu literă mare la inițială și toate componentele (cu excepția, de regulă, a cuvintelor ajutătoare)**:** a numelor proprii (inclusiv ale unor unități lexicale complexe folosite ca nume proprii) care desemnează marile epoci istorice (chiar dacă nu reprezintă evenimente) (*Antichitatea, **E**vul **M**ediu*), inclusiv războaiele de anvergură *(Primul Război Mondial, al Doilea Război Mondial)...* _____

e) Grafia **niciun** etc. corespunde și pronunțării în două silabe [nič<u>un</u>]. _____

f) RĂZBÓI[1], *războaie*, s. n. Conflict armat (de durată) între două sau mai multe grupuri, categorii sociale sau state, pentru realizarea unor interese economice și politice; război. *Război civil* = luptă armată între două sau mai multe grupări politice de orientări diferite din interiorul unui stat în vederea schimbării ordinii politice și de stat sau pentru menținerea celei existente. *Război rece* = stare de încordare, de tensiune în relațiile internaționale, provocată de politica de ostilitate a unor state față de altele, care nu ia totuși forma unui conflict armat. *Stare de război* = beligeranță. ♦ Fig. Ceartă; neînțelegere, vrajbă, gâlceavă. – Din sl. **razboj** „ucidere, jaf". **RĂZBÓI**[2], *războaie*, s. n. **1.** Mașină de lucru folosită pentru confecționarea țesăturilor din fibre textile. **2.** Unealtă casnică de țesut; argea, stative. – Din bg., scr. **razboj.** _____

42. Se dă explicația cuvântului CLAIE extrasă din DEX:

Claie, clăi, s.f. Grămadă mare de fân, de snopi de cereale etc., de obicei în formă conică * Fig. Mulțime, îngrămădire dezordonată (de lucruri sau ființe). Expr. Claie peste grămadă = unul peste altul, în dezordine, la întâmplare – Din bg. Scr. Kladnja

Subliniați explicația acestui cuvânt folosit figurativ, apoi o copiați.

_____

_____

43. Încercuiți litera din fața răspunsului corect

a) Cuvintele necunoscute le găsim în dicționare

b) Cuvintele necunoscute le găsim în îndreptare

44. Formați cu ajutorul sufixelor substantive colective:

1. brad ____
2. piatră _____
3. student ____
4. muncitor ___

45. Completați spațiile libere cu *s-a* sau *sa*:

Ionel _____ trezit de dimineață. Împreună cu sora _____ a plecat la școală.
Când _____ auzit clopoțelul, fiecare a intrat în clasa _____.

46. Scrieţi forma potrivită a pluralului substantivelor date în paranteză:

Autostrada are şase (bandă) _____ de circulaţie.

În excursie elevii au vizitat două (muzeu) _____ importante pentru ora de istorie.

Prin (colţ) _____ camerei, erau aşezate fotolii vechi.

47. Încercuiţi cuvintele din următorul şir care se scriu cu „**e**” la iniţială şi se pronunţă cu „**ie**”:

Enervez, eram, el, exemplu, e, exerciţiu, este.

48. Încercuiţi litera din faţa grupului de cuvinte scrise corect:

a) înot, reînnoire, neîndemânatic, a urî

b) înnot, reînnoire, neîndemânatic, a urâ

c) înot, reânnoire, neîndemînatic, a urî

49. Citiţi mesajul dat şi încercuiţi litera din faţa răspunsului exact:

Novi Sad, 15 ianuarie 2014

Dragă Mariana,

Mâine este ziua mea de naştere. Vreau să dau o petrecere sâmbătă seara că împlinesc vârsta de cincisprezece ani. Vor veni Ionel, Ana şi Oana. Sper că vei veni şi tu?

Adresa mea este:

Diana Popescu

Str. Tudor Vladimirescu, nr.84, bloc A, etajul 2, apartamentul 12

Tel. 021/ 683 – 974

Cu drag, Diana

a) Diana locuieşte într-o casă, la sat

b) Diana locuieşte într-un apartament, la oraş

c) Diana locuieşte într-un cămin de elevi

50. Citiţi cu atenţie textul următor:

„Un tată porunci feciorilor săi să trăiască în bună înţelegere, dar ei nu-i dădeau ascultare. Atunci le ceru să-i aducă un târn şi le spuse:

– Rupeţi-l!

Se tot străduiră feciorii, dar nu-l putură rupe. Tatăl desfăcu târnul şi le ceru să rupă nuielele una câte una.

Feciorii frânseră cu uşurinţă nuielele.

Atunci tata le spuse:

– Aşa va fi şi cu voi: dacă veţi trăi în bună înţelegere, nimeni nu vă va putea frânge vreodată."

(Lev Tolstoi, *Tatăl şi feciorii*)

Transcrieţi enunţul în care se precizează povaţa (învăţătura) tatălui dată fiilor:

_____

_____

51. Citiţi cu atenţie textul şi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

„Madam Popescu mai sărută o dată dulce pe maioraşul, îl scuipă, să nu-l deoache, şi-l lasă jos. El a pus sabia în teacă, salută milităreşte şi merge într-un colţ al salonului unde, pe două mese, pe canapea, pe foteluri şi pe jos, stau grămădite fel de fel de jucării. Dintre toate, maiorul alege o trâmbiţă şi o tobă. Atârnă toba de gât, suie pe un superb cal vânăt rotat, pune trâmbiţa la gură şi, legănându-se călare, începe să bată toba cu o mână şi să sufle-n trâmbiţă. Madam Popescu îmi spune ceva; eu n-aud nimica. Îi răspund totuşi că nu cred să mai ţie mult gerul aşa de aspru; ea n-aude nimica.

— Ionel! Ionel!! Ionel!!! Du-te dincolo, mamă; spargi urechile dumnealui! Nu e frumos, când sunt musafiri!

Iar eu, profitând de un moment când trâmbiţa şi toba tac, adaog:

— Şi pe urmă, d-ta eşti roşior, în cavalerie.

— Maior! strigă mândrul militar."

(I.L.Caragiale, *Vizita*)

a) este un text care vorbeşte despre o educaţie aleasă a unui copil;

b) textul nu are valoare artistică deoarece este scris sub formă de dialog;

c) autorul reuşeşte să redea trăsăturile negative ale băiatului care reies din acest fragment.

Gramatica

52. Faceţi acordul corect al cuvintelor din paranteze în enunţurile de mai jos:

a) Copacii și florile erau _____
(înflorit).
b) Apa, norii și valurile păreau _____
(turbat).

53. Completaţi spaţiile punctate cu numeralele cardinale unu sau doi.

1. Pe stradă se plimbau _____ băieţi.
2. ____ om i-a întrebat unde se duc ei ____ .
3. Am vrut să-i dau _____ mere dar n-a primit decât _____ .
4. În după amiaza aceasta este prevăzută și vizitarea a _____. peșteri.

54. Treceţi verbele din următoarele propoziţii la viitor:

a) Mariana își citește lecția. _____ .
b) Eu am mers la munte. _____

55. Se dă enunţul:

În <u>lac</u> sunt <u>pești.</u>

Cuvintele subliniate sunt:
a) adverbe;
b) substantive;
c) numerale.
Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

56. Identificaţi categoria morfologică (partea de vorbire) a cuvintelor subliniate din următoarele propoziţii:

1. Maria citește o carte **interesantă**. _____
2. Ieri **a plouat** toată ziua. _____
3. Cei mai mulţi dintre ei erau **sportiști**. _____

57. Analizaţi toate părţile de vorbire subliniate din propoziţia de mai jos:

<u>Ea</u> pregătește <u>cinci</u> <u>cozonaci</u> <u>delicioși.</u>

Ea _____
Cinci _____
Cozonaci _____
Delicioși _____

58. Introduceţi semnele de punctuaţie omise în propoziţiile de mai jos:

a) Pe lanuri dorm spicele grele
Asupra pădurii veghează de sus
Cetatea eternelor stele

b) –Aşa-i măi Niculae? D-aia eşti tu trist __ lasă că te facem noi popă nu învăţător

59. Stabiliţi şi îndreptaţi greşelile de punctuaţie din următoarele enunţuri:

a) – Ce nu dormi. Nu nu plouă__ Stăi acolo că-i devreme
b) Vreau să te văd plecând la şcoală şcolăriţo?

(Otilia Cazimir, *A murit Luchi*)

a) _____
b) _____

60. Alegeţi semnele de punctuaţie necesare rescrierii corecte a textului:

„Las' mamă că lumea asta nu-i numai cât se vede cu ochii"

(Ion Creangă)

a) linie de dialog, cratimă, virgulă
b) linie de pauză, punct, virgulă
c) linie de dialog, virgulă, punct
Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

61. Patru dintre cuvintele de mai jos sunt scrise greşit. Pe liniile alăturate scrieţi forma corectă a tuturor cuvintelor date:

ortodocs	_____	batjocură	_____
greşală	_____	conştinţă	_____
socetate	_____	cumsecade	_____

62. Transcrieţi corect propoziţiile ţinând cont de regulile de ortografie şi de punctuaţie:

1. Să aveţi grijă de fraţi voştrii!
2. Peisajul era minunat, dar iei nu ştiau săl aprecieze

1. _____
2. _____

63. Încercuiţi litera din faţa cuvintelor care sunt scrise corect:

a) pâne d) aer
b) a urî e) viitor
c) înpărat f) aleie

64. Corectaţi greşelile de ortografie din textul următor:

„Mia spus mie o vecină...că no să fie bine__ Sa uitat pe rînd la ele și nu ia venit să criadă”.

_____

_____

65. Transcrieţi textul după normele ortografice:

Învăţătoarea î-și amintii cum la luat de mână și la dus să vadă o sală de clasă. Băiatul sa așezat întro bancă și a stat ca un școlar adevărat.

_____

_____

_____

66. Transcrieţi corect următoarele propoziţii ţinând cont de regulile de ortografie și punctuaţie:

a) Așa, așa, grăbiţivă, să nu vi se întîmple ceva... D-zeu să vajute!

b) Depărtările î-mi dezvăluie orașul înegrit de fumuri.

a) _____

b) _____

67. Scrieţi pe linie cărei părţi de vorbire aparţine fiecare cuvânt din propoziţia dată mai jos:

Maria a plecat încet în pădurea deasă.

Maria – _____

a plecat – _____

încet – _____

în – _____

pădurea – _____

deasă – _____

68. Dacă vă uitaţi, pe verticală este dată propoziţia: **Patru băieţi au plecat cu undiţele la râu.**

În partea dreaptă se află părţile de vorbire care corespund propoziţiei date. În dreptul fiecărui cuvânt scrieţi litera din faţa părţii de vorbire corespunzătoare.

Patru _____	a) prepoziţie
băieţi _____	b) numeral
au plecat _____	c) substantiv
cu _____	d) verb
undiţele_____	
la _____	
râu _____	

69. Citiţi textul şi fiţi atenţi la cuvintele subliniate, iar apoi vedeţi dacă enunţul de mai jos este adevărat sau nu.

Atunci feciorul craiului își ia cele trebuitoare, sărută mâna tătâne-său, primind carte de la dânsul către împăratul, zice rămas bun fraţilor săi și apoi încalecă și porneşte cu bucurie spre împărăţie.

(Ion Creangă, *Povestea lui Harap Alb*)

Cuvintele subliniate în text sunt părţi de vorbire neflexibile

DA NU

Încercuiţi răspunsul corect.

70. Scrieţi pe linii ce fel de adverbe sunt, după înţeles, adverbele de mai jos:

a) acolo, aici, aproape, împrejur, jos, sus _____

b) devreme, ieri, odată, acum, astăzi, alaltăieri _____

c) degrabă, repede, abia, anevoie, aşa, bine _____

71. Analizaţi cuvintele subliniate din frază și încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

„Scormon văzu cum o lacrimă i se strecură în jos pe obrazul ei și începu să scheaune, văzând că acum nu e bine” .

(Ioan Slavici, *Scormon*)

a) cuvintele subliniate sunt părţi de vorbire flexibile;

b) cuvintele subliniate sunt părţi de vorbire neflexibile;

72. Scrieţi pe linie cărei categorii morfologice aparţin cuvintele:

de _____

și _____

merge _____

aici _____

73. Subliniaţi forma corectă a numeralelor:

1. Mi-am înscris fiul în clasa doua / a doua.
2. Merge în clasa întâi / a întâia.

74. Precizaţi genul, numărul și cazul substantivelor subliniate din propoziţia:

Fetiţa a pus pe masă creioanele primite de la mătușa sa.

substantivul	genul	numărul	cazul

75. Treceţi prin gradele de comparaţie date adjectivul **harnic**:

Pozitiv

Comparativ de

superioritate	egalitate	inferioritate

76. Precizaţi: partea de vorbire, genul și numărul cuvintelor subliniate din fraza dată.

Alexandra are șorţ negru, lung de nu i se văd genunchii și toate fetele se uită la ea.

	Partea de vorbire	**Genul**	**Numărul**
Alexandra			

77. Precizaţi felul următoarelor propoziţii:

O iarnă am învăţat în această şcoală. _____

Nu aruncaţi hârtiile pe jos! _____

Cine este absent astăzi? _____

78. Precizaţi modul și timpul verbelor:

a) am citit _____

b) să scriu _____

c) vreau _____

d) voi sări _____

79. Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

Forma verbală *plângând* este la modul:

a) infinitiv;

b) gerunziu;

c) supin.

80. Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

Forma verbală *am făcut* este la timpul:

a) perfect simplu;

b) perfect compus;

c) imperfect.

81. Încercuiți litera din fața răspunsului corect

Gerunziul verbului *a lua* este:

a) (de) luat;

b) luând.

82. Precizaţi modul și timpul verbelor:

a) văzui _____

b) întrebasem _____

c) zicând_____

d) mergeam _____

83. Completați cu formele corespunzătoare de perfect compus ale următoarelor verbe:

a privi < eu _____ a veni < eu _____

el _____.___ el _____

84. Scrieţi prezentul verbelor din paranteză:

Ea (merg) _____ la circ .

Radu și Bogdan (scrie) _____ tema la matematică.

Voi (desenăm)_____ un portret.

Noi (fac)_____ exerciţiile din culegere.

Eu (pleacă)_____ la bunici.

Tu (numărăm) _____problemele rezolvate.

85. După comunicare, propoziţiile pot fi exclamative, interogative și enunţiative. Scrieţi felul propoziţiilor date mai jos.

Pictorul a realizat un tablou minunat. _____

Ce-ai putea spune despre acest tablou? _____

Vai, ce tablou minunat! _____

86. Scrieţi pe liniile corespunzătoare ce părţi de propoziţie sunt cuvintele din propoziţia de mai jos, scrisă vertical:

Ioana _____

aleargă _____

prin parcurile _____

verzi _____

87. Identificaţi funcţia sintactică a cuvântului subliniat:

<u>Bunicul</u> stă pe scaunul din faţa casei.

_____

88. Identificaţi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate:

Maria scrie o scrisoare bunicilor.

_____

89. Găsiţi şi subliniaţi subiectele din următoarele propoziţii:

a) Al treilea a întârziat.

b) Au venit ai noştri din concediu.

90. Identificaţi partea de propoziţie subliniată:

a) Mi-am cumpărat o minge. _____

b) Elevii stau în bănci. _____

c) Maria scrie repede. _____

91. Scrieţi pe linie care este cazul şi funcţia sintactică a părţii de vorbire subliniate în propoziţia:

Gheorghina a ascuns ghemul de lână **al bunicii**.

_____

92. Scrieţi pe linie funcţia sintactică a părţii de vorbire subliniate:

a) Se scutură **din salcâmi** o ploaie de miresme. _____

b) Poi, **raţele** n-au aripi? de ce nu zboară?_____

c) Bătrânul o mângâie şi zise **băiatului**: _____

d) Obrajii **bunicului** erau roşii şi calzi. _____

93. Se dă fraza:

Nici nu bea, nici nu mănâncă.

Propoziţiile din frază se găsesc în raport de:

a) coordonare;

b) subordonare.

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

94. Se dă fraza:

Cine se scoală de dimineaţă, departe ajunge.

Propoziţiile din frază se găsesc în raport de:

a) coordonare;

b) subordonare.

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

95. Delimitaţi prin linii verticale propoziţiile din frazele următoare:

1. Am întrebat-o pe Aurora dacă nu vrea să revadă în vacanţa mare locurile copilăriei sale.
2. Când l-am întâlnit pe Sorin l-am întrebat pe unde va călători în vacanţă.

96. Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect referitor la raportul dintre propoziţiile din următoarele fraze:

1. Nu te-oi mai blestema, ci cu lacrimi te-oi ruga.
2. Maria învaţă bine, își face temele și îi și rămâne timp liber.
3. Dumnealui este Andrei, dar nu cel pe care îl așteptăm.
4. Norii se adună, se învineţesc și nu vom scăpa de ploaie.

a) propoziţiile sunt în raport de complementizare;

b) raportul este de coordonare;

c) raportul este de subordonare.

97. Realizaţi corespondenţele dintre partea A și partea B punând numărul din faţa raporturilor corespunzătoare, pe liniile din faţa frazelor:

A	B
_____ Se anunţă că va fi timp frumos.	
	1 Raport de coordonare
_____ Este un om care știe multe.	
	2 Raport de subordonare
_____ Am învăţat și acum știu.	

98. Stabiliţi raportul dintre propoziţiile subliniate din fraza:

<u>Știam și înțelegeam</u> ce e de făcut.

_____

99. Propoziţia subliniată din următoarea frază este o subordonată completivă directă. Încercuiţi răspunsul corect.

Mirela a citit cartea <u>pe care a primit-o de ziua ei</u>.

DA NU

100. Raportul de coordonare între propoziţiile din frază poate fi realizat prin:

a) _____

b) _____

Completaţi răspunsurile.

101. Analizaţi sintactic propoziţia de mai jos și scrieţi prin ce părţi de vorbire sunt exprimate părţile de propoziţie:

Elevul _____

sârguincios _____

scrie _____

poezii _____

102. Analizaţi sintactic propoziţia scrisă vertical și scrieţi prin ce părţi de vorbire sunt exprimate părţile de propoziţie:

Elevii _____

au plecat _____

în excursie _____

103. Precizaţi cazul substantivului **floare** din următoarea propoziţie:

a) Floarea aceasta este roşie. _____

b) Ioana a cules o floare. _____

c) Petalele florii sunt desfăcute. _____

104. Precizaţi prin ce parte de vorbire este exprimat complementul circumstanţial de timp din următoarea propoziţie:

În vara aceasta voi merge la mare.

a) pronume personal

b) substantiv

c) verb

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

Lexicul

105. Daţi antonimele următoarelor cuvinte:

a) alb _____

b) noapte _____

c) linişte _____

d) răsărit _____

106. Se dau propoziţiile:

Pe **cer** răsar stelele.
Eu **cer** o carte.

Din punct de vedere lexical, cuvintele subliniate sunt:

a) paronime;

b) omonime;

c) sinonime

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect

107. Scrieţi perechile de antonime din versurile:

Ziua scade, noaptea creşte; _____ _____

Iarna-i ici, vara-i departe. _____ _____

108. Găsiţi cuvinte cu sens opus pentru:

mic – _____

aproape – _____

aprins – _____

lumină – _____

109. Urmăriţi cu atenţie propoziţiile:

În **lac** sunt multe broaşte.
M-am dat cu **lac** de unghii.
Am dat mobila cu **lac**.

Cuvintele **lac** din exemplele date sunt _____

110. Găsiţi comparaţiile uzuale pentru următoarele adjective calificative:

– alb ca _____

– galben ca _____

– limpede ca _____

– dulce ca _____

– amar ca _____

111. Subliniaţi sufixele şi prefixele

postbelic

antebelic

inutil

învăţător

112. Care este semnificaţia cuvântului **strâns** din expresia „om strâns”:

a) om prost

b) om bolnav

c) om zgârcit, avar

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect

113. Cuvântul „servus”, ca formulă mai veche de salut are şi alte variante care se întrebuinţează în limbajul cotidian, enumeraţi-le:

_____.

114. În careul de mai jos găsiţi două sinonime ale cuvântului **tristeţe:**

I	P	J	C	R	P	U	L	X	Z
G	O	A	H	S	U	F	E	R	I
M	E	L	A	N	C	O	L	I	E
W	F	E	Z	P	O	R	N	I	R

1. _____

2. _____

115. Se dau expresiile**: pe scurt, a fi atent, a fi foarte fericit**, care au acelaşi înţeles cu cele subliniate în text. Înlocuiţi-le şi le adaptaţi expresiilor din text.

Ionel a luat multe puncte la examen şi **se găseşte în al nouălea cer .** A trebuit să fie **cu ochii în patru** pentru a da răspuns la toate cerinţele. Părinţilor le-a explicat **în două vorbe** că examenul a decurs în regulă.

Ionel a luat multe puncte la examen şi _____**.** A trebuit _____ pentru a da răspuns la toate cerinţele. Părinţilor le-a explicat _____ că examenul a decurs în regulă.

116. Găsiţi sinonimele cuvintelor din coloana dreaptă care corespund cuvintelor subliniate în propoziţii şi puneţi pe linii numărul din faţa lor:

a) De cât timp te ocupi de sport? _____	1. nea
b) Sunt cuprins de bucurie. _____	2. fericire
c) Afară este multă zăpadă. _____	3. a zis
d) Împăratul a grăit către slugi. _____	4. vreme

117. Scrieţi pe linie răspunsul corect:

Cuvintele *timp/vreme*, *asfinţit/apus*, *speranţă/nădejde* sunt _____

118. Subliniaţi perechea de sinonime în exemplele date:

urât – frumos;
timp – vreme;
băiat-fată.

119. Găsiţi sinonimul pentru cuvintele subliniate:

1. Acceleratul vine la ora opt.
2. Privirea lui melancolică m-a îngrijorat.
3. Este un băiat ager la minte.

1. _____
2. _____
3. _____

120. Scrieţi pe linie prin ce mijloc de îmbogăţire a vocabularului s-au format cuvintele:

gură-cască _____
şcolărime _____
binele _____
untdelemn _____

121. Arătaţi prin ce mijloc de îmbogăţire a vocabularului s-au format cuvintele:

a) floarea-soarelui _____
b) neom _____
c) bucătar _____
d) frumosul _____

122. Formaţi cuvinte noi cu ajutorul prefixelor **in-, stră-, sub-, răz-, anti-,** şi cuvintele:

bunic _____
gândire _____
cameră _____
suportabil _____
strat _____

123. Scrieţi diminutivele cuvintelor date:

1. inimă _____
2. lapte _____
3. om _____
4. cheie _____
5. copil _____

124. Grupaţi cuvintele de mai jos în familii lexicale:

sunet, a dezlega, descântec, legătură, a cânta, a răsuna, dezlegare, cântec, nelegat, sunător, răsunător, legător, a suna, cântăreț.

a) _____

b) _____

c) _____

125. Scrieţi pe linii pentru fiecare cuvânt, numărul din faţa mijloacelor de îmbogăţire corespunzătoare, date în chenarul din dreapta

paisprezece _____	1. Derivare
preşcolar _____	2. Compunere prin contopire
floarea-soarelui _____	3. Compunere prin alăturare
ONU _____	4. Abreviere
a sublinia _____	5. Conversiune, sau schimbarea categoriei gramaticale
snopi (subst.) – snopi (verb) _____	

126. Cartea care se ocupă de regulile de scriere şi pronunţare corectă în limba română se numeşte:

a) Îndreptar ortografic şi de punctuaţie

b) Îndreptar de punctuaţie şi ortoepic

c) Îndreptar ortografic, ortoepic şi de punctuaţie

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

127. Notaţi numărul din faţa mijloacelor de găsire a informaţiilor pe linia din faţa informaţiilor:

Informaţiile:	**Mijloacele de găsire a informaţiilor:**
_____ Cuvintele necunoscute	1. enciclopedii
_____ Normele, regulile dintr-un anumit domeniu	2. dicţionare
_____ Cunoştinţe multilaterale din diferite domenii	3. îndreptare

128. Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

Pentru lărgirea cunoştinţelor, pentru scrierea corectă a unui text, precum şi pentru găsirea semnificaţiei adecvate a unui cuvânt ne folosim de:

a) manuale vechi;

b) diferite dicţionare, îndreptare şi enciclopedii;

c) informaţiile de la televizor.

Limba română literară

129. Subliniaţi varianta corectă din următoarele propoziţii:

a) În vacanţă m-au vizitat / ma vizitat o mulţime de prieteni.

b) O parte dintre aceştia / acestea vor deveni specialişti.

c) Fratele, mama și sora mea au fost chemaţi / a fost chemate la serbare.

d) În ce privesc examenele, nu-mi face / nu-mi fac prea multe griji.

130. Subliniaţi cuvintele care conţin sunete redate prin litera „x" pronunţată „cs":

box	existenţă	explicaţie
exact	fix	exemplu
expoziţie	lux	taxi

131. Găsiţi subiectele potrivite din coloana A, pentru celelalte părţi de propoziţie din coloana B și le scrieţi, spre a realiza propoziţii corecte,

A		B
Mama	_____	aleargă pe câmpie.
Vaporul	_____	zboară spre ţările calde.
Mieii	_____	gătește o mâncare gustoasă.
Ele	_____	citesc o carte interesantă.
Păsările	_____	plutește pe mare.

132. Acordul predicatului cu subiectul este greșit în următoarele enunţuri. Scrieţi forma corectă:

1. Noi aţi fi mers dacă a fi știut. _____
2. Ion și Maria vom merge la mare. _____
3. Elevii plec în excursie. _____

133. În versurile populare:

„La mândra-i cale departe
Nu pot merge făr' de carte",

cuvântul „carte" este sinonimul cuvântului literar:

a)	b)	c)	d)
scrisoare	volum	cal	manual

Încercuiţi litera din fața răspunsului corect.

134. Corectaţi greşelile din următoarele propoziţii:

Nu e suficient ca să vrei, trebuie ca să poţi.

_____

S-a întâmplat că trebuiam să plecăm.

_____

135. Transcrieţi propoziţiile în limba literară:

Io mis cel mai bun la matematică. _____

O fost fain la munte. _____

136. Notaţi forma literară a următoarelor verbe:

– imitează _____
– scoţ _____
– văz _____
– v-auz _____
– mă prinz _____

137. Citiţi textul de mai jos şi încercaţi să deduceţi dacă este un text literar sau dialectal:

„Mulce-am văz't, pă bani, viedz bine.
Cum nu vege ori şî şine.
D'apăi l-am văzut anume
P-ăl măi tare om dîn lume",
Care să juca cu leii
Şi-i băcea dă-i lua tăţi zmeii!
Cui l-o doborî-n ţărână
Işia că-i plăceşce-n mînă
O hîrcie d-a d-o sută
Fără dă nişi o dispută.

(Victor Vlad Delamarina, *Al măi tare om dân lume*)

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

a) este text scris în grai bănăţean;

b) este un text scris în limba română literară.

138. Cuvintele: givan, osteneală, uliţă, bumb şi croafnă sunt:

a) arhaisme

b) neologisme

c) regionalisme

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

139. Din noţiunile date mai jos, alegeţi şi subliniaţi dialectele istorice:

istroromân, ardelenesc, bănăţean, dacoromân, meglenoromân, moldovean, crişean, aromân

140. Se dau trei texte vechi, scrise cu alfabetul chirilic. Alegeţi prin subliniere pe cel care este primul text documentat scris în limba română:

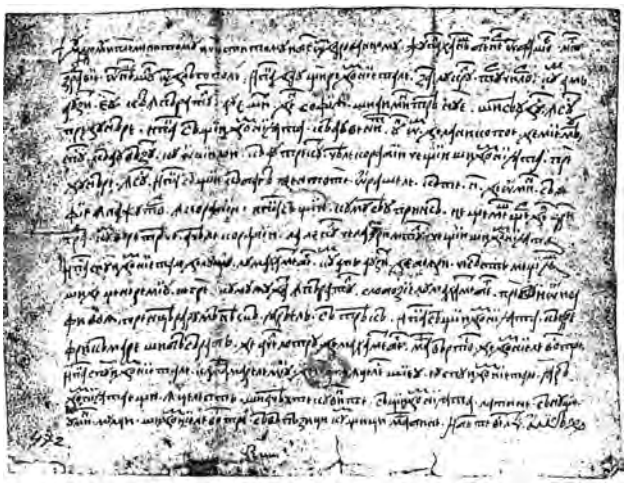

Psaltirea Şcheiană Scrisoarea lui Neacşu Psaltirea Hurmuzachi

141. Alfabetul care-l folosim din anul 1860 la scrierea cuvintelor în limba română este un:

a) alfabet latin

b) alfabet grecesc

c) alfabet chirilic

Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact.

142. Enumeraţi dialectele istorice ale limbii române:

_____

143. Completaţi:

Fondul principal de cuvinte cuprinde aproximativ _____ de cuvinte.

Cuvintele din fondul principal sunt de diferite origini:

_____ % de origine latină

_____ % de origine slavă

_____ % de alte origini

144. Ca limbă romanică, limba română derivă din:

a) limba română comună

b) limba latină vulgară

c) limba daco-getă

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

145. Care sunt cele patru texte traduse din limba slavonă, numite și texte rotacizante:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

146. Cuvintele scrise vertical sunt cuvinte care aparţin graiurilor bănăţene. În dreptul lor scrieţi varianta literară care corespunde cuvintelor: porumb, soldat, croitor, pâine, stradă.

1. Pită – _____
2. Socac – _____
3. Cătană – _____
4. Șnaider – _____
5. Cucuruz – _____

147. Citiţi versurile următoare luate din poezia „Ăl mai tare om din lume" de Victor Vlad Delamarina:

(...)" Trâmbiţ, dobe, larmă, chiot,
Fluier, strâgăt, râs şî ropot...
Șie să fie? Șie să fie?
Iacă-n târg „minajărie"!
O „comegie" d-a cu fiară
Şî-mprejur lumie şî ţară."(...)

Poezia urmărește particularităţile cele mai însemnate ale subdialectului bănăţean. Acest subdialect nu este corect din punct de vedere fonetic, gramatical și lexical.

Cum se numește aspectul cel mai îngrijit al limbii comune tuturor românilor?

_____

148. Încercuiţi litera din faţa cuvintelor scrise în limba română literară:

a) cartofi, porumb, fasole;

b) păsulă, crumpi, cucuruz.

Literatura

149. Lângă numele scriitorului scrieţi titlul operei literare care-i aparţine: *Proștii, Iarna.*

a) Liviu Rebreanu _____

b) Vasile Alecsandri _____

150. Lângă titlul operei literare date, scrieţi care este autorul ei: Ion Creangă, Petre Ispirescu, Vasile Alecsandri, Jovan Sterija Popović:

Judecata vulpei _____

Ion Roată și Cuza Vodă _____

Tigva fandosită _____

Iarna _____

151. Nuvela ***Domnul Vucea*** este scrisă de:

a) Ioan Slavici

b) Liviu Rebreanu

c) Barbu Ștefănescu Delavrancea

d) Ion Luca Caragiale

Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact.

152. În dreptul fiecărui scriitor scrieţi opera literară care îi aparţine:

O scrisoare pierdută, Limba noastră, Baltagul, Crăiasa din povești

a) Mihai Eminescu _____

b) I.L.Caragiale _____

c) Alexandru Mateevici _____

d) Mihail Sadoveanu _____

153. Citiţi atent următoarele versuri:

Eu sunt Nică cel hazliu
Și de pozne mă c-am țiu.
De la Creangă ați aflat.
Câte mi s-au întâmplat.

Pupăza din tei am luat,
Cireșul l-am scuturat,
Am fugit și la scăldat,
Mama hainele mi-a luat.

Personajul Nică face parte din operea _____

de autorul _____.

154. Încercuiţi răspunsul exact:

Comedia este specie a genului dramatic cu conflict comic, ce satirizează viciile omenești și sociale având deznodământ vesel și caracter moralizator.

DA NU

155. Cărui gen literar aparţine textul de mai jos? Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

Cap. X PARALELA 37

„La opt zile după atingerea Capului Pilares, *Duncan* intra, cu toată iuţeala, în golful Talcahuano, estuar măreţ, lung de douăsprezece mile și larg de nouă. Timpul era admirabil.

Cerul acestei ţări nu are din noiembrie și până în martie, nici un nor și vântul de sud bântuie necontenit de-a lungul coastelor. John profitând de împrejurare, voi să se servească de limba spaniolă pe care o studiase așa de conștiincios; dar spre marea lui mirare, nu se putu face înţeles de indigeni.

– Îmi lipsește accentul, zise el.

– Să mergem la vamă, răspunse Glenarvan."

(Jules Verne, *Copiii Căpitanului Grant*)

Fragmentul este specie a genului:

a) dramatic;

b) liric;

c) epic.

156. Genurile din care fac parte operele literare sunt:

a) liric;

b) masculin;

c) epic;

d) feminin;

e) neutru;

f) dramatic.

Încercuiţi literele din faţa răspunsurilor corecte.

157. În genul dramatic se încadrează speciile literare care sunt scrise în dialog, pentru a se interpreta pe roluri și spre a se juca pe scenă ca: comedia, balada, tragedia, meditația, nuvela, drama.

Subliniaţi speciile care aparţin genului dramatic.

158. Strofa formată din patru versuri se numește:

a) monostih;

b) terţină;

c) catren;

d) octet.

Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact.

159. Identificaţi noţiunile elementare de versificaţie din pastelul *Gerul* de Vasile Alecsandri:

„Gerul aspru și sălbatic strânge-n braţe-i cu jelire
Neagra luncă de pe vale care zace-n amorţire;
El ca pe-o mireasă moartă o-ncunună despre zori
C-un văl alb de promoroacă și cu ţurţuri lucitori.”

1. Un rând dintr-o poezie se numeşte _____
2. Strofa alcătuită din patru versuri se numeşte _____

160. Identificaţi rima din următoarele strofe și încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

A

„Mândru ciobănaș,
Din fluier doinaș,
Pe Argeș în sus
Cu turma te-ai dus.”

Rima este :

a) încrucișată
b) împerecheată
c) îmbrăţișată

B

„Peste vârfuri trece lună
Codru-și bate frunza lin,
Dintre ramuri de arin
Melancolic codrul sună.”

Rima este :

a) încrucișată
b) împerecheată
c) îmbrăţișată

161. Identificaţi rima din următoarele versuri:

Ieri era frumos pe-afară
Ca-ntr-o caldă zi de vară.
Azi e toamnă pe pământ
Vreme rea și bate vânt.

Rima este _____

162. Citiţi versurile eminesciene:

„Peste vârfuri trece luna,
Codru-și bate frunza lin,
Dintre ramuri de arin
Melancolic cornul sună.”

În faţă ne apare un tablou nocturn care este realizat cu ajutorul descrierii ca mod de expunere.

Încercuiţi răspunsul corect:

DA NU

163. Citiţi cu atenţie textele de mai jos și încercuiţi litera din fața răspunsului corect:

1. În zbieretele desperate ale lui Bubico, mamiţica îmi dă s-aprind. Îi mulţumesc și m-aşez în locul cel mai depărtat din compartiment, de teamă că n-am să mai pot rezista pornirii și am să-i trag la cap când și l-o mai scoate din paner.

Frumuşel căţel aveţi, zic eu cocoanii, după câteva momente de tăcere; da' rău!– Ah! nu e rău, zice cocoana; până se-nvaţă cu omul; dar nu ştiţi ce cuminte și fidel este, și deştept! Ei bine! e ca un om, frate! doar că nu vorbeşte...

(Fragment din *Bubico* de I.L. Caragiale)

a) Textul dat este narativ
b) Textul dat este descriptiv

2. Tipătescu: Ei! neică Zahario, ce e? ia spune, te văz cam schimbat!...
Trahanache: Ai puţintică răbdare, să vezi... Azi-dimineaţă, pe la opt și jumătate, intră feciorul în odaie, — nici nu-mi băusem cafeaua, — îmi dă un răvăşel și-mi zice că aşteaptă răspuns... De la cine era răvăşelul?
Tipătescu: De la cine?
Trahanache: De la onorabilul d. Nae Caţavencu.
Tipătescu: De la Caţavencu?
Trahanache: Zic: ce are a face Caţavencu cu mine și eu cu Caţavencu, nici în clin, nici în mâneci, ba chiar putem zice, dacă considerăm după prinţipuri, dimpotrivă.
Tipătescu: Fireşte... Ei?
Trahanache: Stăi, să vezi.

a) Textul dat este descriptiv
b) Textul dat este dialogat

164. Urmăriţi atent fragmentul din textul *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă:

...Un moşneag nebun, c-o viţică de funie n-are ce lucra.
– De vânzare-ţi e găinuşa ceea ... măi băiete?
– De vânzare, moşule!
– Și cât ceri pe dânsa?
– Cât crezi dumneata că face!
– Ia ad-o-ncoace la moşul, s-o drămăluiască!

În text este folosit:

a) dialogul

b) povestirea

c) descrierea

Încercuiţi litera din fața răspunsului corect.

165. Se dă textul:

– Așa? Zice mamița. Lasă! __ și-și acoperi ochii cu mâinile și se face că plânge.
– Las că știu eu că te prefaci, zice Goe.
– Ți-ai găsit pe cine să-nșeli! Zice mam-mare.

(I.L.Caragiale, *Dl.Goe*)

Modul de expunere în acest text este:

a) narațiunea

b) descdierea

c) dialogul

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

166. Transcrieți pe linia de mai jos onomatopeea care apare ca figură de stil în această poezie:

„Pisicuță pis, pis, pis
Te-am visat azinoapte-n vis
Te spălam, te pieptănam,
Fundă roșie-ți puneam,
Însă tu te-ai supărat
Și pe mâini m-ai zgâriat."

_____

167. Se dau versurile:

„Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;
Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,
Răspândind fiori de gheață pe ai țării umeri dalbi."

Pe linia de mai jos transcrieți versul în întregime în care se află comparația ca figură de stil:

_____

168. În enunțul

„Copiii s-au împrăștiat prin sat ca făina orbilor."

figura de stil predominantă este:

A	B	C
personificarea	metafora	comparația

Încercuiți litera de deasupra răspunsului corect.

169. În versurile:

„Neguri albe, strălucite,
Naște luna argintie.”

(M.Eminescu)

Avem ca figură de stil:

a) hiperbolă

b) antiteza

c) epitetul

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

170. În versurile

„Acolo, lângă isvoară, iarba pare de omăt
Flori albastre tremur ude în văzduhul tămâiet”.

cuvintele subliniate sunt ca figură de stil:

a) epitete

b) comparaţii

c) personificări

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

171. Ce figură de stil apare în versurile subliniate:

Ochii negrii mi-au fost dragi
Că-s frumoși ca și doi fragi.

Figura de stil este _____

172. Citiţi cu atenţie următorul fragment:

„Așa, fără frunze, seamănă cu un om. Stă în livadă ascultând parcă o voce lăuntrică.
– Ciudat stejar! – îi spusei mamei, care aduna de zor crengi uscate pentru foc.
Și eu adunam, însă m-am îndreptat de spate să-l privesc.”

Unde se petrece acţiunea din fragment:

a) în livadă;

b) în pădure;

c) în casă.

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

173. Se dă textul:

„Ca om care își petrecea viaţa pe drumuri, Lică venea des pe la Moara cu noroc, câte-o dată, câte de două, ba și câte de mai multe ori pe săptămână. El venea, descăleca, bea câte un pahar de vin, mânca ceva și iar se ducea.

Numai arareori se întâmpla ca el să stea mai mult; însă mai ales duminică el venea adeseori cu câte doi-trei tovarăși, și atunci era în voie bună.

Lui Ghiţă îi părea totdeauna bine când Lică venea fără de veste la cârciumă. Ana fusese muncită de gânduri grele, care o îmbătrâniseră oarecum într-un singur ceas și care îi veneau iar de câte ori îl vedea pe Lică.

Dar plecând Lică, ea-l întrebase pe Ghiţă despre cele petrecute și el îi răspunse că n-a fost nimic, că ce putea să fie!? și că Lică e omul lui. De aceea, Ana tăcuse atunci, și de atunci tăcea mereu și privea numai din când în când furișat la Lică, zicând în sine: „Trebuie să fie om rău și primejdios”

(Ioan Slavici, *Moara cu noroc*)

Scrieţi pe linie:

a) Personajele care apar în acest fragment :

_____

b) Locul unde veneau drumeţii să se odihnească, să mănânce și să bea, era

_____

174. Citiţi cu atenţie textul și completaţi enunţurile:

„Corbac zace la-nchisoare
De trei ani lipsiţi de soare,
În oraș la Ţarigrad,
În beci la sultan Murad.
El oftează și jelește
Și prin gratii tot privește
Când la nori purtaţi de vânt
Care plouă pe pământ,
Când la cârduri de cocoare
Ce mereu zbor cătră soare.”

A. Personajul Corbac zace la închisoare de _____ ani, în orașul _____.

B. Prin gratii privește când la_____, când la _____.

175. Precizați timpul și locul din descrierea *Ploaie la Nada Florilor* de Mihail Sadoveanu:

„ Într-adevăr, în arșița neclintită a după-amiezii sporea zăpușeala. Un vântișor iute fâlfâi în pămătufurile trestiilor; trecu. Balta și stufarii rămaseră iar neclintite. Soarele se stânse, balta se întunecă și se zimțui de crețuri fine. În umbra care căzuse deodată peste strălucirea zilei, se întinse o liniște mare."

Timpul _____

Locul _____

176. Citește textul următor apoi răspunde cerințelor:

Mă uit la figura blândă și luminoasă a moșneagului, ascult cu drag vorba lui așezată și cuminte și mă gândesc că în el sunt întrupate toate bunele însușiri ale poporului român. Câtă înțelepciune, ce de comori nu zac ascunse în sufletele aceste cinstite și senine cari-au trecut de-atâtea ori prin cumpene mari__

(Alexandru Vlahuță, *La umbră*)

A. În text este redat portretul _____ al moșneagului.

B. Extrageți cuvintele caracteristice pentru figura moșneagului: _____

_____

177. Citiți atent fragmentul:

„Bunica Safta era văduvă de zece ani și împlinea în vara asta, la Sfânta–Mărie–Mare, șaptezeci și cinci. Toată viața ei era o femeie înaltă, uscățivă, iute în mișcări, neodihnită la lucru, pornită spre mânie repede, învolburată, dar îi trecea degrabă, se liniștea și izbucnea în râs."

(I. Agârbiceanu, *Bunica Safta*)

Recunoașteți trăsăturile fizice ale personajului din fragment:

a) văduvă, înaltă, uscățivă

b) văduvă, scundă, uscățivă

c) văduvă, scundă, gârbovită

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

178. Sub nr. **1** transcrie cele două propoziţii din care reiese portretul fizic al Domnului, iar sub nr. **2** transcrie propoziţia care determină portretul moral al Domnului Petran:

„– Să mergem în clasa a treia. Directorul mi-a dat bilet să te înscriu.

Când intrai în clasă văzui o vergea lungă, galbenă și lucioasă, rezemată de masa profesorului, a Domnului.

Domnul – un om nalt, slab, cu barba rară și înspicată.

Domnul era încruntat și galben.

Domnul striga pe băieţi c-un glas ascuţit.

Băieţii stau ca sfinţii în bănci. Vro trei, cu urechile roșii și aprinse ca focul, în genunchi, lângă o tablă neagră; lăcrimile le picurau în cărţile deschise și aduse la vârful nasului."

(Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Domnul Vucea*)

1. _____

_____

_____

2. _____

179. Analizaţi portretul Doamnei Ruxanda, iar apoi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

„Astfel gingașa Ruxanda ajunsesă a fi parte biruitorului. Când intră în sală, ea era îmbrăcată cu toată pompa cuvenită unii soţii, fiice și surori de domn.

Peste zobonul de stofă aurită, purta un benișel de felendreș albastru blănit cu samur, a căruia mânice atârnau dinapoi; era încinsă cu un colan de aur, ce se închia cu mari paftale de matostat, împregiurate cu petre scumpe; iar pe grumazii ei atârna o salbă de multe șiruri de margaritar. Șlicul de samur, pus cam într-o parte, era împodobit cu un surguci alb și sprijinit cu o floare mare de smaragde. Părul ei, după moda de atuncea, se împărţea despletit pe umerii și spatele sale. Figura ei avea acea frumuseţă care făcea odinioară vestite pre femeile României și care se găsește rar acum, degenerând cu amestecul naţiilor străine. Ea însă era tristă și tânjitoare, ca floarea espusă arșiţii soarelui, ce nu are nimică s-o umbrească. Ea văzuse murind pre părinţii săi, privise pre un frate lepădându-și relegea și pre celălalt ucis; și mai întâi hotărîtă de obștie a fi soţia lui Jolde (pre care nici îl știa), acum fusese silită de aceeași obștie, care dipoza de inima ei făr-a o mai întreba, a da mâna lui Alexandru-vodă, pre care cinstindu-l și supuindu-i-se ca unui bărbat, ar fi voit să-l iubească, dacă ar fi aflat în el cât de puţină simţire omenească."

(C.Negruzzi, *Alexandru Lăpușneanu*)

a) în text este redat portretul fizic

b) este redat portretul moral

c) este redat și portretul fizic și moral

180. Citiţi cu atenţie fragmentul de mai jos:

„De la masa mea de sub nuc, îl priveam acum coborând cărarea, posomorât. Voinic bărbat! Fruntea cam îngustă, cam nepotrivită, haina neagră și pretenţioasă pe care o îmbrăca la zile mari; mănușile de duminică, cu degetele unsuroase, cam nelalocul lor par în mâinile uriașe, clădite să răstoarne un bivol dintr-o lovitură." (Cezar Petrescu, *Doi dascăli)*

În fragmentul citat este redat portretul _____ al personajului.

181. Găsiţi momentele operei literare prezente în acest fragment încercuind litera din faţa răspunsului corect:

„Trăia odată, într-un mic orășel de provincie, un om putred de bogat, căruia se întâmplă să-i cadă nevasta grav bolnavă. Când simţi că i se apropie sfârșitul, femeia își chemă la căpătâi singurul copil, o fetiță, și-o povăţui așa:

– Draga mamei, orice ţi s-ar întâmpla, cată să-ţi păstrezi mereu sufletul neîntinat!

Apoi, femeia își mai privi încă o data copila, o sărută duios pe frunte, și-și închise ochii pentru vecie. De-abia trecu iarna că tatăl fetiţei își și luă altă nevastă. Femeia aceasta de-a doua era văduvă după primul ei bărbat și își aduse-n casă cele două fete pe care le avea din prima căsătorie. Fetele erau nespus de frumoase, dar pe cât de luminos le era chipul, pe atât de întunecat și plin de răutate le era sufletul. De îndată ce o cunoscură pe surioara lor vitregă, pentru mezină începură să curgă zile pline de amărăciune."

(Fraţii Grimm, *Cenușăreasa*)

a) intriga și desfășurarea acţiunii

b) punctul culminant și deznodământul

c) expoziţiunea și intriga

182. Găsiţi unul din momentele operei literare prezente în acest fragment încercuind litera din faţa răspunsului corect:

„Leana l-a îngropat cu alai mare. Zece popi, archiereu, oranist, colivă, steagul Bisericii Troiţa, flori, lumânări, zăbranice. Leana, privind, zicea:

– Ce frumusețe! Bine de el!

La capul lui mergea Leana; după ea, câţiva bătrâni, cu ctitorul la mijloc.

Unul din bătrâni întrebă pe ctitor:

– Ce bani a lăsat?

– Un milion, răspunse ctitorul!

– Cât face un milion?

– Un milion? De zece ori câte o sută de mii.

– Săracu Hagiu!

– Dacă ar vedea el cum se cheltuiește cu înmormântarea lui...

– Ar muri! răspunse unul din bătrâni.

Și oranistul, cletănându-și ceaprazurile de fir, intră în curtea bisericii. Mai multe glasuri s-auziră în depărtare: „Veșnica lui pomenire, veșnica lui pomenire"..."

(fragment din *Hagi Tudose* de Barbu Șt. Delavrancea)

a) deznodământul

b) desfășurarea acţiunii

c) expoziţiunea

183. Găsiţi unul din momentele operei literare prezente în acest fragment încercuind litera din faţa răspunsului corect:

„Dar tânărul crai stărui s-o vadă până când maştera nu mai avu încotro şi trebui s-o cheme. Fata se aşeză pe un scăunel, scoase din picior papucul de lemn ce tragea câteva ocale şi încălţă condurul, care-i veni ca turnat. Și când se ridică fata și tânărul crai îi privi chipul, o recunoscu pe dată că doar ea fusese domniţa cu care el dansase întruna. Așa că le spuse prinţilor:

– Aceasta este mireasa cea adevarată!

Maștera și cele două fiice ale ei încremeniră de spaimă auzindu-l ce zice și ciuda le învenină într-atât că se traseră la faţă și se făcură galbene ca șofranul. Feciorul de împărat o luă pe Cenușăreasa pe cal, lângă el, și porni cu ea către palat. „

(Fraţii Grimm, *Cenușăreasa*)

a) deznodământul

b) desfășurarea acţiunii

c) expoziţiunea

d) punctul culminant

e) intriga

184. În compoziţia operei literare, momentul în care se ajunge la intensitate maximă a acţiunii se numește:

a) punctul culminant

b) deznodământul

c) desfășurarea acțiunii

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

NIVELUL MEDIU
Abilități de citire și înțelegerea textului citit

185. Alegeţi textul nonliterar încercuind litera din faţa răspunsului exact:

A)	B)	C)
reclama	basmul	poezia

186. Se dă anunţul:

Răspundeţi la următoarele întrebări:

a) Anunţul este un text foarte scurt prin care se comunică ştiri şi este un text literar.

DA NU

Încercuiţi răspunsul corect.

b) Cărui stil funcţional aparţine anunţul?

_____

187. Citiţi cele două texte şi scrieţi pe liniile date **1** dacă este text literar şi **2** dacă este text nonliterar:

A.

Pasta de dinţi răcoritoare de ratanhia curăţă dinţii delicat dar temeinic, datorită unei pudre abrazive naturale din carbonat de calciu (calcar). Prin întrebuinţarea regulată a acestei paste de dinţi Weleda, placa dentară este îndepărtată complet, preîntâmpinând apariţia cariilor. Rădăcina de ratanhia, plantă din flora spontană a Anzilor peruani, este bogată în tananţi: extractele rădăcinii de ratanhia tonifică ţesuturile, prevenind sângerările gingivale. Uleiurile eterice naturale de mentă şi izmă creaţă conferă o senzaţie deosebită de prospeţime şi o respiraţie proaspătă de durată.

Compoziţie (declaraţie completă): apă, carbonat de calciu, glicerină, argilă, alcool, extracte de rădăcină de ratanha şi smirnă, xantan, ulei de mentă, ulei de izmă creaţă, ulei de fenicul, Ammonium Glycyrrhizate. Nu conţine SLS, fluor, triclosan. Produs natural.

Mod de utilizare: periaţi dinţii şi gingiile de două sau mai multe ori pe zi. Clătiţi bine.

B. „Las' ochii, mamă, las' să plângă!
Tu-n leagăn tot cu mâna stângă
Mi-ai dat să sug de-aceea sunt
Natângă!
Dar n-am pus doară jurământ,
Să merg neplânsă în mormânt!"

A. _____

B. _____

188. Citiți textele, iar pe linia dată scrieți dacă textul este **artistic** sau **neartistic:**

a)

Când să iasă Nicolae Tabără din casă, se poticni în prag și cât p-aci să se prăvale cu desagii de-a umăr, cum era.

– Bagă de seamă, bărbate, îi zise nevastă-sa cu glasul răgușit de spaimă, bagă de seamă să nu pățești ceva, că asta nu înseamnă bine!

– Ia taci mulcom, măi drace, nu-mi tot cobi a rău, mormăi țăranul necăjit, bojdicăind până în mijlocul ogrăzii. Da ce să pățesc? urmă apoi mai răspicat. Numai voi s-aveți grijă să nu-mi ticluiți vreo poznă până ce ne întoarcem noi... Să fii cu ochii în patru la pologul cela din livadă, să nu-l lași să vi-l mănânce toți câinii!...

_____

b)

Aspirina a fost descoperită de chimistul Felix Hoffman la finalul secolului XIX și în scurt timp s-a dovedit a fi cel mai de succes medicament. Administrată în dozele recomandate, aspirina poate fi utilizată fără efecte adverse importante, în ameliorarea unei arii largi de afecțiuni, de la febră până la inflamații sau afecțiuni ale inimii.

_____

c)

Pasagerii sunt foarte inventivi când vine vorba despre ocuparea unui loc bun în avion. Motorul turistic de căutare Kayak, împreună cu personalul companiei aeriene britanice Dan Air, au aflat de la cei 1.000 de pasageri intervievați ce așteptări au de la locul din avion și ce ar fi dispuși să facă pentru a-l obține.

_____

189. Citiți textul, apoi încercuiți DA, sau NU, dacă enunțul de mai jos este adevărat:

Lupul Singuratic s-a întors acasă

CARAȘ-SEVERIN. Dan Paici, cunoscut și sub numele de „Lupul singuratic", a revenit acasă, miercuri, 23 iulie, după 12 zile petrecute pe ape. Paici a plecat în urmă cu aproximativ două săptămâni într-o expediție intitulată „Turul Banatului istoric pe ape". Îmbarcat într-un caiac, caransebeșeanul a pornit pe râul Timiș, în aval, având ca obiectiv parcurgerea a peste 600 de km. Traseul urmat de Paici s-a desfășurat atât în România, cât și în Serbia. Mai întâi, pe râul Timiș, apoi Bega, Dunăre, ...

Textul aseamană cu textele artistice, dar predomină elementele caracteristice unui articol din ziar și face parte din stilul publicistic sau ziaristic.

DA NU

190. Citiţi cu atenţie următorul text, apoi precizaţi stilul în care este scris:

Limba literară este o sintetizare a posibilităţilor de exprimare a limbii întregului popor, destinată în special exprimării în scris, ca mijloc de comunicare a celor mai de seamă manifestări culturale, caracterizată prin existenţa unui sistem de norme care îi conferă o anumită stabilitate și unitate.

a) stil științific

b) stil publicistic

c) stil administrativ

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

191. Citiţi textul cu atenţie:

„Lucrul mecanic nu trebuie confundat cu efortul. Dacă ţinem în mână un corp greu, depunem un efort. În schimb, când încercăm să-l punem pe un raft, efectuăm lucru mecanic – punctul de aplicaţie al greutăţii se deplasează. Dacă împingem un obiect greu, dar nu-l putem mișca din loc, nu efectuăm lucru mecanic ci depunem un efort."

(Manual de fizică)

Precizaţi stilul în care este scris textul:

a) stil beletristic

b) stil științific

c) stil administrativ

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

192. Determinaţi stilurile în care sunt scrise textele:

A.

„Deputaţii în Adunarea Voivodinei au acceptat în cadrul acestei ședințe Decizia privind Adunarea Voivodinei, care se referă la adoptarea Bugetului special al Adunării Provinciei Autonome Voivodina. Deputaţii în Adunarea Voivodinei au ales, din rândul lor, 30 de membri ai Consiliului Comunităţilor Naţionale, organ al Adunării Voivodinei, care a fost prevăzut prin Statut și prin Decizia Adunării Voivodinei."
Stilul funcţional este cel _____.

B.

– „Ia, poftim de încalecă pe Balan, jupânească! zise părintele, de tot posomorât, să facem pocinog sfântului Nicolai cel din cui. Și cu toată stăruinţa lui Moș Fotea și a lui bădiţa Vasile, Smărăndiţa a mâncat papara, și pe urmă ședea cu mâinile la ochi și plângea ca o mireasă, de sărea cămașa de pe dânsa. Noi, când am văzut asta, am rămas înlemniţi. Iar părintele, ba azi, ba mâine, aducând pitaci și colaci din biserică, a împărţit la fiecare, de ne-a îmblânzit..."
Stilul funcţional este cel _____.

193. Pe baza textelor date mai jos, scrieţi pe linie care este stilul funcţional:

„Autoritatea părintească" [...] constituie cadrul general cu privire la drepturile și îndatoririle părinteşti privind persoana și bunurile copilului minor, exercitarea autorităţii părinteşti și decăderea din exerciţiul drepturilor părinteşti. [...] părinţii au dreptul și îndatorirea de a creşte copilul, asigurându-i o dezvoltare fizică, mentală, spirituală, morală și socială armonioasă. Autoritatea părintească se exercită împreună de ambii părinţi, în principiu chiar și atunci când sunt divorţaţi."

_____

„În vaduri ape repezi curg
Și vuiet dau în cale,
Iar plopi în umedul amurg
Doinesc eterna jale.
Pe malul apei se-mpletesc
Cărări ce duc la moară
Acolo, mamă, te zăresc
Pe tine-ntr-o căscioară."

_____

194. Pe baza caracteristicilor date în chenar, determinați cerințele sub a) și b):

a)

Particularitățile lingvistice care corespund imaginii date, încercuind caracteristicile sub 1 sau 2.

Sigla și antetul universității

Nr. ____/_____

ADEVERINȚĂ

Prin prezenta se adevereşte că D-na (D-nul)_____este student în anul de studiu, forma de învățământ ZI / ID anul universitar _____, la Facultatea de _____, din cadrul Universității _____.

Prezenta s-a eliberat pentru a-i servi la _____

DECAN, **SECRETAR ȘEF,**

Prof. univ. dr. _____ _____

1. PARTICULARITĂȚI LINGVISTICE

Lexicale: *Argou; Jargon;Neologisme la modă; Cuvinte tipice unor graiuri*

Morfo-sintactice: Pronume, adjective, adverbe nehotărâte. Aproximări prin numerale și substantive. Pronume și verbe cu specific regional.

2. PARTICULARITĂȚI LINGVISTICE

Lexicale: Terminologie specifică: adeverință, adresă, cerere, certificat, domiciliu, dosar.

Morfologice: substantive provenite din infinitive lungi; -Verbul „a trebui", verbul „a putea"; – Forme impersonale.

Stilistice -fără figuri de stil

b)

Pe linie scrieți despre ce stil funcțional este vorba: _____

195. Se dă coperta romanului „Baltagul”. Priviţi cu atenţie şi apoi prin încercuirea literei din faţa răspunsului exact, răspundeţi la cerinţe:

Observăm că editura acestei cărţi poartă denumirea de Albatros. Ce înseamnă editură:

a) nume dat de autor operei sale

b) întreprinderea unde a ieşit de sub tipar cartea

c) numele autorului care a scris cartea

196. Se dă o listă cu numele scriitorilor şi operele lor, care sunt sugerate pentru lectură suplimentară. În listă s-au strecurat şi două titluri care nu aparţin acestei liste. Subliniaţi-le!

- Cezar Petrecsu – *Fram, ursul polar*
- Rudyard Kipling – *Cărţile junglei*
- Gramatica limbii române
- Jack London – *Colţ Alb*
- Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*
- Dicţionar explicativ al limbii române

197. Alegeţi denumirea corectă pentru fiecare explicaţie legată de părţile unei cărţi:

Prefaţă, copertă, autor, cuprins, editură, titlu, siglă.

A. Orice carte are un _____

B. Listă prin care este prezentat conţinutul unei cărţi _____

C. Învelişul exterior al cărţii _____

D. Text aşezat înaintea unei opere literare sau ştiinţifice, în care sunt expuse intenţiile autorului _____

198. În cazul în care deschideţi o pagină de Internet unde puteţi citi poezii de anumiţi scriitori şi apare o listă asemănătoare cu cea dată:

Vasile Alecsandri
Ioan Alexandru
Alexandru Andrieş
Tudor Arghezi
Elena Armenescu
Lucian Avramescu
Ştefan Baciu
George Bacovia
Ion Barbu
Lucian Blaga
Ana Blandiana
Geo Bogza
Iulian Boldea
D. Bolintineanu
Daniel Branzai
Mateiu Caragiale
Mircea Cărtărescu
George Coşbuc

Această listă în ordine alfabetică a numelui de familie reprezintă:

a) titluri de cărţi

b) indice de nume

c) literatură de specialitate

Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact.

199. Citiţi cu atenţie textele date şi determinaţi ce este comun în ele.

Textul nr. 1

Ursul este animalul care mănâncă miere. Se ştie că ursul nu mănâncă numai miere, el „mănâncă totul", este şi ierbivor şi carnivor. Şi totuşi, ursul este în toate limbile slave numit după miere (medved – urs, med – miere) deoarece dintre toate alimentele cel mai mult îi place mierea. Iar în patria străveche a slavilor, în pădurile de după Carpaţi, era multă miere.

Nu este numai ursul – urs. Şi omului îi zic urs uneori – dacă este corpulent, sau dacă este dur, stângaci, neîndemânatic, grosolan.

Textul nr. 2

1. Ursul face parte din specia de mamifere Ursidae, animal sălbatic mare, cu trup îndesat, neîndemânatic, cu blană deasă, cu părul scurt şi creţ, cu ochi mici, cu urechi mici, cu coada scurtă şi ghiare puternice la picioare, diferitele specii de urşi trăind cel mai mult în pădurile Europei, Asiei şi Americii (în regiunile noastre ursul brun *Ursus Arctos*). 2. figurativ: om stângaci, necioplit, respectiv bădăran, limitat, prost.

Din ambele texte se poate afla:

a) cum a obţinut numele ursul în limbile slave

b) pe ce continente trăiesc urşii astăzi

c) căror feluri de oameni le spunem că sunt „precum un urs”

d) care este mâncarea preferată a urşilor

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

200. Notaţi cu litera **O** textul care consideraţi că exprimă o opinie (părere) și cu litera **F** textul care se referă la anumite fapte reale.

___ Majoritatea vieţuitoarelor au nevoie de oxigen, un gaz, pentru a supravieţui. Noi îl respirăm din aer.

___ „Mama și tata sunt pietrele mele de temelie. Ei mă menţin cu picioarele pe pământ. Și oricând am nevoie de ei, sunt lângă mine.” (Beyonce)

___ Mihai Eminescu, „luceafărul” poeziei românești, s-a născut pe 15 ianuarie 1850, la Botoșani.

201. Citiţi cu atenţie cele două texte și găsiţi ce au comun, apoi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

A.

„Pe-un picior de plaiu,
Pe-o gură de raiu,
Iată vin în cale,
Se cobor la vale
Trei turme de miei
Cu trei ciobănei
Unu-i Moldovean
Unu-i Ungurean
Și unu-i Vrâncean.”

(*Miorița*)

B.

„Amu cică era odată într-o țară un crai, care avea trei feciori. Și craiul acela mai avea un frate mai mare, care era împărat într-o altă țară, mai depărtată. Și împăratul, fratele craiului, se numea Verde-împărat; și împăratul Verde nu avea feciori, ci numai fete. Mulţi ani trecură la mijloc de când acești fraţi nu mai avură prilej a se întâlni amândoi.

(Ion Creangă, *Povestea lui Harap Alb*)

a) în ambele texte este vorba despre feciori de împărați;

b) în ambele texte se amintește numărul trei;

c) în ambele texte se vorbește despre turmele de oi.

202. Pe baza textelor din coloana A și B, scrieți în căsuțe DA, sau NU, dacă enunțurile de mai jos sunt exacte:

A

„A ruginit frunza din vii
Și rândunelele-au plecat
Pustii sunt locuri și câmpii
Pustii sunt horele din sat

Ref:Tra la ,la-la,la la la la ,la-la,la,la,la-la,la
:Tra la ,la-la,la la la la ,la-la,la,la,la-la,la

Când rândunica va sosi
Și codru verde va-nverzi
Din lăstărel va răsări
Frunza butucilor de vii

Ref:Tra la ,la-la,la la la la ,la-la,la,la,la-la,la
:Tra la ,la-la,la la la la ,la-la,la,la,la-la,la"

B

„A,a,a, acum e toamnă da.
Frunza-n codru-ngălbenește
Iarba-n câmp se vestejește
A,a,a, acum e toamnă da.

E,e,e, plăcută vreme e.
Mere, prune, nuci și pere
Noi avem după plăcere
E,e,e, plăcută vreme e.

I,i,i, veniți copii la vii.
Strugurele must se face
Și nouă mustul ne place
I,i,i, veniți copii la vii.

O,o,o, se duc cocori în stol.
Se duc cuci și rândunele
Și ne pare rău de ele
O,o,o, se duc cocori în stol."

1.	În ambele cântece doar rândunica se amintește dintre păsări.	
2.	Strofele cântecelor sunt alcătuite din catrene.	
3.	Ambele cântece au rimă încrucișată.	
4.	Cântecul A se referă la două anotimpuri, iar B doar la un anotimp.	

203. Citiţi cu atenţie textul de mai jos și subliniaţi fragmentul în care informațiile sunt redate într-un mod argumentat:

„Soarele scapătă spre asfinţit. Crestele munţilor par aprinse. Încet, se desfac și s-aștern pe văi perdele de umbră.

Înaintea noastră, pe luciul plumburiu al apei, se ivește-n curmeziș mai întâi o dungă, o coamă gălbuie și creață. Ne apropiem de pragul gherdapurilor. Dunărea începe să vâjâie mânioasă, – e un zbucium ș-un clocot de valuri dintr-un mal în altul. Peste-adâncimi se fac ochiuri mari, cari rotesc în loc. Ici apa se scufundă bolborosind, ca suptă de gura unei vâltori, colo se umflă, se burdușește și urlă făcând clăbuci, bătându-se de atunci cari nu se văd.

Frumuseţea și caracterul maiestuos al Dunării au constituit frecvent surse de inspiraţie pentru poeţi, pictori, muzicieni și alţi oameni de cultură? Cea mai cunoscută creaţie culturală dedicată fluviului este „Dunărea albastră", un vals vienez creat de Johan Strauss Tânărul în 1886 care a devenit un imn neoficial al Vienei Imperiale.

Vaporul merge mai încet, mai cu pază. Patru oameni stau la roata de la cârmă; amândoi comandanţii sunt pe punte, în picioare, cu ochii aţinţiţi înainte: trecem printre gherdapuri. Dunărea mugește mai tare. Cu ochii închiși, te-ai crede într-un codru pe-o vijelie cumplită. Din fundul ei se-ntind, pe sub valuri, nenumărate braţe de piatră, gata s-apuce vasul și să-l farme-n bucăţi la cea mai mică nebăgare de seamă. Aici, sub volbura asta de valuri, e încheietura Balcanilor cu Carpaţii."

204. Cititi textul și încercuiți litera din fața răspunsurilor corecte:

Motanul Michelangelo, cunoscut artist, cântăreţ la flaut, alpinist și voiajor prin lumea întreagă, a primit zilele acestea o telegramă urgentă prin care era chemat să plece într-un mare turneu în Salamina. Se știe că în țara aceasta s-a încetățenit minunatul obicei ca fiecare vizitator să fie tratat la trecerea frontierei cu mari cantităţi de salam și de slănină.

S-a întâmplat însă ceva cu totul neobișnuit. Telegrafistul care a primit telegrama prin care motanul Michelangelo își anunța sosirea, era un om distrat și în loc de ţigaretă a fumat tocmai telegrama, iar ministrului însărcinat cu întâmpinările fastuoase, care nu era fumător, i-a dus o ţigaretă. Așa s-a întâmplat că telegrafistul a fost concediat, iar motanul Michelangelo, sosind în Caşcavalișoara, capitala Salaminei, n-a fost întâmpinat la gară.

(Ljubivoje Ršumović, *Motanul Michelangelo și frumoasele Veronici*)

a) cuvintele: motan, telegrafist, salam, slănină – sunt noțiuni concrete, reale;

b) Caşcavalișoara, capitala Salaminei se află în Europa;

c) textul de mai sus este unul modern, fiind vorba despre imaginația autorului și nu este un text cu fapte reale.

205. Se dă textul:

„Magia sărbătorilor de iarnă și a tradiţiilor românești a fost adusă, pe 9 decembrie 2010, la Sala Palatului de către colindătorul Ștefan Hruşcă, întors în România pentru deja tradiţionalele concerte de Crăciun. Ștefan Hruşcă i-a colindat pe bucureşteni, care au venit într-un numar foarte mare pentru a-l vedea pe cel ce este simbolul colindului românesc."

(Revista *Art Spirit*)

În textul de mai sus informațiile sunt redate într-un mod obiectiv:

DA NU

Încercuiți răspunsul corect.

206. Din textul dat, subliniați partea unde autorul textului își dă părerea personală despre unele caracteristici ale păsărilor, devine subiectiv:

Cercetătorii susțin că un animal, cu cât este mai social, cu atât el tinde să fie mai inteligent. Cele mai sociale păsări sunt Corvidele (ciorile, gaițele). Ele, și nu numai ele, se adună în grupuri familiare, pentru activități de apărare a teritoriilor. Experții susțin că pentru o astfel de interacțiune socială este nevoie de o inteligență superioară. Aceste păsări nu trebuie numai să știe fiecare membru al clanului și statutul lui, ci mai trebuie să observe fiecare schimbare din clan, pentru a putea reacționa corespunzător. Ce bine-ar fi dac-am putea și noi să ne organizăm și să reacționăm ca și ele!

207. Citiţi cu atenţie următorul text şi determinaţi atitudinea autorului textului.

VIOLENŢA ÎN ŞCOLI

Recent au fost organizate în 40 de şcoli cercetări referitoare la violenţa în rândurile elevilor. S-a constatat că în relaţia victimă-agresor nu participă 58% din elevi. Cu alte cuvinte, doar 58% nu sunt nici victime, nici agresori. Înseamnă că ceva mai puţin de jumătate din numărul total al elevilor, mai exact 42%, apar în „cercul violenţei", fie ca victime, fie ca agresori. În rolul de victime ale violenţelor numărul elevilor este foarte mare, chiar 37%.

Unele victime în acelaşi timp sunt şi agresori. În grupul anchetat sunt 8% de astfel de elevi. În acel grup, cele mai frecvente forme de comportament violent sunt jignirea şi luarea în derâdere. Aşadar, aceşti elevi atacă cu ajutorul cuvintelor, nesimţind că şi cuvintele pot provoca tot atât de mare durere ca loviturile, ba poate şi mai mare. Deseori persoanele în vârstă consideră că acest comportament violent al elevilor din acest grup este o ştrengărie, vioiciune sau ceva asemănător, diminuând astfel seriozitatea actului de violenţă pe care sunt în stare să-l facă aceşti copii.

Care este atitudinea autorului acestui text faţă de comportamentul violent al celor tineri?

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

a) Este indiferent faţă de violenţa celor tineri.

b) Îl interesează date suplimentare.

c) Este îngrijorat.

d) Este furios din cauza violenţei celor tineri

208. Citiţi textul de mai jos şi încercuiţi literele din faţa celor două răspunsuri corecte:

„Nu ştiu alţii cum sunt, dar eu, când mă gândesc la locul naşterii mele, la Humuleşti, la stâlpul hornului unde lega mama o şfară cu motocei la capăt, de crăpau mâţele jucându-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care mă ţineam când începusem a merge copăcel, la cuptorul pe care mă ascundeam, când ne jucam noi, băieţii, de-a mijoarca, şi la alte jocuri şi jucării pline de hazul şi farmecul copilăresc, parcă-mi saltă şi acum inima de bucurie! Şi, Doamne, frumos era pe atunci, căci şi părinţii, şi fraţii şi surorile îmi erau sănătoşi, şi casa ne era îndestulată, şi copiii şi copilele megieşilor erau de-a pururea în petrecere cu noi, şi toate îmi mergeau după plac, fără leac de supărare, de parcă era toată lumea a mea! Şi eu eram vesel ca vremea cea bună şi sturlubatic şi copilăros ca vântul în tulburarea sa."

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

a) autorul scrie la persoana întâi;

b) vorbeşte despre o copilărie tristă;

c) îşi aduce cu drag aminte de satul natal şi de farmecul copilăriei;

d) autorului, fiind copil, nu-i plăcea să se joace, era timid.

209. Citiţi cu atenţie următorul text şi determinaţi atitudinea autorului faţă de acest articol.

„Reducere la preţul biletului lunar pentru navetişti

Ghişeul pentru vânzarea biletului lunar lucrează în fiecare zi între orele 7 şi 15.

La ghişeele Întreprinderii de Transport ATP a început vânzarea biletelor lunare pentru luna decembrie. Această întreprindere anunţă călătorii că începând cu luna decembrie toţi beneficiarii vor avea reducere de 40 la sută la biletul lunar, nu doar cei angajaţi în întreprinderile publice şi edilitar-publice." (Valentin Mic, *Libertatea*, 4 decembrie 2010)

Care este atitudinea autorului acestui text faţă de informaţiile furnizate?
Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact.
a) autorul nu dă informaţii
b) informaţiile sunt redate subiectiv
c) informaţiile sunt redate obiectiv

210. Citiţi mai întâi textul, apoi pe baza informaţiilor din text, încercuiţi litera din faţa răspunsurilor corecte:

„Abia se luminase. Mă deşteptă frate-meu, care învăţa la o şcoală şi mai naltă, şi citea pe cărţi cu oameni cu pantalonii scurţi şi umflaţi, cu pălării mari, cu funde la ciorapi, cu săbiile mai mult scoase decât în teacă. (...) De la Nea Nicuţă apucasem să citesc pe silabisite. Frate-meu mă învăţase să citesc ca pe apă în cartea de citire. La „când cu ciuma lui Caragea, se răspândeau orăşenii prin sate şi sătenii prin pustii", nu m-ar fi oprit nimeni din turuială. O ziceam dintr-o răsuflare. Ba uneori uitam să întorc foile şi tot nu făceam greşală. Frate-meu mă mai învăţase cele patru socoteli şi fracţiile. Ce ştiam mai bine era tabla lui Pitagora. Mă învăţase şi istoria cu şase domni vestiţi: Radu Negru, (...). Şi spunea c-o să mă scrie d-a dreptul în clasa a treia. Mă deşteptă. Tresării. Îmi tâcâia inima. Şi-mi zise:

– Să nu-ţi fie frică. Să spui tare şi desluşit.

– Tare... da...Şi nu vedeam înaintea ochilor de frică.

– Şi desluşit.

– Şi desluşit...

– Să nu tremuri.

– Să nu tremur... Şi mie-mi clănţăneau dinţii în gură. Mă îmbrăcai; mă spălai cu apă rece; mă încălţai cu nişte pantofi noi; mama mă pieptănă şi mă sărută pe frunte, aşa că o pricepui... „Să nu-ţi fie frică, să nu mă dai de ruşine"... Ştiam eu în câte feluri sărută mama: altfel de eram bolnav, altfel când o ascultam, altfel când învăţam lecţia, altfel de plângeam şi voia să mă împace, şi cu totul altfel mă săruta când mă trimise la şcoala domnească. Pe drum, bonca-bonca, mă împiedicam de toate pietrele. Inima îmi zvâcnea cum îmi zvâcnea când alţii se încercau să-mi ia zmeul de coadă. Şi tocmai departe, dincolo de S-tu Ştefan, frate-meu se opri şi-mi zise:

– Aici e şcoala. Şcoala!...

Mi se opri răsuflarea. Făcui ochii mari. Nu-mi venea să crez. Aceea să fie şcoala domnească? Nişte case lungi, pitici şi dărăpănate. Dar n-avea porţi înalte de fer, căci n-avea de loc. În faţa şcolii, o veche pivniţă, plină cu gunoi; în jurul ei, o curte mare cu bălării. Aşa case văzusem şi eu. (...)

– Să mergem în clasa a treia. Directorul mi-a dat bilet să te înscriu. Când intrai în clasă văzui o vergea lungă, galbenă şi lucioasă, rezemată de masa profesorului, a Domnului."

(B.Şt.Delavrancea, *Domnul Vucea)*

a) Autorul vorbește cu respect când vorbește despre fratele său.

b) Autorul a învățat de la Nea Nicuță mai multe decât de la fratele său.

c) Băiatul face diferență între felurile de săruturi ale mamei.

d) Autorul este foarte emoționat că va merge la școala domnească în clasa a treia.

e) Școala domnească este descrisă ca una mare și modernă.

211. Citiţi articolul apărut în revista *„Tinereţea”* și pe baza textului încercuiți DA sau NU cerinţei date mai jos:

LA RÂTIȘOR-COLONIA DE ARTĂ PLASTICĂ „LUMEA COLORATĂ A COPILĂRIEI”

Culorile își au lumea lor și ea devine vie atunci când pragul imaginaţiei este trecut de un suflet de copil. Și nimeni nu poate fi mai inventiv și mai creativ decât un copil tentat de lumea culorilor

Un astfel de mesaj îl are Colonia de Artă Plastică „Lumea colorată a copilăriei” care dă posibilitatea ca elevii din școlile cu limbă de predare română să dea dovadă de inspiraţie și creativitate, pășind încet, dar sigur în lumea culorilor. Mai este și o foarte bună ocazie când elevii împreună cu învăţătorii și profesorii lor să fie împreună, să se cunoască și să lege prietenii. Colonia de Artă Plastică „Lumea colorată a copilăriei” s-a desfășurat în cadrul „Săptămânii copilului” și a fost organizată de către Centrul Românesc pentru Instituţiile Democratice și Drepturile Omului, din Novi Sad, realizat cu sprijinul Guvernului Provinciei Autonome Voivodina, Consiliului Naţional al Minorităţii Naţionale Române, Institutul Cultural al Românilor din Voivodina și Casa de Presă și Editură „Libertatea” din Panciova și a școlii gazde.

Ediţia din acest an a coloniei de ară plastică a avut loc la Școala Generală din Râtișor, care face parte din Centrul Școlar „Branko Radičević” din Uljma. Clădire nouă a școlii, amplasată în imediata apropiere a vechiului edificiu școlar și a Bisericii Ortodoxe Române din localitate, într-un colţ frumos de natură și-a așteptat oaspeţii. Pregătirile pentru venirea lor au fost intense și serioase pentru că nu este ușor să asiguri spaţiu și loc potrivit pentru un număr foarte mare de copii care trebuie să muncească, să realizeze un desen după aranjamentul de natură moartă postat în faţa lor. Astfel, în clasele din incinta școlii dar și în sala mare a Căminului Cultural din localitate au fost aranjate bănci și scaune în așa fel încât elevii să aibă condiţiile optime de muncă iar pentru cei care și-au exprimat dorinţa să deseneze peisaj, s-a amenajat un colţ în faţa școlii.

Eufrozina GREONEANȚ

În text se este redată și atitudinea autorului acestui articol

DA NU

Exprimarea în scris

212. Subliniaţi formele corecte:

I-am transmis multe complimente / complemente.

Se înşeală / înşală dacă crede că-l voi ajuta.

Am numărat până la paişpce / paisprezece.

Vehicolul / vehiculul s-a defectat.

Ileana însăşi / însuşi m-a sunat.

213. Transcrieţi corect enunţul:

Nu toţi copii au resolvat egzerciţile, findcă erau dificile.

_____

214. Încercuiţi varianta corectă:

a) Bunica îmi spune în fiecare seară aceeaşi/ aceiaşi poveste.

b) La bibliotecă mereu vin aceeaşi/aceiaşi elevi.

c) La şcoală se întâlnesc aceeaşi/aceiaşi profesori cu aceiaşi/aceeaşi elevi.

d) Purta aceeaşi/aceiaşi jachetă ca şi colega ei.

e) În jur se arăta aceiaşi/aceeaşi privelişte frumoasă.

215. Transcrieţi corect propoziţia:

Dumniata ai văzut că bluza acea ie la reducere şi mi-e nu mia-i spus!

_____

216. Pe liniile date scrieţi cum se pronunţă cuvintele date:

Cincisprezece _____

Cincizeci _____

Erau _____

Exerciţiu _____

217. Completaţi spaţiile goale cu formele **s-au** şi **sau,** astfel ca propoziţiile să fie scrise corect**:**

a) I-am văzut pe colegii mei că _____ plimbat prin parc.

b) Mă întreb dacă _____ consultat toţi copiii cu părinţii lor.

c) Nu ştiu dacă e mai bine să fac acum o pauză de învăţat, _____ să mai repet poezia!

d) Maria e ciudată, _____ mi se pare?

e) Toţi _____ sculat de dimineaţă să nu întârzie din prima zi de şcoală.

218. Citiţi textul şi răspundeţi la întrebări.

„De ce cădeau frunzele?... Fiindcă venise toamna... Frunzele erau moarte?... Nu. Frunzele cădeau şi mureau jos, pe pământ fiindcă venise toamna... Toamna...

Frunzele cădeau sau vroiau să cadă?... Dacă venise toamna!... Ce să mai facă ele pe crengi! Când vine toamna păsările pleacă şi frunzele cad...

Dacă Dănuţ ar fi fost o frunză pe creanga nucului, şi ar fi venit toamna, ce-ar fi făcut?... Toate frunzele din jurul lui ar fi căzut, şi el ar fi rămas din ce în ce mai singur – aşa cum era acum... Şi el s-ar fi aruncat de pe creangă...şi l-ar fi luat vântul, şi l-ar fi amestecat cu celelălte frunze, şi cine ştie unde l-ar fi azvârlit...şi nimeni-nimeni n-ar mai fi ştiut de el."

(Ionel Teodoreanu, *La Medeleni*)

1. Ce anotimp surprinde autorul în acest fragment? _____
2. Cum se simte Dănuţ? _____
3. Ce substantiv apare cel mai des în fragment? _____
4. Ce ar fi dorit Dănuţ să fie? _____

219. Citiţi cu atenţie fragmentul următor extras din opera *O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale:

„...Tipătescu: Vreo paispce... cinspce...

Pristanda: (...) Două... la catrindală, la Sf. Niculae...

Tipătescu: Unsprezece.

Pristanda: Două la prefectură...Paisprece.

Tipătescu (*râzând*): Le-ai mai numărat pe ale de la prefectură.

Pristanda: Nu, coane Fănică, să trăiţi! (*Continuă repede, pe nerăsuflate*). Două la primărie, optspece, patru la şcoli, douăzeci şi patru, două la catrindală la Sf. Niculae, treicezi..."

Din acest fragment reiese:
a) comicul de situaţie
b) comicul de limbaj
c) comicul de moravuri
Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

220. Se dă fragmentul:

„Apoi, când soarele începe a scăpăta şi umbra casei bătrâne umple întreaga ogradă, când unul, când altul iasă la portiţă şi se uită pe uliţă în sus, să vadă nu vine mamă-sa.

Acum bunica Safta nu-i mai opreşte să iasă la portiţă: ştie că de-acolo nu-i nicio primejdie să se mai mişte până sosesc părinţii să-i ducă acasă.

Le împarte trăistucile goale, cu ajutorul copiilor care le cunoşteau şi dintr-o sută, fiecare pe a lui, şi nu le mai are grijă.

Se isprăvea şi pentru ea o zi de muncă."

(I. Agârbiceanu, *Bunica Safta*)

Ultima parte, care cuprinde finalul acţiunii unei opere literare se numeşte:
a) deznodământ
b) intrigă
c) desfăşurare a acţiunii
Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

221. Se dă biografia lui Emil Gârleanu:

„Emil Gârleanu, prozator, regizor, scenarist de film și jurnalist român, s-a născut pe 5 ianuarie 1878 la Iași În perioada 1896-1898 urmează Școala de ofiteri de infanterie din Iași, primind gradul de sublocotenent de infanterie.

Pasionat în același timp și de beletristică, Emil Gârleanu își face debutul în literatură în anul 1900, publicând în revista Arhiva din Iași schița „Dragul mamei" și poezia „Iubitei", sub pseudonimul Emilgar. Înființează în anul 1904 revista „Făt-Frumos", colaborând apoi cu reviste precum *Convorbiri critice, Sămănătorul,* în care publică o bună parte din scrierile sale.

Scriitorul publică primul său volum de proză „Bătrânii" în anul 1905. Un an mai târziu se stabilește la București, devenind redactor la „Neamul Românesc", revistă condusă de Nicolae Iorga. În aceeași perioadă se căsătorește cu Marlena (Maria Elena).

Volumul de schițe și povestiri „Din lumea celor care nu cuvântă" este cea mai cunoscută operă a lui Emil Gârleanu, publicată în anul 1910, urmată de o altă scriere la fel de importantă, „Nucul lui Odobac", aparută în același an.

Alte volume semnate de scriitor: „Cea dintâi durere" (1907), „Schițe din război" (1908), „Visul lui Pillat" (1915), „Culegătorul de rouă" (1919), etc. Postum îi mai apar câteva volume, printre care „Visul lui Filat" (1915), „O lacrimă pe-o geană" (1915) și „Privelişti din ţară" (1915).

În anul 1911 este ales președinte al Societății Scriitorilor din România, și director al Teatrului Naţional din Craiova.

Emil Gârleanu se stinge din viață la 2 iulie 1914, la Câmpulung-Muscel."

Extrageţi din text cea mai cunoscută operă literară a acestui scriitor român:

_____

222. Citiți textul, iar apoi transcrieți varianta corespunzătoare dată în paranteză:

„Cât e de lung gardul, de la portiță până la cotitura uliței, Sanda l-a măsurat, nici ea singură nu știe de câte ori, cu firul în mână. Jos, lângă portiță, e vârtelniţa cu jirebia de tort. Sanda ia capătul firului, îl sucește pe lângă cel dintâi par din gard, apoi merge lăsând firul printre degete, din par în par, până la stâlpul din cotitură; acolo sucește firul încă o dată și iarăși se întoarce înapoi. Vârtelniţa se mișcă alene, scârţâind îndelungat, și lasă firul a se dezveli. Din când în când, scârţâitura încetează și firul nu mai curge. Sanda fuge la vârtelniță, descurcă firele și iarăși părândă parii. Așa se urzește pânza. Și gardul e cel mai bun urzitor: pari bătuţi unul lângă altul și legaţi între dânșii, loc de șase palme de la pământ, cu o împletitură de nuiele. Lângă gard locul e neted; dincolo grădina cu legume și cu flori. Cucurbăta se întinde de-a lungul, se ridică și pe alocurea se răsucește până în vârful parilor, încât firul Sandei se ascunde în verdeaţa frunzelor ori scutură albine din florile galbene. Așa de a îndemână nu e urzitorul cu craci lungi ca păianjenul. E bun în vreme de iarnă. Acum însă naica Marta s-a dus cu copiii la stână, badea Stan a plecat cu un car de scânduri: Sanda e singură-singurică. Îi mai place afară la uliță. Nu pentru că ar fi trecători, dar afară cântecul vine mai bine. E cald, dar deprinsă e fata la ger și la arșiță. Cu brațele goale, cu poalele aninate în brâu și cu ștergarul în cap, ea nici nu simte vremea lui cuptor; cântă, întinde firul, descurcă jirebia și se pierde în tinereţile ei." (Ioan Slavici, *Scormon*)

Autorul descrie foarte plastic un tablou de la (sat / oraș) _____

Sanda folosește parii și vârtelnița pentu (vopsirea / urzirea) pânzei _____

Ceea ce se întinde de-a lungul parilor din grădină este (curcubăta / porumbul) _____

Sanda este (cu poalele aninate în brâu și cu ștergarul pe cap / cu poalele întărite, cu cârpă în cap) _____

223. Transcrieți corect propoziția:

– Da, da, nui rău! Ia cântărești-mi, dragă mătușică, așa, pe la vreo patru uncii. Adică, ia stai, poate se fie chiar și un sfert de funt, că doar no să sărăcesc din pricina asta!

_____

_____

_____

_____

224. Citiți cu atenție textul:

„Arhimede din Siracuza (în greacă Αρχιμήδης, *Archimedes*; n. aprox. 287 î.Hr. în Siracusa, pe atunci colonie grecească, d.212 î.Hr.) a fost un învățat al lumii antice. Realizările sale se înscriu în numeroase domenii științifice: matematică, fizică, astronomie, inginerie și filozofie. Carl Friedrich Gauss considera că Arhimede și Isaac Newton au fost cei mai mari oameni de știință din întreaga istorie a civilizației umane.

Operele lui Arhimede au fost scrise în limba greacă dorică, dialectul antic al Siracuzei".

(*Wikipedia*)

Încercuiți numerele din fața răspunsurilor corecte:

1. Arhimede este un învățat din epoca contemporană;
2. Arhimede este un mare om de știință din întreaga istorie a civilizației umane;
3. Arhimede s-a marcat în domeniile de matematică, chimie, astronomie, inginerie și filozofie;
4. Operele lui Arhimede sunt scrise în limba greacă dorică.

225. Citiți fragmentul de mai jos din lucrarea „Întâiul drum" de I. Agârbiceanu:

„Înaintea unei porți văzu un câne mare, ciobănesc, unul alb, mițos și își strânse bine bâta în mână. Dar cânele nu-i avu grijă, părea că nici nu-l văzuse. Ședea liniștit în coadă și se uita și el cum ninge.

După ce trecuse de el, Ioniță mai întoarse o dată capul peste umăr: cânele era nemișcat la locul lui.

Dar cum începu să ningă de tare! Și văzduhul parcă se cobora tot mai jos. Se opri o clipă să scuture căciula. Mai gros de un deget era stratul de zăpadă ce se așezase pe fundul ei."

În acest fragment ne este redată înfățișarea unui câine care este:

a) mic, vânătoresc, alb, miţos

b) mare, vânătoresc, alb, miţos

c) mare, ciobănesc, negru, miţos

d) mare, ciobănesc, alb, miţos

Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact.

226. Citiți textul și faceți o analiză scurtă, iar apoi încercuiți litera din fața răspunsurilor corecte corespunzătoare cerințelor date:

„ Tremură, pică și străluce aurul în dulce Târgul Ieșului: steaua, frunza, felinarul.

E un adânc în noapte cu atâta tărie de lună plină (ea, copila cea de aur, visul negurei eterne) că toate-s ca pe un alt tărâm, alături, dar departe, ca și sub pleoapele închise de visare ale lui Mihai Eminescu.

Parcă miroase a frunză de nuc, amar.

Parcă au plecat rândunelele, ostenind văzduhul de atâta ducă.

Pe toate însă le adună versul în văzul lung al aceleiași melancolii:

„Vezi, rândunelele se duc,
se scutur frunzele de nuc,
S-așază bruma peste vii –
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii”

Cine poate dormi într-o astfel de noapte a lunii pline? trec umbre, vin umbre, fulgeră stele, cad frunze, pâlpâie lumini, totul s-amestecă, fum, argint, aur, clipă, stea, flacără – și clopotul mitropoliei bate atât de adânc miezul nopții, că nu mai știi: e dulce Târgul Ieșului? sau stinsa viață a falnicei Veneții?”

(Ionel Teodoreanu, *Într-o noapte de toamnă*)

1. Este redată o noapte de toamnă în:

a) București

b) Veneția

c) Iași

2. Versurile citate au rimă:

a) împerecheată

b) încrucișată

c) îmbrățișată

3. Această noapte de toamnă este:

a) cu ploaie măruntă

b) cu lună plină

c) cu nori grei, întunecoasă

Gramatica

227. Încercuind litera din faţa răspunsului corect, alegeţi seria cuvintelor corect despărţite în silabe:

a) cab-lu, jert-fă, e-xa-men

b) somp-tu-os, a-cru, ca-blu

c) jert-fă, a-cru, fun-cţi-e

d) func-ţi-e, ac-ru, ex-a-men

228. Accentuaţi următoarele cuvinte:

actor

prevedere

cameră

lapoviţă

229. Despărţiţi în silabe următoarele cuvinte:

cerere _____

apă _____

pământului _____

atlet _____

a ratifica _____

230. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte ținând cont de regulile de despărțire în silabe:

lemne _____

dealuri _____

televizor _____

ureche _____

exercițiu _____

deget _____

231. Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

În cuvintele **vioară, gângăniile, duduie** există:

a) diftong, diftong, triftong

b) hiat, diftong, triftong

c) diftong, diftong, diftong

d) triftong, hiat, triftong

e) diftong, hiat, diftong

232. Încercuiţi litera din faţa seriei de cuvinte în care apar numai diftongi şi vocale în hiat:

a) poartă, alee, leoarcă, real

b) câine, suiau, erau, zoologie

c) floare, deal, auroră, idee

d) seamă, inimioară, soţie, cotidian

233. Diftongul este un grup de sunete format din:

a) două semivocale rostite în aceeaşi silabă

b) o semivocală şi o vocală rostite în aceeaşi silabă

c) o semivocală şi o vocală rostite în acelaşi cuvânt

d) două vocale rostite într-o singură silabă

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

234. În tabela de mai jos clasificaţi cuvintele după cerinţele date:

iepure, vreau, lupoaică, muzeele, viitor, real, oaie, soare, aripioară, veneau, vegheau, pian, social, puteam, iute

Cuvinte care conţin diftongi	**Cuvinte care conţin triftongi**	**Cuvinte care conţin vocale în hiat**

235. Clasificaţi şi transcrieţi următoarele cuvinte pe liniile corespunzătoare pentru cuvinte care conţin diftongi, triftongi şi hiat: **hiat, zeamă, lămâie, ursoaică, poet, miau! văleu! broască, aeroport, hienă, voiau.**

diftongi: _____

triftongi: _____

hiat: _____

236. Precizaţi tipul de adjective, atunci când:

a) îşi modifică forma în vorbire _____

b) nu îşi modifică forma în vorbire _____

237. Citiţi cu atenţie următoarele propoziţii şi precizaţi valorile morfologice ale cuvântului **greu**.

Greul abia începe. _____

Este **greu** exerciţiul pentru tine! _____

Este **greu** să răzbeşti în viaţă! _____

238. Se dă textul următor:

„Noroc că s-a lăsat noaptea și întunericul parcă **i**-a mai închis acestui ţăran gura, dar a doua zi au pornit-**o** din nou cu un **altul**, un ins tăcut și neprietenos, care n-avea nici un chef să se ocupe de grijile altora căci le avea pe-ale **lui** și-i ajungeau."

Cuvintele subliniate sunt:

a) adverbe

b) verbe

c) pronume

d) interjecţii

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

239. Se dau propoziţiile:

- Stolul de rândunele a zburat spre nord.
- Mulţimea a pregătit un stup de roi de albine.
- Cârdul de gâște s-a îndreptat spre râu.

Substantivele colective din aceste propoziţii sunt:

a) stolul, stup, gâște, roi.

b) rândunele, mulţimea, roi, râu.

c) cârdul, mulţimea, roi, albine

d) stolul, mulţimea, roi, cârdul

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

240. Identificaţi părţile de vorbire din propoziţia scrisă vertical:

Oamenii _____

mari _____

au fost _____

cândva _____

copii _____

241. Identificaţi parţile de vorbire subliniate și felul lor, apoi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

„Atrase de mirosul **plăcut**, **acestea** dădură buzna să se așeze grămadă pe bucata **de** pâine."

(Fraţii Grimm, *Croitorașul cel viteaz*)

a) verb, pronume demonstrativ,conjuncţie simplă;

b) adjectiv invariabil, pronume demonstrativ, prepoziţie simplă;

c) adjectiv variabil, pronume demonstrativ, prepoziţie simplă.

242. Identificaţi părţile de vorbire, dar şi felurile lor din propoziţia scrisă vertical:

Doi _____

copii _____

se joacă _____

în _____

parc _____

243. În versurile de mai jos s-au strecurat câteva greşeli de ortografie şi de punctuaţie. Transcrieţi textul pe liniile corespunzătoare înlăturând greşelile comise:

O furnică mică mică
Dar înfiptă, vasă-zică,
Ieri, la prînz, mi sa urcat
Depe vişinul uscat
Pe picioare pentru căci
Mi lea luat drept nişte crăci.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

244. Alegeţi enunţul scris corect:

a) Nu face asta!
b) Nu fii obraznic!
c) Să scri corect!
d) Fi bun şi ajută-mă!
e) Taceţi din gură!

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

245. Transcrieţi textul aplicând în mod corect regulile de ortografie şi de punctuaţie:

„Fi bun numai fi rău, c-ai s-o păţeşti. Creiază-ţi o idee despre propri tăi amici a căror fapte nu le agreăm."

_____

_____

_____

246. Îndreptați cuvintele scrise greșit și folosiţi semnele de punctuaţie convenabile la sfârșitul lor.

a) Copi veseli s-e joacă ân zăpada pufoasă

b) Ce frumos zboară sănile ușoare prin văzduhul înorat

c) De ce brazi veri nuși scimbă culoarea

a) _____

b) _____

c) _____

247. Transcrieți corect fraza:

Întro zi, pe cînd stăteam cu minte la oră, mia trecut prin minte să încep să scriu un roman.

_____

_____

248. Corectați propozițiile și puneți semnele de punctuație necesare:

Întro zi nu știu care Ion sau petru a zis într-o pauză:
După lecții sau mergem la ștrand s-au jucăm volei.
Sau dus la ștrand.

_____

_____

_____

_____

249. Citiţi cu atenţie propoziţiile de mai jos:

Altădată aici creșteau păduri.
Demult aici trăiau dacii.
Am rezolvat **numai** o problemă.

Cuvintele subliniate în aceste propoziţii sunt părţi de vorbire:

a) flexibile

b) neflexibile

Încercuiţi litera din fața răspunsului corect.

250. Se dă textul:

„Nu întrerupe niciodată vorba celui care se bucură...”

Analizaţi morfologic substantivele și pronumele din frază:

_____

_____

_____

251. Precizaţi părţile de vorbire neflexibile şi felul lor, subliniate în textul dat:

Hai, profesoara va intra mai repede decât noi! Tu, de felul tău, mergi încet şi eu nu mai pot să te aştept acum.

hai! _____

mai repede _____

de _____

încet _____

şi _____

să _____

acum _____

252. Completaţi locurile libere din propoziţii cu pronumele corespunzătoare date, din faţa liniei şi scrieţi felul lor:

v-	Au fost de acord cu propunerile _____.	1. _____
se	_____ ţi-am dat cartea.	2. _____
ţie	Ai _____ sunt banii.	3. _____
mei	_____ poate să împrumute cărţi de la bibliotecă.	4. _____
aceluia	_____-am văzut pe stradă venind.	5. _____
f iecare	Ei _____ bucură de venirea lui.	6. _____

253. Determinați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate, dar și felul părții de vorbire:

–Dragul meu, zise **tată**-său, atâția oameni **voinici** au păzit și n-au făcut nici o ispravă; doresc prea mult **la** masa mea măcar **un** măr din acest pom care m-a ținut atâta sumă de **bani**...

(*Prâslea-cel-Voinic și merele de aur*, Petre Ispirescu)

cuvântul subliniat	parte de vorbire	felul părții de vorbire
tată		comun

254. Determinaţi gradele de comparaţie ale adjectivelor din următoarele propoziţii:

Fata este mai harnică decât băiatul.

_____

Uşile sunt mai puţin curate decât ferestrele.

_____

Cristi este tot aşa de frumuşel ca mama.

_____

255. Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

Forma de perfect simplu, persoana I, singular a verbului „**a vorbi**” este:

a) vorbi

b) vorbişi

c) vorbea

d) vorbii

e) vorbisem

256. Treceţi prin gradele comparaţie adjectivele: înalt, bun, frumos, viteaz, încadrându-le în tabela dată, în căsuţele goale:

Pozitiv	**Comparativ**			**Superlativ**	
	de superioritate	**de egalitate**	**de inferioritate**	**relativ**	**absolut**
	mai înalt				
					foarte bun
		la fel de frumos			

257. Transcrieţi propoziţia la plural:

Muntele cel mic mi se părea acum enorm de mare.

_____

258. Faceţi acordul substantivului cu adjectivul din paranteză:

a) Zilele (însorit) _____ ne îmbiau să mai stăm câteva zile la mare.

b) În parc, toţi trandafirii erau (înflorit) _____.

c) Prin furtună, nici plopii (cenuşiu) _____ nu se mai vedeau.

d) Iepurii (sprinten) _____ săreau de parcă dansau.

259. Puneţi verbul a citi la**:**

a) indicativ, perfect simplu, persoana I, singular _____

b) conjunctiv, prezent, persoana a II-a, plural _____

c) supin _____

d) gerunziu _____

260. Transcrieţi propoziţiile pe liniile corespunzătoare trecând verbele din paranteză la modul gerunziu:

1) (A veni) pe drum, mă gândeam la tine.

_____

2) I-am văzut (a cânta) şi (a dansa).

_____

3) Sabia (a ieşi) din teacă, căzu ca trăsnetul.

_____

261. Completaţi propoziţiile de mai jos cu forme ale verbului **a lua,** după următoarea schemă:

a) indicativ, mai mult ca perfectul, diateza activă
b) conjunctiv, perfect, diateza activă
c) condiţional-optativ, perfect, diateza pasivă

a) _____ cu mine şi cartea aceea.
b) _____ şi caseta era şi mai bine.
c) _____ de-ai lor de mai întârziam.

262. Puneţi verbele date la infinitiv, la modul, timpul, persoana şi numărul din paranteză:

a hotărî (indicativ, prezent, persoana a II-a singular) _____
a vedea (indicativ, viitor, persoana I plural) _____
a face (indicativ, perfect compus, persoana a II-a plural) _____
a termina (conjunctiv, prezent, persoana a III-a singular) _____

263. Treceţi verbele la modurile şi timpurile date în paranteză:

Eu citesc (indicativ, imperfect) _____ la geografie.
Noi stăm (indicativ, viitor) _____ în picioare.
Eu vreau (condiţional-opativ, prezent) _____ un pahar cu apă.
Tu eşti (indicativ, perfect compus) _____ în excursie.

264. Analizaţi verbele subliniate şi precizaţi funcţia lor sintactică în propoziţie, precizând modul şi timpul verbului:

De obicei, Andrei **vine** la şcoală **fredonând** o melodie veselă.

verbul	**funcţia sintactică**	**modul**	**timpul**
vine			
fredonând			

265. Subliniaţi subiectele şi predicatele din propoziţiile de mai jos, apoi scrieţi felul lor:

Maria şi fratele ei au ajuns medici.	Subiect _____
	Predicat _____
Prezentul va deveni trecut.	Subiect _____
	Predicat _____
Aţi ascultat acest cântec!	Subiect _____
	Predicat _____
Erau acolo, ne aşteptau.	Subiect _____
	Predicat _____, _____

266. Determinaţi părţile de propoziţie subliniate:

Bunica a hotărât să nu mai alerge prin casă, prin curte, ba chiar şi pe stradă, cu lingura de mâncare după nepoţică.

	Ca parte de propoziţie (precizaţi şi felul părţii de propoziţie) este:
a hotărât	
prin casă	
de mâncare	

267. Determinaţi părţile de propoziţie subliniate:

În ziua de 24 iunie, în preajma solstiţiului de vară, calendarul popular consemnează sărbătoarea cunoscută în Bucovina sub denumirea de Sânziene. Sânzienele îşi au originea într-un străvechi cult solar. Sărbătorile solare sunt praguri peste an, precum pragurile din viaţa omului, şi presupun ritualuri asemănătoare. Solstiţiile şi echinocţiile nasc scenarii şi făpturi mitice, acte de divinaţie şi propiţiere, taine şi poveşti ancestrale, deschizând porţile cerului.

de vară _____

sărbătoarea _____

în Bucovina _____

omului _____

Solstiţiile şi echinocţiile _____

porţile _____

268. Din fraza dată, subliniaţi în parte fiecare propoziţie care are subiect inclus:

Păşind greoi, bunica îi pofti în casă, le făcu semn cu mâna şi le arătă icoana de pe perete.

269. Se dau propozițiile:

1. Lucica a primit de ziua ei cercei.
2. Rândunica are pui: unul negru, doi gălbui.
3. Ionele, tu l-ai văzut pe Andrei?
4. Alune bune-n cămară, veverița cară.

Părțile de propoziție subliniate sunt:
a) subiecte simple
b) atribute substantivale
c) complemente directe
Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

270. Subliniați propoziția atributivă din versurile:

„Așezat la gura sobei noaptea pe când viscolește
Privesc focul, scump tovarăș, care vesel pâlpâiește."

271. În frazele de mai jos sunt propoziții care stau imediat după substantivul (sau un substitut al substantivului) determinat:

Ion este un om care știe să muncească.
Acum e timpul când se merge la culcare.
I-am mulțumit aceluia care mi-a împrumutat cartea.
Tu ai ales două care ți-au trebuit mai mult.

Ce fel de propoziții subordonate sunt ele:
a) propoziții subordonate subiective
b) propoziții subordonate atributive
c) propoziții subordonate completive directe
d) propoziții subordonate temporale
Încercuiți litera din fața răspunsului exact.

272. Determinați felul propozițiilor subordonate circumstanțiale din frazele de mai jos:

S-a întors din oraș pentru că nu mai avea bani. _____
S-a descurcat cum a putut. _____
M-am oprit unde mi-ai spus. _____
A venit la mine când a putut. _____

273. Scrieți pe linie ce fel de propoziții sunt propozițiile subliniate:

a) Așa că scoase pâinea din dulap, **își tăie o felie zdravănă** ș-o unse cu magiun din belșug.
_____

b) Înainte de-a porni la drum, scotoci prin toată casa, doar-doar de-o afla ceva de-ale gurii, **ca să ia cu el.** _____

274. Determinaţi felul propoziţiilor subliniate:

a) Eliza vedea cu îngrijorare cum soarele dispare. _____

b) Capra le zise iezilor **să nu deschidă ușa.** _____

c) În parc sunt mulți copii **care aleargă după minge .** _____

d) Maria cântă și dansează. _____

275. În tabelul de mai jos sunt date cinci propoziţii. Identificaţi subiectele şi scrieţi prin ce părţi de vorbire sunt exprimate:

Propoziția	**Subiectul**	**Partea de vorbire**
Marinel a strigat-o pe sora sa.		
Doi mergeau încet pe drum.		
E ușor a vorbi.		
Îi place plimbarea pe jos.		
Tu nu l-ai văzut?		

276. Scrieţi pe liniile corespunzătoare genul, numărul, cazul şi funcţia sintactică a substantivelor subliniate în propoziţiile care urmează.

a) I-am scris **surorii** mele.

_____

b) Respect părerile **colegilor**.

_____

c) Scoatem apă **din fântână.**

_____

277. Subliniaţi forma corectă din paranteză a substantivelor în cazul dativ:

a) Eu i-am dat (lu mama / mamei) o floare.

b) I-am spus (lui Marcel / Marcelului) să vină la mine.

c) Voi i-ați dat (Mariei / la Maria) creioane colorate?

278. Completați propozițiile cu formele articolului genitival-posesiv (a, al, ale ai)

a) Cuibul este _____ rândunicii.

b) Aceste cărți sunt _____ elevilor.

c) Bradul meu este mai mic decât _____ Anei.

d) Acești cai sunt _____ împăratului.

e) Frunza pe care am luat-o, este _____ stejarului.

Lexicul

279. Pe linia din faţa cuvintelor puneţi numărul din faţa cuvântului care îi corespunde după înţeles:

____	ciudat	1. bomboană
____	tărâm	2. greşeală
____	tulburare	3. ocrotire
____	eroare	4. straniu
____	cinste	5 omenie
		6. mal
		7. prudenţă
		8. agitare

280. Identificaţi sensul cuvântului subliniat din fraza de mai jos, încercuind răspunsul corect:

Poezia lui Eminescu este scrisă într-un stil *elevat*, cu o eleganţă deosebită şi figuri de stil care dovedesc o inteligenţă rară şi o pregătire intelectuală deosebită.

Elevat înseamnă:

a) primitiv;

b) superior;

c) încurcat.

281. Citiţi următoarele propoziţii în care sunt subliniate neologismele, iar apoi scrieţi pe liniile din dreapta propoziţiilor explicaţiile care le corespund:

stricat, deteriorat, amorţeală, inactivitate totală, horărâre, decizie, semiîntuneric, amurg

a) Camera Deputaţilor a respins, luni, moţiunea simplă pe domeniul Sănătăţii, intitulată „Sistemul sanitar” _____

b) Stătea întins pe pat, evident, în letargie. _____

c) Sorbeam cu ochii crepusculul. _____

d) Am luat piese de la o maşină avariată. _____

282. Se dă propoziția:

Tânăra fată era neliniștită. Se zbătea între siguranță și **incertitudine.**

Cuvântul incertitudine înseamnă:

a) incredibilitate

b) nesuferință

c) nesiguranță

Încercuiţi litera din fața răspunsului exact.

283. Pe liniile date, folosiţi corect cuvintele caracatiţă și cratiţă ţinând cont de context:

a)

„Dintr-un motiv obscur, scriitorii, intelectualii, artiștii sunt consideraţi, prin prejudecată, oameni aflaţi la kilometri depărtare de „_____”. M-am gândit că n-ar fi rău ca lumea să-i vadă și-n alt loc decât în turnul de fildeș fără bucătărie, în care i-a așezat, de cele mai multe ori pe nedrept, tradiţia. Aș fi vrut ca aroma mâncărurilor să-i lege, cu mâinile ei lungi și transparente, pe cei care citesc și mănâncă de cei care scriu și gătesc, firește într-o _____.”

b)

După atâta ploaie, am profitat de puţinele ore mai însorite din weekend și am ieșit la un grătar în afara orașului. Și pentru că dorul de Grecia nu a fost satisfăcut încă în acest an, am ales să pregătim în locul tradiţionalilor mici o _____ la grătar. A ieșit o bunătate de _____, exact ca „la mama ei acasă”.

284. Identificaţi sensul cuvântului subliniat ţinând cont de context și scrieţi numărul din fața sensurilor cuvântului din chenarul din dreapta:

a) I-a spus verde-n ochi _____	1. A i se face rău
b) Lui Titus i se făcu verde înaintea ochilor _____	2. Sincer, hotărât
c) Lemnele pe care le cumpărasem erau verzi _____	3. La jocul de cărţi
d) Popescu a aruncat craiul de verde _____	4. umed

285. Citiţi cuvintele de mai jos și subliniaţi varianta corectă:

Plămân / plomân

Pătrunjel / pătrănjel

Strimt / strâmt

Trimete / trimite

Cuprinde / coprinde

Dominică / duminică

286. Găsiţi verbele potrivite în următoarele propoziţii dintre cele oferite în paranteză:

_____ ca peştele-n apă. (tace, fuge)

_____ ca o moară stricată. (spune, macină)

_____ ca melcul. (merge, alunecă)

_____ ca o săgeată. (zboară, nimerește)

287. Completaţi textul cu cuvintele corespunzătoare: **rost, înfăţişare, bloc, castanul, hartă, statura.**

Sub _____ de lângă cişmea, se afla un singur băiat, acel Victor care după spusele lui Dan făcuse _____ de o _____. Deşi aplecat asupra unei foi de _____, i se putea ghici lesne _____ înaltă şi, desigur foarte suplă. Avea faţa lunguiaţă, ochii negri, adânci. Era asemenea multor tineri de vârsta lui la _____.

288. Scrieţi verbele corespunzătoare ale următoarelor locuţiuni verbale:

a lua masa _____

a face vizită _____

a lua apărarea _____

a da năvală _____

a face o plimbare _____

289. Se dau cuvintele: **ezitare, graţie, îngăduială** pe care trebuie să le folosiţi corect ţinând cont de înţelesul propoziţiilor de mai jos:

a) Cu cei mici, dar şi cu bătrânii, trebuie să avem mare _____ .

b) Tocmai am citit un articol în care se spune că domnul X va lua „măsuri fără niciun fel de _____”, dacă se va dovedi că au existat nereguli în gestionarea intreprinderii.

c) Întreaga fiinţă a Izabelei era o drăgălăşenie, gingăşie... o adevărată _____.

290. Scrieţi diminutivele următoarelor cuvinte:

cerc _____

masă _____

haină _____

deget _____

cățel _____

gură _____

291. Faceţi legătura dintre cuvintele subliniate şi modul de îmbogăţire a vocabularului din partea dreaptă, trecând numărul din faţa modului de îmbăgăţire:

- a dezbina _____
- câine-lup _____
- SUA _____
- binecuvântare _____
- antebraţ _____
- treisprezece _____

1. Compunere prin alăturare
2. Derivare
3. Compunere prin contopire
4. Compunere prin abreviere

292. Se dă textul:

„Ca să judeci omul, caută să-l vezi cum iubește. Nu poți greși."

Găsiţi antonimele pentru cuvintele subliniate:

iubește _____

greși _____

293. Citiţi cu atenţie textul de mai jos şi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

În enunţul: „Fu **mişcat** de gestul bătrânului care s-a **mişcat** cu greu spre a-l întâmpina" între cuvintele subliniate identificăm o relaţie de:

a) omonimie

b) antonimie

c) paronimie

d) sinonimie

294. Scrieţi pe liniile alăturate ce fel de cuvinte (paronime, sinonime, omonime, antonime) sunt cele subliniate în propoziţiile:

a) Un **locuitor** a spus că ceaiul de tei este **lecuitor**.

_____

b) De **sus**, din avion, casele păreau **jos** ca nişte cutiuţe.

_____

c) Am găsit atârnat de **cornul** casei un **corn** de cerb.

_____

d) La curtea **marţială** şi-a făcut apariţia un mic **marţian**.

_____

295. Subliniaţi antonimele în versurile date:

„Viitorul şi trecutul
Sunt a filei două feţe
Vede-n capăt începutul
Cine ştie să le-nveţe”

296. Se dau enunţurile în care sunt subliniate cuvintele neologice:

A. Dirigintele a ameliorat situaţia din clasă.
B. Elevul perspicace la toate obiectele este pregătit să răspundă.
C. Îmi place designul mobilierului.

În faţa explicaţiei extrasă din DEX, scrieţi litera din faţa propoziţiei cu neologismul care îi corespunde.

_____ vb. I. **1.** Tranz. şi refl. A (se) îmbunătăţi, a (se) îndrepta, a (se) perfecţiona. **2.** Tranz. A supune ameliorării (2) un animal sau o plantă;

_____ *s.n.* (*Liv.*) Disciplină care urmăreşte armonizarea mediului uman, începând de la conceperea obiectelor uzuale până la urbanism şi amenajarea peisajului;

_____ adj. invar. (despre oameni) care este înzestrat cu o minte ageră, pătrunzătoare, care este capabil să surprindă şi să înţeleagă ceea ce scapă majorităţii; ascuţit (la minte), ager, (despre mintea sau manifestările oamenilor) care dovedeşte agerime, pătrundere, subtilitate, isteţime, fineţe spirituală; pătrunzător.

297. Din fragmentul dat dintr-o poezie pentru copii, determinaţi despre ce fel de perechi de cuvinte este vorba, apoi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

„Eu spun mic, iar tu spui mare.
Eu spun tare, tu spui moale.
Dacă nu e negru-i alb.
Iar dacă nu-i gras, e slab.
Iepurilă e... fricos
Dar Azor e... curajos.
Melcu-i leneş, merge greu.
Eu sunt harnic, fug mereu.”

a) omonime
b) sinonime
c) antonime
d) paronime

298. Cuvintele: *computer, tehnologie, satelit, apogeu* sunt:

a) arhaisme;

b) regionalisme;

c) neologisme.

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

299. Ce fel de dicţionare va trebui să consultaţi pentru a primi explicaţiile date?

OPULÉNŢĂ, *opulenţe*, s. f. (Livr.) Bogăţie, belşug, abundenţă. – Din fr. **opulence**, lat. **opulentia**.
ONÍRIC, -Ă, *onirici, -ce*, adj. **1.** Privitor la vise, care aparţine visului; care delirează, care aiurează din cauza unei obsesii sau unor halucinaţii. ◊ *Delir oniric* = delir asemănător cu visul, care se manifestă în unele boli psihice şi în care bolnavul se comportă ca un somnambul. ♦ (Despre oameni) Care este străin de ce se întâmplă în jurul lui, care trăieşte într-o lume de vis. **2.** (Despre creaţii literare) care are ca temă principală situaţiile onirice (**1**). – Din fr. **onirique**.
SILOGÍSM, *silogisme*, s. n. Raţionament deductiv care conţine trei judecăţi legate între ele astfel încât cea de-a treia judecată, care reprezintă o concluzie, se deduce din cea dintâi prin intermediul celei de-a doua. – Din fr. **syllogisme**, lat. **syllogismus**.
APLÓMB s. n. **1.** (Livr.) Siguranţă absolută sau îndrăzneală (adesea nejustificată) manifestate în comportarea cuiva. **2.** Poziţie şi direcţie a membrelor unor animale în raport cu pământul şi cu planul median al corpului, care serveşte la alegerea animalelor în vederea selecţiei. – Din fr. **aplomb.**
LUX[2], (rar) *luxuri*, s. n. Nivel de viaţă excesiv de costisitor. ♦ Fast, eleganţă, somptuozitate, splendoare. ◊ Loc. adj. *De lux* = **a)** extrem de confortabil; care nu reprezintă un lucru de primă necesitate; elegant, somptuos; **b)** de calitate superioară, de prim rang; select; **c)** care are articole de calitate superioară şi de rafinament. *Magazin de lux.* ◊ Expr. *A face lux* = a duce o existenţă fastuoasă, foarte costisitoare; *spec*. a se îmbrăca extrem de elegant şi de costisitor. – Din fr. **luxe**, lat. **luxus**.

a) dicţionare de sinonime;

b) dicţionare de paronime;

c) dicţionare de neologisme.

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

300. Se dă textul:

„Cu ocazia individualizării pedepselor, o mare importanţă au şi circumstanţele atenuante sau agravante. Ele sunt diverse împrejurări, situaţii de care nu depinde realizarea conţinutului legal al infracţiunii în forma sa de bază. Circumstanţele — atât cele atenuante, cât şi cele agravante — se referă la faptă sau la făptuitor, influenţând gradul de pericol social concret al faptei, agravând sau atenuând răspunderea iniţială a făptuitorului.”

Cuvântul **circumstanţă** înseamnă:

a) împrejurime

b) circumferinţă

c) împrejurare

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

Limba română literară

301. Transcrieţi cu litere cifrele din paranteză pentru a scrie numeralele corect:

În clasa a (8) _____ sunt înscrişi (14) _____elevi.
Eu stau în rândul al (4) _____ . Anul trecut, în clasa a (7) _____ am fost în clasă (15) _____ elevi. Colegul nostru, Ionuţ, a plecat în Germania.

302. Prin adăugarea prefixului **în–** la cuvintele cu litera iniţială **n** se ajunge la formarea unui nou cuvânt care se scrie cu **nn**.

În textul de mai jos s-au scurs greşeli referitor la această regulă. Subliniaţi acele cuvinte scrise greşit, apoi copiaţi textul în întregime îndreptând greşelile.

Eram la ţară. Râul curgea lin la vale. Ionel, fratele meu era un bun înnotător. El înnota în apa limpede. Deodată cerul s-a înorat. Pădurea se înegrise. Până să ajungem acasă, se înoptase.

_____

_____

_____

303. Subliniaţi varianta corectă:

a) Eu aş / aşi vrea să vizitez Spania.

b) Tu vrei să noţi / înoţi în Dunăre.

c) Oamenii aceia /aceea au stins focul.

d) Maşinile erau deszăpezite / dezăpezite după două zile de trudă.

304. Citiţi cu atenţie textul dat.

„M-am dus la Sf. Ion să fac o vizită doamnei Maria Popescu, o veche prietină, ca s-o felicit pentru onomastica unicului său fiu, Ionel Popescu, un copilaş foarte drăguţ de vreo opt anişori. N-am voit să merg cu mâna goală şi i-am dus băieţelului o minge foarte mare de cauciuc şi foarte elastică. Atenţiunea mea a făcut mare plăcere amicei mele şi mai ales copilului, pe care l-am găsit îmbrăcat ca maior de roşiori în uniformă de mare ţinută.”

Scrieţi forma literară a cuvintelor subliniate în text:

prietină – _____

atenţiunea – _____

305. Citiţi cu atenţie următoarele versuri:

/_____/ „Nu ninge mi-ai spus
Totul este o închipuire
Cu noi era cuvântul și mărul său pietrificat
Azi pe bulevarde trec
Și doar visez că ninge
Cum ningea odată în Banat”.

/_____/ „Ninge-afară, ninge-ntruna
Prăstă tot parcă-i pămucă,
Nu vedz soare nu vedz luna
Nu vedz sta ca să strălucă.
Prăstă satu ce-i pră ducă”.

În căsuţa din faţa versurilor scrise în *grai bănăţean* scrieţi numărul 1, iar în faţa versurilor scrise în *limba română literară* scrieţi numărul 2.

306. În textul de mai jos se găsesc cuvinte care aparţin graiurilor bănăţene.

Citiţi cu atenţie textul:

„După un dărap de drum, vede sus pe deal, lumină. Se îndreaptă într-acolo și ajunge la o casă.

– Ia să văd eu ce e înăuntru. Și o probit să intre pe ușă, apoi pe fereastră, dar n-a putut să se bage. După câtva timp, tăbărât, a căutat un loc de odihnă.”

Înlocuiţi cuvintele subliniate, care aparţin graiurilor bănăţene, cu forma lor literară:

_____

_____

307. Subliniaţi varianta literară:

1. ștrimf / ciorap
2. nasture / bumb
3. avlie / curte
4. trifoi / dătălină

308. În versurile date există și cuvinte care nu sunt scrise în limba română literară. Transcrieţi toate cuvintele scrise în grai (așa cum sunt scrise în text):

„El când mi-o vedea,
Cu mâna-i făcea
‘Ndărăpt să se-ntoarcă.
Ea, când îl vedea
Măi tare venea,
La el ajungea,
Mâncarea punea.
Zâdarii mi-o lua

Și-n zâd mi-o punea.
Nimic nu-i vorghea,
Num-o zâduia,
Zâd pân-la genunchi.
Ea din grai grăia: „

(Ion Taloș, *Meșterul Manole*)

_____

309. Transcrieţi strofa dată în limba literară:

„Io vă spun că Amirica _____

Prângă Banat, nu-i nimica _____

Șî să șciţ că nu-i frumos _____

Să mă criăgiţ mincinos.” _____

(Gheorghe Novac, *Banatu șî Amirica*)

310. Subliniaţi cuvintele scrise greșit și scrieţi varianta lor corectă:

Wikendul trecut am fost în vizită la prietenii noștri de la Socobania.
Organizaţia naţiunilor unite este o organizaţie internaţională.
În fiecare seară descărcăm muzică de pe internet.
Îmi place foarte mult mâncarea fastfud.

_____

_____

311. Varianta literară a limbii române se caracterizează prin forma îngrijită și prin respectarea obligatorie a unor norme.

Următoarele enunţuri sunt scrise în două variante, subliniaţi-le pe cele care urmăresc varianta literară:

a) Fii cuminte! / Fi cuminte!

b) Ce-s cu cărţile acestea? / Ce-i cu cărţile acestea?

c) Daţi-vă jos. / Dăţi-vă jos.

d) Lucrul acesta este cel mai principal. / Lucrul acesta este principal.

312. Scrieţi varianta literară a regionalismelor din propozițiile date:

a) La holdă, mâncam cu toții crumpi, clisă și ceapă. _____

b) Pe la cășile oamenilor se pot găsi ormane vechi, dar și scamne de tot felul.

_____

c) S-a mâniat mâța pe șoarece. _____

d) Se recomandă consumarea a câte doi căței de ai pe zi. _____

Literatura

313. Din datele de mai jos, scrieţi pe linie despre ce perioadă a vieţii este vorba în nuvela amintită și ce secol:

Barbu Ștefănescu Delavrancea (n. 11 aprilie 1858, București, d. 29 aprilie 1918, Iași) a fost un scriitor, orator și avocat, membru al Academiei Române.

În nuvela Domnul Vucea, scriitorul vorbește despre „școala domnească". Iată un fragment:

„Pe seară, sfârșind frecatul și unsul hamurilor, trecusem în clasa a treia.

Când intrasem în Școala domnească eram de opt ani, știam cele patru operaţii și fracţiile. Acum eram de nouă ani, trecusem în clasa a treia, și nu mai știam decât adunarea și scăderea.

Dar ce-mi păsa mie!... Școală domnească...

Ș-am plecat vesel acasă."

Autorul amintește perioada _____

Este vorba despre secolul _____

314. Capodopera comediografiei române este comedia *O scrisoare pierdută,* scrisă de celebrul scriitor Ion Luca Caragiale.

Tema comediei este satirizarea comportării oamenilor din

_____. (din care regim)

315. Citiţi datele despre autor și fragmentul dat și apoi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

Mihail Sadoveanu (1880 – 1961), prozator român care publică aproape 100 de „volume de aur", este creatorul romanului istoric, iar pasiunea faţă de vânat, pescuit, dragostea faţă de frumuseţea și armonia peisajului este descrisă în mod special. Autorul este supranumit și „poet al naturii".

Maică-mea era mare farmazoană

E vorba de o vreme destul de depărtată, când încă nu încheiasem primul deceniu al vieţii mele. Fiindcă iubeam foarte mult poveștile și pe moș Ilie, făcusem cunoștinţă de– aproape cu o chisea mare de tutun, care sta într-un colţ, pe masa de lucru a tatei. Era un fel de pocal de ghips pe care meșterul italian, care îl vânduse, îl împodobise cu o scenă antică în basorelief. Se vedeau de jur împrejurul rotundului muzicanţi goi cu fluiere duble și bacante încununate cu flori, care dănţuiau. Totdeauna stam și cugetam nedumerit de ce nu s-or fi îmbrăcat oamenii aceia. Pe urmă îmi vâram în chisea nasul ș-o mână și mă duceam să caut pe povestitorul meu.

(Ţara de dincolo de negură)

a) autorul vorbește despre perioada de început a secolului al XXI -lea.

b) este un fragment care vorbește despre Antichitate.

c) este vorba despre sfârșitul secolului al XIX-lea.

d) se vorbește de perioada de început a secolului al XIX-lea.

316. Faceți legătura dintre operele literare pe care le-ați citit în clasa a opta, și perioada în care au fost scrise, apoi încercuiți litera din fața enunțurilor exacte de mai jos:

1.

LUC BESSON, autor contemporan francez, s-a născut în 1959 și este regizor, scenarist și producător. A debutat ca scriitor în 2002, cu volumul pentru copii „ Artur și minimoșii", după care apare un an mai târziu „Artur și Cetatea Interzisă", apoi în 2004 „Artur și răzbunarea lui Maltazar", iar în 2005, „ Artur și războiul celor două lumi". Aceste romane, care au o poveste în continuitate, se bucură azi de marile succese pe ecranele cinematografiei.

ARTUR ȘI CETATEA INTERZISĂ

(rezumat)

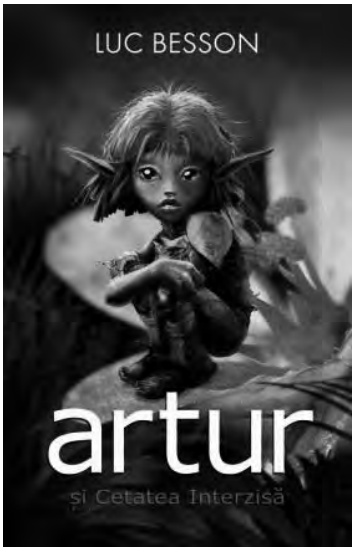

În inima cetății Necropolis, în grădina unei familii, trăiesc aventuri fantastice Artur, un băiețel de zece ani, prințesa Selena și fratele acesteia, Moț. Aceasta este o lume a „minimoșilor", niște creaturi mici care trăiesc la câțiva milimetri sub scoarța pământului.

Ca și în toate romanele de aventuri, și aici se duce o luptă între forțele binelui și ale răului. Artur, Selena și Moț călătoresc prin Cele Șapte Ținuturi ale cetății Necropolis pentru a-l găsi pe bunicul Archi, dispărut de patru ani, care căuta o comoară ascunsă. Acesta ajunge prizonierul lui Maltazar numit și Blestematul.

Artur este lăsat la bunica sa, iar când părinții vin să-l felicite pe băiat pentru cea de-a zecea aniversare, băiatul a dispărut, cum zice bunica, în grădină, ca și bunicul Archi. Părinții încearcă să-l găsească săpând groape peste tot în grădină...

2.

BUNICA SAFTA

Ion Agârbiceanu (1882 – 1963)

Se împrăștiase de mult, topindu-se în văzduhul limpede, fără nicio urmă, fumul ce se înălțase dis-de-dimineață peste sat, când femeile pregătiseră mâncarea pentru prânz, înainte de a plecat la lucru pe câmp (...)

Oamenii își isprăviră treburile de dimineață din gospodării: își dădură în stavă caii, scoaseră sub biciul lung al ciurdarilor vitele, fugăriră porcii flămânzi în uliță când răsună cornul porcarului. Dar caprele? Cine avea, și nu prea mulți aveau, trebuiau să se scoale cu noaptea în cap: căprarul tutuia mai întâi din corn, scurt și subțire, numai în falseturi, cât se trezeau câinii din somn și lătrau ca la alte alea.

Femeile se grăbiră să pună masa pentru prânz, să prindă oamenii o mâncare caldă, căci, la hotar, la lucru, nu putea fiecare gospodină să se îngrijească de fierturi. Și care putea nu lăsa dimineața să plece oamenii nemâncați. Era lege: dimineața, la prânz, mămăligă caldă cu o ciorbă, cu o zeamă.

a) Textul 1 este scris în secolul al XVIII-lea și este o poveste reală din vremurile noastre.

b) Textul 2 este un text din secolul al XVIII-lea în care e descrisă viața de la cătune.

c) Textul 2 descrie viața reală de la sat de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

d) Textul 1 este scris la începutul secolului al XXI-lea și vorbește despre o lume fantastică, ireală.

317. Citiți datele despre autor și fragmentul dat, apoi încercuiți litera din fața răspunsului corect:

George Coșbuc (1866-1918) a fost poet și traducător român din Transilvania, membru titular al Academiei Române din anul 1916. A scris cele mai frumoase pasteluri din literatura română, dar și balade culte.

NUNTA ZAMFIREI

„De cum a dat în fapt de zori
Veneau cu fete și feciori
Trosnind rădvanele de crai,
Pe netede poteci de plai:
La tot rădvanul patru cai,
Ba patru sori.

Din fundul lumii, mai din sus,
Și din Zorit, și din Apus,
Din cât loc poți gândind să bați
Venit-au roiuri de-mpărați
Cu stemă-n frunte și-mbrăcați
Cum astăzi nu-s."

a) autorul vorbește despre perioada de început a secolului al XXI-lea.
b) este un fragment care vorbește despre antichitate.
c) este vorba despre obiceiurile secolului al XIX-lea.
d) se vorbește despre perioada de început a secolului al VIII-lea.

318. Citiţi cu atenţie fragmentul următor:

„V-am spus, cum mi se pare, de nu îţi fi uitat,
Că lupul se-ntâmplase s-ajungă împărat.
Dar fiindcă v-am spus-o, voi încă să vă spui
Ceea ce s-a urmat sub stăpânirea lui.
Auzind împăratul că-n staturile sale
Fac năpăstuiri multe păroșii dregători,
Că pravila stă-n gheare, că nu e deal sau vale
Unde să nu vezi jertfe mai mulţi prigonitori,
Porunci să se strângă lângă obștească adunare,
Lângă un copac mare;
Că vrea pe unii-alţii să-i cam dojenească
Și-n puţine cuvinte,
Să le-aducă aminte
Datoriile lor..."

Urmăriţi cerinţele:

Titlul poeziei este _____ scrisă de _____

Aparţine genului literar _____, iar ca specie este _____. .

319. Se dă fragmentul:

„A fost odată ca niciodată. A fost un împărat și se numea împăratul Roșu. El era foarte mâhnit că, în zilele lui, niște zmei furaseră soarele și luna de pe cer.

Trămise deci oameni prin toate țările și răvașe prin orașe, ca să dea în știre tuturor că oricine se va găsi să scoată soarele și luna de la zmei, acela va lua pe fie-sa de nevastă și încă și jumătate din împărăția lui, iară cine va umbla și nu va izbândi nimic, acela să știe că i se va tăia capul.

Pe vremea aceea se afla un viteaz pe nume Greuceanu. Auzind și el de făgăduința împărătească, ce se gândi, ce se răzgândi, că numai își luă inima în dinți, încumetându-se pe voinicia sa, și plecă și el la împăratul, să se închine cu slujba."

(P. Ispirescu, *Greuceanu*)

Fragmentul citat aparține unui basm, deoarece:
a) este o operă lirică;
b) este o operă epică:
c) are puține personaje;
d) unele personaje au puteri supranaturale;
e) sfârșitul basmului este tragic.
Încercuiți literele din fața răspunsurilor corecte.

320. Într-o operă literară avem următoarele personaje: Paganel, Wilson, Glenarvan, Harry Grant.

Titlul operei literare este _____ scrisă de _____
Ca specie literară este _____

321. Cărui gen literar aparține fragmentul de mai jos? Încercuiți litera din fața răspunsului corect:

a) liric
b) epic
c) dramatic

Pristanda: Al dumneavoastră, coane Fănică, și al coanii Joițichi__ și al lui Conu Zaharia__ Ei? Și le-ați numărat?

Tipătescu: Vreo paispce__ Cinspce__

Pristanda: Apoi să le numărăm, coane Fănică, două la prefectură.

Tipătescu: Două.

Pristanda: Două pe piața 11 Fevruarie

Tipătescu: patru__

Pristanda: Două la primărie

Tipătescu: șase__.

322. Pe baza fragmentelor, a personajelor și caracteristicilor generale, găsiți și scrieți pe linie cărui gen literar aparțin textele A și B:

A.

Veneau câteodată pe la cârciuma lui Ghiță și porcari, niște oameni îndeobște înalți și bine făcuți, cu cămașa neagră și cu părul strălucitor de untura cea multă și căzut în plete lungi și răsucite asupra grumajilor goi; oameni erau și ei, chiar oameni cinstiți, care mănâncă, beau și plătesc.

Într-o zi de luni au venit trei inși în căruță cu osiile de fier, ușurică și trasă de doi cai frumoși, dintre care însă unul mai mare și altul mai mic. În căruță nu era nici scaun, nici fân, ci unul dintre porcarii unsuroși mâna caii, stând în picioare, iară ceilalți doi ședeau pe leutrele vopsite în verde, ca și când n-ar fi venind decât de aci din apropiere.

„Ăștia nu prea îmi par a oameni buni", își zise Ghiță când îi văzu sărind din căruță și privind împrejur, ca unii ce au mai fost pe aici și acum nu găsesc nici locul, nici oamenii ca odinioară.

Ei întrebară dacă n-a fost sămădăul pe acolo, puseră sluga să deshame caii, să-i adape și să le dea ovăz, apoi intrară, băură fiecare cât trei inși la un loc și plecară cu un „noroc bun".

– Bine, dar n-au plătit, grăi bătrâna nedumerită.

– Lasă, că m-am înțeles eu cu dânșii, răspunse Ghiță, apoi se duse pe ici în colea, ca nimeni să nu-i vadă fața și ca nu cumva nevasta să-l întrebe: „Ce ai, Ghiță?"

B.

Un bou ca toţi boii, puţin la simţire,
În zilele noastre de soartă-ajutat,
Și decât toţi fraţii mai cu osebire,
Dobândi-n cireadă un post însemnat.

– Un bou în post mare? – Drept, cam ciudat vine,
Dar asta se-ntâmplă în oricare loc:
Decât multă minte, ştiu că e mai bine
Să ai totdeauna un dram de noroc.

Aşa de-a vieţii veselă schimbare,
Cum și de mândrie boul stăpânit,
Se credea că este decât toţi mai mare,
Că cu dânsul nimeni nu e potrivit.

Viţelul atuncea plin de bucurie,
Auzind că unchiul s-a făcut boier,
Că are clăi sumă și livezi o mie:
„Mă duc, zise-ndată, niţel fân să-i cer."

Făr-a pierde vreme, viţelul porneşte,
Ajunge la unchiu, cearcă a intra;
Dar pe loc o slugă vine și-l opreşte:
„Acum doarme, zice, nu-l pot supăra."

– „Acum doarme? ce fel! pentru-ntâia dată
După prânz să doarmă! Obiceiul lui
Era să nu șază ziua niciodată;
Ăst somn nu prea-mi place, și o să i-o spui.”

Textul A face parte din genul literar _____

Textul B face parte din genul literar _____

323. Cărui gen literar aparține fragmentul de mai jos:

Cine poate dormi într-o astfel de noapte a lunii pline? Trec umbre, vin umbre, fulgeră stele, cad frunze, pâlpâie lumini, totul s-amestecă, fum, argint, aur, clipă, stea, flacără, și clopotul Mitropoliei bate atât de adânc miezul nopţii, că nu mai știi: e dulce târgul Ieșului? sau stinsa viaţă a falnicei Veneţii?

Crâșmă cu zid adânc, ferestre zăbrelite, păreţi afumaţi și plafon boltit. Lampa cu gaz e chioară ca un opaiţ, cu sticla afumată. Uneori flacăra trimite limbi negre, stârnind ninsoarea, tăciune, a funinginilor. Ceva covrigi (uscaţi), ceva pastrama usturoiată, niște măsline vechi și niște murături. Că mâncarea-i fudulia celor cu apa, numai vinul, săracul, hrănind însetarea bieţilor pământeni. Încăperea nu e arătoasă, dar simţi în străfundul ei beciul cu strășnicia butoaielor, ca un glas de bas în barba încâlcită a unui călugăr.

a) epic

b) liric

c) dramatic

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

324. Baladele populare au unele din caracteristicile date mai jos. Încercuiţi literele din faţa răspunsurilor corecte:

a) este o specie a genului epic;

b) aparține genului liric;

c) are un caracter anonim;

d) este transmisă prin viu grai.

325. Citiţi următoarele versuri:

„Colo-n târg la Ţarigrad,
Tânăr june sa-nsurat.
Luni şi marţi a tot nuntit,
Joi cărţile i-au sosit,
Tot cărţi de la-mpărăţie,
Să meargă la cătănie.
El cătană-a şi plecat
Şi din gură-a cuvântat:
– Maică, măiculiţa mea,
Să-mi grijeşti tu nevasta
Cu colac, cu lapte dulce,
Doar de la noi nu s-a duce."

Soacră rea este un „cântec bătrânesc", baladă populară care face parte din:

a) baladele haiduceşti;

b) baladele vitejeşti;

c) baladele familiale;

d) baladele păstoreşti.

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

326. Identificaţi care din aceste două texte este baladă şi care poem:

1.
Pe vodă-l zăreşte călare trecând
Prin şiruri, cu fulgeru-n mână.
În lături s-azvârle oştirea păgână,
Căci vodă o împarte, cărare făcând,
Şi-n urmă-i se-ndeasă, cu vuiet curgând,
Oştirea română.

(*Paşa Hasan*)

2.
„Miroase florile-argintii
Şi cad, o dulce ploaie,
Pe creştetele-a doi copii
Cu plete lungi bălaie"

(*Luceafărul*)

1. _____

2. _____

327. În față aveți două texte scrise în versuri. Scrieți pe linie cărui gen literar aparțin fragmentele:

a)

„Pe-un picior de plai,
Pe-o gură de rai,
Iată vin în cale,
Se cobor la vale,
Trei turme de miei,
Cu trei ciobănei.
Unu-i moldovan,
Unu-i ungurean
Și unu-i vrâncean.
Iar cel ungurean
Și cu ce-l vrâncean,
Mări, se vorbiră,
Ei se sfătuiră
Pe l-apus de soare
Ca să mi-l omoare
Pe cel moldovan,
Că-i mai ortoman
Ș-are oi mai multe,
Mândre și cornute”

(*Miorița*)

Aceste versuri aparțin genului _____

b)

Atât de fragedă, te-asameni
Cu floarea albă de cireș,
Și ca un înger dintre oameni
În calea vieții mele ieși.

Abia atingi covorul moale,
Mătasa sună sub picior,
Și de la creștet pân-în poale
Plutești ca visul de ușor.

(*Atât de fragedă)*

Aceste versuri aparțin genului _____

328. Se dă un scurt fragment dintr-o operă literară populară:

„Toma-ncet mi se scula,
Peste câmpuri se uita
Și zărea un hoțoman
Pe-un cal negru dobrogean,
Pe-un cal sprinten voinicesc__
Plătea cât un cal domnesc.
Hoțomanul nalt, pletos
Cum e un stejar frunzos,
Era Manea cel spătos,
Cu cojoc mare, mițos,
Cu cojoc întors pe dos,
Și cu ghioaga nestrungită
Numai din topor cioplită.
El la Toma-ncet venea
Și din gură-așa-i grăia:
— Alei! Toma Alimoș,
Boier din Țara de Jos,
Ce ne calci moșiile
Și ne strici fânețele?
Boier Toma Alimoș
Îi da plosca cu vin roș:
— Să trăiești, Manea fărtate!
Dă-ți mânia după spate,
Ca să bem în giumătate.
Manea cu stânga lua,
Cu dreapta se înarma,
Paloșul din sân scotea,
Ș-așa bine-l învârtea
Ș-așa bine mi-l chitea,
Că pe Toma mi-l tăia."

Acest fragmet ca specie literară este:

a) baladă

b) fabulă

c) legendă

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

329. Încercați pe baza definițiilor pentru baladă și poem să determinați dacă este adevărat sau nu enunțul de mai jos:

BALÁDĂ, balade, s. f. Creație epică în versuri care relatează o acțiune eroică, o legendă, o întâmplare istorică etc.

POÉM ~e n. 1) Creație literară de proporții mari, de obicei în versuri, cu caracter epic, având conținut bogat în evenimente. *Poem în proză* creație literară în proză caracterizată prin lirism, ritm și limbaj metaforic.

„plouă
triumfător în orașul
cu edificii multicolore
cu baruri jegoase
cu depozite uriașe de alimente și șobolani
cu biblioteci secrete pentru toate femeile singure din lume
cu bănci falimentare, mincinoase
cu biserici monumentale, mincinoase și ele
plouă și se inundă canalizările
și se strică clopotele
și se întorc oamenii în umbrelele lor ca în niște chilii
și se inundă strazile și etajele
și turnurile și catedralele
și eu , cocoțată undeva , pe un rest de poem
savurez toamna asta atât de necesară

îmi amintesc că eram altcineva și eram prietena mea și aveam

și alte tunele, boltiri, concerte ilicite, germinări, ploi neterminate, cu pori dilatați, cu pești vorbitori, cu nopți înșirate pe frânghii că niște rufe niciodată spălate să mai păstreze ceva din mirosul castaniu, cum poate avea culoare absența, cum sa suprimi spațiul alb dintre două invazii, memoriile tracasate...”

Textul este baladă

DA NU

Încercuiți răspunsul corect.

330. Faceţi distincţia dintre cele trei fragmente (A, B și C) și scrieţi pe linii ce fel de texte sunt (jurnal, autobiografie, note de drum, biografie__)

A.

George Emil Palade (*n*. 19 noiembrie 1912, Iași – *d*. 8 octombrie 2008) a fost un medic și om de știință american de origine română, specialist în domeniul biologiei celulare, laureat în 1974 al premiului Nobel pentru fiziologie și medicină. În 1986 i-a fost conferită „Medalia Naţională pentru Știință" în biologie pentru: „descoperiri fundamentale în domeniul unei serii esenţiale de structuri supracomplexe, cu înaltă organizare, prezente în toate celulele vii".

B.

„M-am născut în noiembrie 1912 în Iași, vechea capitală a Moldovei, în estul României. Educaţia mea a început în acel oraș și a continuat prin luarea bacalaureatului la Liceul „Al. Haşdeu" din Buzău. Tatăl meu, Emil Palade, a fost profesor de filozofie, iar mama mea, Constanţa Cantemir Palade, a fost învăţătoare. Mediul familial m-a ajutat să capăt, cu timpul, un mare respect pentru cărţi, școală și educaţie.

Tatăl meu a sperat ca eu să urmez, ca și el, filozofia în mediul universitar, dar am preferat lucruri tangibile și mai specifice – și astfel, influenţat de rudele de vârsta mea – în 1930 am intrat la Școala de Medicină de la Universitatea din București.

Încă din primii ani de studenţie am manifestat un interes crescut pentru științele biomedicale, ascultându-i și vorbind cu Francisc Rainer și Andre Boivin, profesori de anatomie și biochimie. Ca urmare, am început să lucrez ca asistent la laboratorul de anatomie, în timp ce eram student."

C.

23 august 2001

Incomparabila Emma

Emma e viaţa mea. Vorbim îndelung, dimineaţa și seara, și tot am impresia că nu i-am spus esenţialul. Îmi citește însemnările, o interesează ce scriu, iar asta îmi face multă plăcere. Îmi citește ce a scris ea însăși, cândva, despre sensul vieţii ei. Gândirea ei mi se pare mai profundă decât a mea. Eu îmi impun să scriu o pagină pe zi, ceea ce limitează gândirea încremenind-o într-un tipar banal. O dată în plus, mă simt inferior faţă de această femeie, pentru că nu mă pot elibera de elibera de cartezianismul funciar al gândirii mele.

12,30: mă cuprinde o spaimă teribilă. O sun pe mobil, deși n-ar trebui s-o fac atunci când e la volan.

– Sunt la pod, ajung imediat!

Sosește! Iat-o! Există, nu e o fantasmă.

A. _____

B. _____

C. _____

331.

ION CREANGĂ
(1837 – 1889)

Cel mai mare povestitor român a scris poveşti (*Povestea lui Harap-Alb, Povestea porcului, Capra cu trei iezi),* povestiri *(Moş Nichifor Coţcariu, Moş Ion Roată, Popa Duhu), şi Amintiri din copilărie.*

Cariera de scriitor i-a fost influenţată de Mihai Eminescu, care i-a fost un bun prieten şi sfătuitor. Creangă a fost şi autorul celor mai bune manuale de citire din vremea sa.

Pe linia de mai jos scrieţi cum se numeşte specia literaturii în care sunt expuse date despre viaţa şi activitatea unei persoane.

_____

332. Citiţi textele A şi B, iar apoi încercuiţi literele din faţa răspunsurilor corecte referitoare la textele date:

A.

Ion Creangă (1837 – 1889) este scriitor clasic al literaturii române. Capodopera sa este „Amintiri din copilărie" prin care se dovedeşte ca neîntrecut povestitor. Este autorul cunoscutelor poveşti „Capra cu trei iezi", „Punguţa cu doi bani", „Povestea lui Harap-Alb", „Soacra cu trei nurori" şi altele, toate ele fiind foarte educative pentru copii.

B.

„Mă trezeşte mama într-o dimineaţă din somn, cu vai-nevoie, zicându-mi: „Scoală, duglişule, înainte de răsăritul soarelui; iar vrei să te pupe cucul armenesc şi să te spurce, ca să nu-ţi meargă bine toată ziua?..." Căci aşa ne amăgea mama cu o pupăză care-şi făcea cuib, de mulţi ani, într-un tei foarte bătrân şi scorburos, pe coasta dealului, la moş Andrei, fratele tatei cel mai mic."

(Amintiri din copilărie)

A.	B.
a) este un text literar;	a) este un text autobiografic;
b) este un text din jurnal;	b) sunt date note de călătorie;
c) sunt date biografice.	c) sunt date biografice

333. Căutaţi în acest text modul de expunere predominant:

„Stau cu ochii deschişi în întuneric. Nu se vede nimic. Parcă am pe ochi căpăcele negre. Și nu se mai face ziuă .. Dacă nu se mai face ziuă niciodată ?__ Oare cum ar fi dacă n-ar mai răsări soarele în veci de veci ? Nici ceasul de dincolo nu se mai aude. Nu s-aude nimic, nu se vede nimic: ca pe ceea lume __

Mama intră în odaie în vârful picioarelor. Crede că dorm. Ridică storurile. Afară parcă-i fum.

– Plouă, mamă?

– Ce, nu dormi? Nu, nu plouă .. Stai acolo că-i devreme.

Bine că nu plouă! Mi-ar fi stricat șorţul de uniformă pe care nu l-am îmbrăcat încă. Mi l-a adus aseară madama Janeta, iar Tasia l-a scuturat bine, l-a stropit și l-a mai călcat odată, „că miroase a madama Janeta „. E drept că nu miroase frumos: a gaz, a mucegai și a ceapă prăjită în untdelemn. Dar mie îmi place să-mi miroase rochiile a madama Janeta: se cheamă că-s noi, chiar dacă-s făcute, ca de obicei, din vechi .

Toată noaptea n-am putut să dorm din pricina șorţului. Stă întins pe spătarul scaunului, și parc-ar fi cineva viu acolo, cineva care o să fiu eu, dar încă nu-s __”

(Otilia Cazimir, *A murit Luchi)*)

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

a) descrierea

b) dialogul

c) monologul

334. Citiţi următorul text:

„Am ajuns într-o zi de septembrie pe aeroport în Barcelona, unde am schimbat pentru avionul de Ibiza. Aici a urmat o alergătură cumplită, întrucât nu se face practic transfer, prin urmare, trebuie ridicate bagajele și făcut din nou check-in, ceea ce poate nu ar fi atât de dificil dacă ai ști exact de unde să începi și unde să ajungi. Am întrebat în nu știu câte locuri de unde ne putem ridica bagajele și unde putem face check-in-ul. De fiecare dată am primit alt raspuns. În final, ne-am descurcat, dar n-aș putea spune că a fost o experienţă plăcută. Ajunși în aeroportul din Ibiza am fost preluaţi de microbuzul hotelului, care nu a fost nici ăsta ușor de găsit, dar din nou, ne-am descurcat.

Odată ajunși la hotelul Nautico Ebeso am avut o surpriză neplăcută: era deja noapte și toţi ne doream să ajungem cât mai repede în pat ca să ne odihnim, dar tipul simpatic de la recepţie, tot numai un zâmbet, ne-a spus că pentru două nopţi va trebui să dormim la hotel Maritimo, despre care ne-a asigurat că e echivalent ca și condiţii de confort cu cel la care aveam rezervarea. Ca răsplata pentru deranjul nostru, după primele două seri urma să ne cazăm (la hotelul unde rezervasem) în camere cu vedere la mare (noi rezervasem și plătisem camere fără această priveliște). Bun, toate bune și frumoase, ne-am mutat. Numai că hotelul la care ne-au mutat nu era deloc echivalent din punct de vedere al confortului cu cel la care rezervasem. Camere mici, în baie abia aveam loc sa mă spăl, balconul era într-o fundătură sinistră, pe hol mirosea non-stop a clor, nasol, ce mai!”

Textul face parte din textele științifico-literare și este:

a) biografie

b) autobiografie

c) note de drum

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

335. Determinaţi despre ce fel de text este vorba, apoi încercuiţi litera din faţa răspunsului corect:

Tudor ARGHEZI (1880-1967) poet, prozator, publicist

„Cel mai mare poet al secolului XX", cum îl numea Tudor Vianu, se naște la București, numele său real fiind Ion N. Theodorescu. Cursul primar la școala „Petre Poenaru", gimnaziul la „Dimitrie Cantemir". Debutează în ziarul lui Macedonski, *Liga ortodoxă* (1896), cu poezia *Tatălui meu*; colaborează, sub numele Ion Th. Arghezi, la *Revista modernă* și *Viața nouă*. Tehnician la fabrica de zahar Chitila (1897-99); novice la Mănăstirea Cernica (1899); diacon la Mitropolia Ungrovlahiei din București (1900). Între 1905 și 1910 locuiește în Elveţia și călătorește în Franţa. Din legatura ulterior legalizată (1913) cu prof. Constanţa Zissu i se naște un fiu, Eliazar. În 1910 N.D. Cocea Îi publică versurile la *Viața socială*; după întoarcerea în țară, colaborează la *Facla* (1912), *Viaţa românească* și *Rampa*; redactor (1913-14) la ziarul *Seara*; din 1915, conduce săptămânalul *Cronica*. În 1916 se căsătorește cu Paraschiva Burda, care-i va dărui doi copii, Domnica și Iosif (alintaţi de el: Miţura și Baruţiu). Rămas în București în timpul ocupaţiei germane, devine redactor al unei publicaţii oficiale, ceea ce-i atrage, ulterior, condamnarea la închisoare (1918); este graţiat prin intervenţia lui N. Iorga (1919). Colaborează la *Hiena* (1919-20); redactor-șef al revistei *Cuget românesc* (1922-23)...

a) autobiografie

b) jurnal

c) note de drum

d) biografie

336. Grupaţi subiectele din coloana A cu expresiile din coloana B în așa fel ca să obţineţi personificări:

A	B
Florile	trece peste vârfuri
Luna	zâmbesc în fereastră
Greierul	cuprinde în cleşte natura
Gerul	(mic) pudrat cu brumă

Transcrieţi personificările obţinute:

_____

_____

_____

_____

337. Urmăriţi versurile:

„Sălbaticul vodă e-n zale și-n fier
Și zalele-i zuruie crunte,
Gigantică poartă-o cupolă pe frunte...”

(G.Coșbuc – *Pașa Hassan*)

În aceste versuri apare figura de stil:

a) metafora

b) hiperbola

c) comparaţia

Încercuiţi litera din fața răspunsului corect.

338. Citiţi enunţul:

„Afară însă, dulce, domoală și liniștitoare, noaptea își caută ritmul.”

Identificaţi figurile de stil folosite:

a) epitet triplu, hiperbolă;

b) epitet triplu, personificare;

c) metaforă, personificare.

Încercuiţi litera din fața răspunsului corect.

339. Recunoaşteţi figurile de stil, apoi pe linie scrieţi numărul din fața figurii de stil corespunzătoare, date în chenar.

Un trandafir în văi părea; _____	1. hiperbolă
Mlădiul trup i-l încingea _____	2. comparaţie
Un brâu de-argint, dar toată-n tot _____	3. epitet
Frumoasă cât eu nici nu pot	
O mai frumoasă să-mi socot _____	
Cu mintea mea.	

340. Urmăriţi textul:

– Vai, bunicuţo, da’ de ce ai urechi atât de mari?
– Ca să te pot auzi mai bine.
– Vai, bunicuţo, da’ de ce ai ochi atât de mari?
– Ca să te pot vedea mai bine.
– Vai, bunicuţo, da’ de ce ai mâini atât de mari?
– Ca să te pot apuca mai bine.
– Da’, bunicuţo, de ce ai o coşcogeamite gura?
– Ca să te pot înghiţi mai bine. *(Scufiţa Roşie)*

În acest text figura de stil predominantă este:

a) hiperbola

b) comparaţia

c) personificarea

d) metafora

341. Citiţi cu atenţie fragmentul:

„Ilie Moromete, un bărbat de „peste șaizeci de ani", chipul osos, cu fruntea lui bombată și cu ochii feriţi sub arcade puternice și drepte..[__] se trăseseră mult în orbite."

Ilie Moromete, personajul principal al romanului „Moromeţii" este descris în mod direct din punct de vedere fizic. Redarea trăsăturilor fizice ale unui personaj se numește

_____.

342. Citiţi fragmentul:

– Și dumneavoastră-l aşteptaţi?
– Îl aşteptăm și văd că nu mai vine..
– Vă duceţi departe?
– Ba nu...Până la Salva...
– Apoi ce să faci? Cată să ne sfărmăm și să ne izbim, dacă vrem să trăim în pârdalnica asta de lume__ Așa__ Ce să facem?

(Liviu Rebreanu, *Proștii*)

Cum se numește procedeul de expunere din acest fragment? Încercuiţi litera din fața răspunsului corect:

a) descriere

b) monolog

c) dialog

343. Citiţi textul dat care se referă la *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă, apoi încercuiţi litera din fața răspunsului corect:

„Povestitorul, căruia i se spunea Nică pe când era copil, își amintește cu drag de vremea copilăriei sale, petrecute la Humulești.

Părintele Ioan fusese un om vrednic și construise la poarta bisericii o chilie pentru școală. Pornise apoi prin sat cu dascălul bisericii, bădița Vasile, să-i sfătuiască pe oameni să dea copiii la învăţătură.

Prima dintre școlărițe fusese chiar fata popii, Smărăndița, care întrecea toţi băieţii și la carte dar și la nebunii. Părintele îi urmărea pe copii și, într-una din zile a adus un scaun nou și lung, pe care l-a numit Calul Bălan. Moș Fotea, cojocarul satului, a adus și un bici pe care părintele l-a numit Sfântul Nicolae..."

a) Textul dat este un fragmet din opera originală a lui Creangă.

b) Este vorba de un monolog

c) Este o povestire după roman, un rezumat

d) Este o descriere

344. Căutați în acest text modul de expunere predominant:

Ușa era încuiată. Zări în stânga ușii o bancă, o pipăi cu băgare de seamă, parcă s-ar fi gândit să se așeze sau nu, stătu o clipă la îndoială și în sfârșit se lăsă alături pe lespedea de piatră dinaintea pragului. Bătrânul își alunecă sarcina pe bancă și se cocoloși și el lângă fecior.

– Pesemne-i cam devremior, se scânci feciorul într-un târziu cu glas potolit.

– Pesemne... Om aștepta, ce să facem? răspunse Nicolae obosit.

Și de-acum amuțiră amândoi. Priveau duși încoace-încolo, se așezau mai bine pe lespede și gemeau înăbușit, în răstimpuri, parc-ar fi fost strânși în curele.

Cerul se mai răzbunase. Pete vinete-șterse, presărate rar cu stele, se deschideau prin volbura neagră de nouri. Și întunericul începu a se limpezi.

a) descrierea

b) dialogul

c) monologul

d) povestirea

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

345. Citiți cu atenție fragmentul:

Regele Carol era de statură mijlocie, se ținea însă drept și purta capul sus, cu o atitudine de mândrie care îți dădea iluzia că este mult mai înalt decât era în realitate. Maximilian Harden în necrologul său ce i-a consacrat în „Die Zukunft" are dreptate când zice: „Deși mic, voia să pară mare și adesea reușea."Trăsăturile lui erau de o mare finețe. Mai ales din profil, avea un cap clasic de medalie, parcă fusese predestinat pentru domnie. Din față însă buza lui, care atârna puțin, îi imprima ceva semit figurii, iar ochii săi mici, pătrunzători, bănuitori și întrebători, se mișcau mereu printr-un fel de rotire și dădeau întregii sale fizionomii un aspect inconfortabil.

Carol de Hohenzollern Sigmaringen era desigur înzestrat cu facultăți intelectuale superioare celor ce-l judecau cu atâta ușurință și cu atâta superficialitate. Fără a avea o inteligență excepțională, regele Carol a fost, fără îndoială, un om dăruit cu o frumoasă inteligență. Memoria lui era excepțională, își reamintea până la sfârșitul zilelor lui cu o preciziune uimitoare cele mai mici și mai neînsemnate amănunte. Dacă memoria este și rezultatul unei gimnastici intelectuale, el făcea tot ce îi stă în putință ca s-o exercite și ca s-o întreție cât mai vie. Nota în fiecare zi tot ceea ce făcea, ceea ce auzea și ceea ce cugeta și își consulta mereu notele ca să-și împrospăteze cu ele memoria.

(I.G. Duca, *Amintiri politice,* vol.I)

a) Extrageți în linii scurte trăsăturile feței regelui Carol (capul, buza, ochii):

_____

_____

b) Scrie-ți cuvântul caracteristic pentru redarea unei trăsături morale excepționale a regelui Carol: _____

346. Citiţi textul:

„Persida, fată tânără și intrată de curând în lume, se uita la el cu un fel de sfială și se simţea foarte măgulită când el se apropia de dânsa și-i vorbea. Deși dânsul era numai de douăzeci și trei de ani, ea îl socotea om deplin, foarte așezat, foarte cuminte, foarte învăţat, și-l punea sus de tot în gândul ei, încât ar fi fost în stare să-i sărute mâna..."

(Ioan Slavici, *Mara*)

A. Notaţi trei trăsături ale personajului Persida: _____

B. Modalitatea de caracterizare a personajului Persida este _____

347. „A fost odată, de mult, un om pe care îl chema Ostoja. Era grozav de mare și puternic. Când pornea la arat, își lua plugul pe umeri, iar boii și-i ducea subsoară..."

(Branko Radičević, *Legendă*)

A. În fragmentul dat sunt descrise trăsăturile _____ ale personajului Ostoja.

B. Enumeraţi trăsăturile caracteristice ale lui Ostoja :_____

_____

348. Subliniaţi alineatul unde este redat portretul fizic al lui Lică:

Peste puțin sosi și sămădăul, vestitul Lică Sămădăul, la Moara cu noroc.

Lică, un om de treizeci și șase de ani, înalt, uscățiv și supt la față, cu mustața lungă, cu ochii mici și verzi și cu sprâncenele dese și împreunate la mijloc. Lică era porcar, însă dintre cei ce poartă cămașă subțire și albă ca floricelele, pieptar cu bumbi de argint și bici de carmajin, cu codoriștea de os împodobit cu flori tăiate și cu ghintulețe de aur.

El își opri calul înaintea cârciumii, aruncă o privire la Ana, apoi alta la bătrâna care ședeau pe laița de lângă masa cea mare din umbra cerdacului, trase cu ochii o raită primprejur, apoi întrebă unde-i cârciumarul.

349. Pentru a alcătui un jurnal despre operele literare, în el trebuie să însemnăm:

a) titlul operei, autorul, povestirea pe larg;

b) titlul operei, autorul, rezumatul, caracterizarea pe scurt a personajelor, impresiile asupra lecturii;

c) titlul operei, autorul, data începerii și terminării de citit, analiza tuturor personajelor

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

NIVELUL AVANSAT
Abilități de citire și înțelegerea textului citit

350. **A.** Citiţi cu atenţie frazele reproduse și stabiliţi ordinea lor, scriind pe linia din faţa fiecăreia numărul 1, 2 sau 3.

_____ După două mari inundaţii care au distrus aproape întregul fond de plante, Grădina Botanica Regală a fost mutată la locaţia actuală, pe proprietatea pe care regele Milan Obrenović a moștenit-o de la bunicul său Jevrem, după care și grădina actuală poartă numele de Jevremovac.

_____ La mai puţin de trei ani după trecerea în noua locaţie, în Grădina Botanică a fost ridicată prima seră, grădină de sticlă, care era pe atunci una dintre cele mai mari și mai frumoase sere din această parte a Europei.

_____ La propunerea lui Josif Pančić, prin decizia Ministerului Învăţământului al Regatului Serbiei, a fost înfiinţată Grădina Botanică Regală din Belgrad ca prima grădină botanică din Serbia, lângă malul Dunării din cartierul Dorćol.

B.

Se dă enunțul :

În textul de mai sus, stilul predominant este cel artistic.

Încercuiţi răspunsul corect referitor la enunțul dat.

DA NU

351. **A.** Descoperiţi despre ce stil funcţional este vorba, pe baza exemplului.

Exemplu:

„Masa unui corp se compară cu masa unui cilindru din platină-iridiu, ales ca **etalon** având masa de un kilogram.

Kilogramul este unitatea de măsură a masei. Instrumentul de măsură a masei este **balanţa**."

_____.

B. Pe lângă acest stil, textele în limba română mai pot fi scrise și în alte stiluri:

_____

_____

_____

_____

_____

352. Scrieţi pe liniile alăturate cărui stil funcţional aparţin aceste texte:

1. Încă din Antichitate a fost cunoscut că magnetita, un minereu de fier, atrage substanţele feroase, deci creează în jurul său un câmp numit câmp magnetic. Din acest minereu s-au construit magneţi permanenţi. Un magnet generează un câmp magnetic în jurul său prin intermediul căruia acţionează asupra altor magneţi permanenţi. Forţa de interacţiune dintre un magnet şi alt magnet se numeşte forţă magnetică.

   _____ .

2. Rina: Cum, cum?

   Fira: Ei, așa... Zic, se duse, se duse, până dete d-un balaur...

   Joiță: Mai încet, Hera. Dai peste țeavă... De un ce, Zamfiro?... Și tu, Lisandra, bate mai domol... Na! iar ai încurcat firele...

   Lisandra: De un balaur... Staţi... A sărit tindechea.

   Ileana: Cu gândul la Orhei. D-a mai sări o dată, să știi că rămâi, ca mine, fată bătrână.

   Reveca: Ba ca mine...

   Irina: Ba ca mine...

   Bălașa: Ca voi... ca noi...

   Ilinca: Dumnezeu să ție pe pârcălabul Alexa din Orhei.

   _____

353. Se dau două texte. Analizați-le din punct de vedere al stilului funcţional, iar apoi răspundeţi pe linii la cerinţele date :

Textul 1.

„Stăpâne, stăpâne,
Mai cheamă ș-un câne”

„Domnul Dumnezeu, după ce a alcătuit lumea, a pus rânduială și semn fiecărui neam.(__) A poftit pe boieri și domni la ciubuc și cafea: Măriilor voastre vi-i dat să trăiţi în dezmierdare, răutate și ticăloșie; pentru care să faceţi bine să puneţi a mi se zidi biserici și mănăstiri. La urmă au venit și muntenii s-au îngenuncheat la scaunul împărăţiei. Domnul Dumnezeu s-a uitat la ei cu milă:

– Dar voi, năcăjiţilor, de ce aţi întârziat?

– Am întârziat, Prea slăvite, căci suntem cu oile și cu asinii. Umblăm domol; suim poteci oable și coborâm prăpastii. Așa ostenim zi și noapte; tăcem, și dau zvon numai tălăncile. Iar așezările nevestelor și pruncilor ne sunt la locuri strâmte între stânci de piatră. Asupra noastra fulgeră, trăsnește și bat puhoaiele. Am dori stăpâniri largi, câmpuri cu holde și ape line.

– Apoi aţi venit cei din urmă, zice Domnul cu părere de rău. Dragi îmi sunteţi, dar n-am ce vă face. Rămâneţi cu ce aveţi.”

(Mihail Sadoveanu, *Baltagul*)

Textul 2.

„G. Călinescu numea *Baltagul* „o Mioriţă în dimensiuni mari", relevând astfel (însă nu cel dintâi) una din relaţiile posibile dintre cartea lui Sadoveanu și alte opere de prestigiu ale literaturii naţionale sau universale. Că istoria Vitoriei Lipan și a bărbatului ei Nechifor, ucis mișelește de cei doi ortaci ai săi, descinde din baladă nu e greu de dovedit. Punctul de plecare al evocării sadoveniene e, neîndoielnic, cunoscuta capodoperă a folclorului nostru poetic. Epigraful ce întovărășește povestirea trimite direct la un anume pasaj din Mioriţa („Stăpâne, stăpâne, / Mai cheamă ș-un câne"); eroina reconstituie împrejurările în care s-a petrecut năprasnica moarte a soţului ei, în spiritul datelor materiale cuprinse în poema populară. (...)."

(critică literară, AUREL MARTIN, *Metonimii*,
Editura Eminescu, București, 1974, p. 280

Textul nr.1. este scris în stil _____

Textul nr. 2. este scris în stil _____

În ambele texte sunt redate versurile din balada populară intitulată _____

354. Citiţi cu atenţie cele două texte. Ambele texte au două noţiuni comune.

A. Dunărea venise mare și tulbure și se revărsase peste câmpie. După ce apele au reintrat în albie, copiii s-au dus să vadă vechile lor locuri de pescuit. Într-o adâncitură a solului au văzut un somn uriaș, care nu se putuse retrage o dată cu apele. Copiii au intrat în apa care le ajungea doar până la genunchi și, nu fără peripeţii, au capturat peștele pe care l-au adus acasă. Acolo s-au fotografiat cu trofeul lor.

B. Una dintre cele mai mari bucurii ale copiilor era să-și însoţească bunicul la pescuit. Într-o zi, doi dintre ei, cei mai mari, au mers împreună cu el într-un loc știut numai de bătrân. Acolo acesta a reușit să prindă un somn uriaș, de peste opt kilograme. În lupta cu peștele, care a durat aproape o oră, cei doi nepoţi i-au fost de mare ajutor bătrânului. Acasă bunicul a făcut o fotografie, în care au apărut și cei trei copii care, fiind mai mici, rămăseseră acasă.

Extrageţi cele două noţiuni comune:

1. _____

2. _____

355. Citind două sau mai multe romane pentru copii, scrise de autori diferiţi, acestea se pot analiza și se poate face o paralelă dacă:

a) Personajele poartă aceleași nume;

b) Nu se pot analiza și nu se poate face nicio paralelă;

c) Întotdeauna se poate face o comparaţie referitoare la temă, personaje, condiţiile sociale, politice, sau de altă natură, adică o paralelă care constă în asemănările și deosebirile dintre romane.

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

356. Citiţi textele din cele două chenare şi scrieţi pe liniile date cărui stil funcţional aparţin:

1.

„În opinia primarului Curici, istoria minorităţii sârbe din Svinița nu poate fi rescrisă cu exactitate, din lipsa documentelor, dar ea curge atât prin sufletele oamenilor, cât și al pământului, care îi răsplătește cu miracolele lui.

E drept, dacă nu am fi noi, oamenii, să-l udăm cu sudoare și cu cântec, poate nu ar fi așa de darnic cu noi", spune Curici, mângâind o frunză de smochin. "Cândva, o să ne facem pentru Țara smochinului un steag și o s-o punem acolo", adaugă el.

Deasupra Sviniței se ridică un soare cu dinți, de început de toamnă. Razele lui trec mai întâi prin plantațiile de smochini și coboară spre Dunăre, unde se aude, ca în vechime, bătând un clopot, semn că un vapor ancorează la ponton și primii turiști coboară la ceea ce svinițenii numesc Festivalul Smochinelor."

AGERPRES/
(A-autor: Florian Copcea,
editor: Antonia Niță)

2.

Iubite Domnule Slavici,

Prin poşta de astăzi, am trimis o scrisoare D-lui librariu Socec, poftindu-l să-mi răspundă dacă binevoieşte a piimi în desfacere cărţi didactice de ale noastre: *Metodă nouă, învăţătorul copiilor, Regulile limbei române* de Maiorescu etc, dându-i de la mie înainte, rabat de 35%.
Noi am avea plăcere să facem şi această negustorie (deşi nu-i vreo pricopseală), gândindu-ne la mulţimea ce s-ar putea trece; mai ales că chiar acum suntem la corectura coalei I, ediţia XVI, şi am putea trage cu înlesnire un număr şi mai mare de exemplare.
Vă rog dar, în puterea prieteşugului, dragă D-le Slavici, abateţi-vă în treacăt pe la Socec, intraţi în vorbă cu el despre această afacere, stăruiţi să ne răspundă ori da, ori ba şi totodată comunicaţi-mi şi Dv. rezultatul.
Vă salut cu dragă inimă!
Salutări şi sărutări din parte-mi D-lor Eminescu, Nica, Gaster.

I. Creangă

1. _____

2. _____

357. Priviţi imaginea şi citiţi enunţurile.

Ca să ne hotărâm mai repede asupra ţinutei, ascultăm buletinul meteo. Putem ţine un calendar în care să notăm prin simboluri fenomenele meteorologice şi temperaturile aflate pentru ziua respectivă.

SOARE NORI PLOAIE CEAŢĂ VÂNT

Dacă enunţurile citite conţin elemente literare şi aparţin textului literar încercuiţi afirmaţia DA, iar dacă aparţin textului nonliterar încercuiţi NU.

DA NU

358. Se dau imaginile: un articol de ziar, un mesaj de pe celular, şi o enciclopedie. Pe liniile date sub fiecare imagine scrieţi cărui stil funcţional aparţin.

_____ _____ _____

Exprimarea în scris

359. Corectaţi textul:

Copii sau întors în grădină și au văzut că petalele flori lor preferate se ofilesc. Alina la întrebat pe profesorul de ştinţe naturale care e cauza, de-și la ora de botanică au învăţat. Era deja târziu când au plecat a casă.

– Tu ști ce temă avem pentru mâine la istorie? zi-se Mircea.

– Da, ştiu, avem de făcut o compunere despre perioada lui Mircea cel bătrân.

_____

_____

_____

_____

_____

360. Transcrieţi corect textul și puneţi semnele de punctuaţie omise.

– Pră vriămia când ieram în viaţă șâ aveam o inimă dă om răspunse statuia nu ştiam ces lacrimile...

(*Prinţul fericit*)

_____

_____

361. În următoarea propoziţie intenţionat nu au fost puse semnele de punctuaţie. Încercuiţi, după părerea voastră, numărul din faţa răspunsului corect.

– Bine nene păcatele mele de ce n-ai venit la berărie__

1. Bine nene, păcatele mele de ce n-ai venit la berărie...
2. Bine, nene păcatele mele! de ce n-ai venit la berărie?...
3. Bine, nene păcatele mele! De ce, n-ai venit la berărie?...
4. Bine, nene, păcatele mele! de ce n-ai venit la berărie?...

362. În fraza de mai jos, indicaţi patru virgule la locul lor potrivit:

Basmul în care se depănau atâtea fapte întâmplări și peripeţii acum dat uitării încerc iarăși să-l aud din gura bunicii.

363. Încercuiţi forma incorectă din următoarele enunţuri:

Sora sa /s-a se pregătește pentru examene.

Marina și Ileana s-au / sau întâlnit l-a / la librăria din faţa şcolii.

M-a / Ma întrebat dacă ei / iei caietul cu tine.

364. Completaţi enunţurile cu unul din cuvintele: **fiindcă, într-o, într-un**.

_____ zi am ieşit cu prietenii în parc.

Am mers la bunici _____ îmi era dor de ei.

Cu Andrei m-am întâlnit _____ magazin sportiv.

365. Încercuiţi litera din faţa enunţului care e scris corect:

a) Azi noapte a căzut multă nea, nea spus nea Vasile.

b) Azi noapte a căzut multă nea, ne-a spus nea Vasile.

c) Azi noapte a căzut multă ne-a, nea spus ne-a Vasile.

366. Citiţi mai întâi enunţurile date mai jos, analizaţi versurile, apoi încercuiţi litera din faţa răspunsurilor corecte:

Astăzi nu mai cântăm, nu mai zâmbim.
Stând la început de anotimp fermecat,
astăzi ne despărţim
cum s-au despărţit apele de uscat.

Totul e atât de firesc în tăcerea noastră.
Fiecare ne spunem: – Aşa trebuie să fie ...
Alături, umbra albastră
pentru adevăruri gândite stă mărturie.

Nu peste mult tu vei fi azurul din mări,
eu voi fi pământul cu toate păcatele.
Păsări mari te vor căuta prin zări
ducând în guşă mireasmă, bucatele.
(__)

Nu peste mult tu vei fi cerul răsfrânt,
eu voi fi soarele negru, pământul.
Nu peste mult are să bată vânt.
Nu peste mult are să bată vântul ...

(Ştefan Augustin Doinaş, *Astăzi ne despărţim*)

a) în poezie se vorbeşte despre un început de dragoste

b) autorul este copleşit de sentimentele de tristeţe în urma unei despărţiri de mai de mult

c) autorul vorbeşte de despărţirea de azi şi de ceea ce va urma

d) autorul repetă unele cuvinte şi versuri pentru a potenţa ideile şi sentimentele

367. Recunoaşteţi despre care scriitor este vorba:

Prozator de mare originalitate. În opera sa reînvie întregul univers al satului românesc din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Capodoperele lui sunt: *Amintiri din copilărie, Povestea lui Harap-Alb, Capra cu trei iezi* şi altele. El este _____

Este unul dintre cei mai mari romancieri români, un povestitor neîntrecut. Personajele lui sunt atât oameni simpli care trăiesc în mijlocul naturii cât şi personaje istorice. Cele mai cunoscute opere sunt: *Baltagul, Zodia Cancerului, Neamul Şoimăreştilor*, precum şi povestiri menite copiilor: *Dumbrava minunată, Taine, Nada Florilor*.

Scriitorul se numeşte: _____

368. Citiţi cu atenţie versurile următoare:

„Aşezat la gura sobei noaptea pe când viscoleşte
Privesc focul, scump tovarăş, care vesel pâlpâieşte.
Şi prin flacăra albastră vreascurilor de aluni
Văd trecând în zbor fantastic a poveştilor minuni.

Dar pe mine ce m-atrage, dar pe mine ce mă-ncântă
E Ileana Cosânzeana!... în cosiţă floarea-i cântă.
Până-n ziuă stau pe gânduri şi la ea privesc uimit,
Că-mi aduce viu aminte de-o minune ce-am iubit!”

A. Versurile date aparţin poeziei:

a) Viscolul

b) Miezul iernei

c) La gura sobei

B. Încercuiţi răspunsul corect.

Scrisă în liniştea conacului de la Mirceşti, poezia face parte din ciclul *Pasteluri* care reprezintă cea mai valoroasă parte a liricii lui Vasile Alecsandri. Este evocată o noapte de iarnă idilică petrecută lângă foc în care fantezia imaginilor şi trăirilor sufleteşti provin din jocul şi fumul focului, care-i dezvăluie imagini minunate ale poveştilor.

DA NU

369. Citiţi versurile date mai jos:

„Vino-n codru la izvorul
Care tremură pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund.
Vom visa un vis ferice,
Îngâna-ne-vor c-un cânt
Singuratice izvoare,
Blânda batere de vânt;
Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei deasupra noastră
Or să cada rânduri-rânduri."

În versurile eminesciene cuvintele cheie sunt:

a) câmpia, visul, flori de mac;

b) codrul, visul, flori de tei;

c) câmpia, visul, flori de tei

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

370. Citiţi și comparaţi cele două texte date mai jos, apoi daţi răspuns cerinţei:

1.

„De astă dată, mă hotărâi să plec călare și, fiindcă era asupra iarmarocului de la Duminica Mare, rugai pe prietenul meu Tasache Crăcăuanu, cel mai vestit hipolog sau, mai bine zis, geambaș de pe vremuri, să-mi închipuie un cal potrivit pungii mele și ţintei ce urmăream. Astfel, spre seara mai sus-pomenitei sfinte duminici, numai ce-l văd pe Tasache al meu intrând în ogradă și ducând de dârlogi un soi de dihanie, pe care cu un prisos de bunăvoinţă ai fi putut-o lua drept cal.

– Bine, măi Tasache, zisei eu ieșindu-i înainte și de-abia stăpânindu-mi râsul, da de unde ai prins tu dihania asta și mi-o vâri în ogradă cu atâta ifos?

– De unde? Ia, din iarmaroc, după ce am dat 50 de lei unui român de la munte."

2.

– „Copilul, încălecat pe băţul său, gândește că se află călare pe un cal dintre cei mai straşnici, pe care aleargă cu voie-bună, și-l bate cu biciul, și-l strunește cu tot dinadinsu, și răcnește la el din toată inima, de-ţi ie auzul; și de cade jos, crede că l-a trântit calul, și pe băţ își descarcă mânia în toată puterea cuvântului__"

Motivul comun ambelor lucrări este _____

Gramatica

371. Despărţiţi în silabe:

obraz _____

arctic _____

lemne _____

aer _____

sculptură _____

372. Despărţiţi următoarele cuvinte în silabe:

caisă _____

ecuaţie _____

tractor _____

tigroaică _____

dreptunghi _____

subordonată _____

373. Despărţiţi în silabe următoarele cuvinte:

alintă _____

unghie _____

astru _____

monstru _____

pisoi _____

374. În tabelul dat, puneţi **DA,** cuvintelor despărţite corect în silabe şi **NU**, celor despărţite greşit.

rând-u-ne-le	
che-na-rul	
ma-şin-a	
să-pu-nul	
per-so-naj	
pu-i	

375. În şirul de cuvinte despărţite mai jos în silabe, două cuvinte sunt despărţite incorect. Subliniaţi-le apoi pe linia dată le despărţiţi corect.

ne-des-păr-ţi-re, mon-stru-os, cons-truc-tor, bi-o-lo-gi-e, jer-tfă, punc-taj

_____ , _____

376. Citiţi cu atenţie următoarele cuvinte:

floare, iubire, alianţă, geograf, animale, leoaică, beai

Scrieţi care din aceste cuvinte au în componenţa lor:

Triftongi _____

Diftongi _____

Hiat _____

377. Subliniaţi forma corectă a următoarelor cuvinte:

concluzie / conclusie

erbicid / ierbicid

simposion / simpozion

start / ştart

ştampilă / ştambilă

378. Analizaţi fraza din punct de vedere fonetic şi răspundeţi la întrebări:

Ioana şi Andrei au mers pe o alee unde au cules lăcrimioare.

a) scrieţi care sunt vocalele din primul cuvânt: _____

b) transcrieţi cuvintele care conţin diftongi: _____

c) transcrieţi cuvintele care conţin hiat: _____

d) transcrieţi cuvintele care conţin triftongi: _____

e) despărţiţi în silabe cuvântul **răspunde** şi puneţi accentul la locul potrivit:

_____.

379. Despărţiţi următoarele cuvinte în silabe, apoi precizaţi grupurile de sunete (diftongi, triftongi, hiat) pe care le conţin:

moşie	_____	_____
aripioară	_____	_____
tău	_____	_____
ne-au	_____	_____
vedeau	_____	_____
real	_____	_____

380. Analizaţi părţile de vorbire subliniate din propoziţia dată, precizând categoriile gramaticale ale acestora:

Prepeliţa prindea câte o furnică, ori câte o lăcustă, le-o firimiţea în bucăţele mici, şi ei, pic! pic! pic! cu cioculeţele lor, o mâncau numai decât.

	Partea de vorbire	**gen**	**număr**	**caz**	**persoană**	**mod**	**timp**
prindea							

381. Subliniaţi adjectivele şi pronumele posesive în frumoasele versuri eminesciene.

„Ca în cămara ta să vin
Să te privesc de-aproape
Am coborât cu al meu senin
Și m-am născut din ape."

382. Determinaţi genul, numărul și cazul pronumelor din propoziţiile:

a) Ei au împodobit bradul _____
b) Acestuia îi dau invitaţia _____
c) Am vorbit deja cu dânsele _____
d) Meritul este al ei _____

383. Completaţi locurile libere cu forma de genitiv a pronumelui relativ *care*, precedat de articolul posesiv:

Ieri am fost la o plimbare _____ scop a fost să ne relaxăm.
Este vecinul _____ câine vine în curtea noastră.
Am colegi _____ rude sunt în străinătate.
Am o prietenă _____ fraţi sunt dansatori.

384. În propoziţia **Copii, fiţi cuminţi!** cuvântul subliniat este:

a) substantiv, masculin, singular, nominativ, subiect
b) substantiv, masculin, plural, vocativ
c) substantiv, masculin, plural, acuzativ, complement direct
Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact.

385. Transcrieţi în tabel pronumele din enunţirile date şi precizaţi felul lor:

Cine ştie mai bine decât ai noştri că biletul se plătește?
Fiecare să plătească!

Pronumele	**Felul pronumelui**

386. Analizaţi cuvântul subliniat din următoarele versuri:

„Semănat-am **grâu** de vară
A ieşit numai negară."

ţinând cont de:

a) cuvântul pe care îl determină: _____

b) întrebarea la care răspunde: _____

c) prin ce parte de vorbire este exprimat: _____

d) Acest cuvânt ca parte de propoziţie este un_____

Scrieţi pe linie răspunsurile.

387. Delimitaţi propoziţiile din frază prin linii verticale apoi analizaţi-le:

Când am intrat în casă și când m-a văzut mama, s-a bucurat mult.

a) enumeraţi predicatele din frază: _____

b) subiectul în prima propoziţie este: _____

iar în ultima este _____

c) **în casă** îndeplinește funcţia sintactică de _____ și este exprimat prin _____.

d) cuvântul **mama** îndeplinește funcţia de _____.

388. A. Descoperiţi și transcrieţi substantivele în cazul nominativ:

A venit iarna. _____

Din cer cad fulgi mari. _____

Pământul e o mantie albă de nea. _____

Făgăduiala dată e datorie curată. _____

Recunoştinţa este o floare rară. _____

B. Substantivele în cazul nominativ, în propoziţie îndeplinesc funcţia de _____ care răspunde la întrebările _____ .

389. Stabiliţi felul predicatelor în propoziţiile de mai jos:

Pleacă spre fierăria lui Iocan. _____

Sinceritatea este cea mai bună calitate. _____

Elevii au fost scoşi într-o curte imensă. _____

390. În tabelul de mai jos, prima coloană conţine felul propoziţiilor subordonate din frazele date în coloana a doua, iar în a treia, le aranjaţi după cerinţe.

	Frazele	**Felul subordonatelor**
predicativa, completiva directă, completiva circumstanţială de loc, subiectiva, atributiva	Părerea mea este că citeşti prea puţin.	
	Îmi place stilul cum s-a îmbrăcat.	
	Rândunelele se întorc de unde au venit.	
	El nu îndrăznea să spună o vorbă.	
	Nu e frumos să te comporţi urât.	
	El va ajunge ce și-a dorit.	

391. Scrieţi pe liniile din faţa enunţurilor din coloana A, litera corespunzătoare funcţiei sintactice din coloana B:

A	**B**
_____ Pastelurile şi elegiile sunt poeziile mele preferatele.	a. subiect multiplu
_____ Profesorul intră în clasă, ne salută şi începe ora.	b. subiect subînţeles
_____ Primul şi al doilea sunt prietenii mei.	c. subiect simplu
_____ Zâmbetele copiilor sunt cel mai frumos dar al omenirii.	d. subiect inclus
_____ Mă întreb dacă am dreptate ...	

392. Determinaţi felul propoziţiilor subliniate:

... Era odată un crai, <u>care avea trei feciori</u>. _____

Mulţi ani au trecut <u>de când fraţii nu s-au văzut</u>. _____

Toţi am ştiut <u>că a plecat la mare</u>. _____

393. Determinaţi felul propoziţiilor subordonate din următoarele fraze:

a) Copacii au înmugurit, *fiindcă s-a încălzit.* _____

b) Atunci, *când l-a văzut*, a plecat. _____

c) A rămas acolo *unde a copilărit.* _____

d) *Cum îţi vei aşterne*, aşa vei dormi. _____

394. Stabiliţi raportul de coordonare în următoarele fraze:

a) A învăţat bine și a intrat la facultate. _____

b) Ai întârziat, deci nu poţi intra. _____

c) Atunci omul făcu o mișcare, dar deodată se opri. _____

d) Ori mergi, ori nu mergi, eu mă duc._____

395. Precizaţi felul propoziţiilor subliniate:

Se comportă **<u>după cum știi.</u>** _____

Trebui să-l ascultăm **<u>pentru că el este mai mare.</u>** _____

396. Se dau următoarele fraze care sunt realizate prin ambele raporturi, de coordonare și subordonare. Pe prima linie scrieţi raportul și felul propoziţiei, iar pe a doua linie, copiaţi fraza și acolo unde e nevoie adăugaţi semnul de punctuaţie, virgula.

Mi-ai spus multe lucruri frumoase **și te-am ascultat cu drag**.

_____

_____

Nu a intrat în clasă **ci a stat în curte**.

_____

_____

E o persoană **căreia îi datorez mult**.

_____

_____

„Norii curg **raze-a lor șiruri despică**."

_____

_____

Cine va încerca acela va câștiga.

_____

_____

397. Identificaţi propoziţiile coordonate și subordonate din frazele următoare:

a) Toţi și-au ales cărţile pe care le ceruse profesorul. _____

b) Se zice că nimeni nu-i perfect. _____

c) A ascultat muzică, a citit, s-a odhinnit până seara. _____

Timpul este frumos, deci n-a plouat aseară. _____

Lexicul

398. Citiţi textul de mai jos și încercaţi pe baza sensului cuvântului subliniat să îl folosiţi pe lângă un substantiv. Alegeţi substantivul potrivit din partea dreaptă și transcrieţi-l pe linie :

Atunci, el se-ntoarse și zise hotărât:
Anul acesta va fi anul cel mai **crâncen** în lupta dintre bine și rău, dintre noi doi!

_____ crâncenă

tema
călătoria
lupta

399. Expresia **„să dea de știre”** înseamnă:

a) să știe

b) să anunţe

c) să exprime

d) să vorbească.

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

400. Scrieţi pe linii numărul din faţa cuvântului din dreapta care corespunde sensului cuvântului din coloana din stânga :

Profund ___	1. veselie, haz
greșeală ___	2. hotărât
umor ___	3. adânc
decis ___	4. eroare
galant ___	5. curios
intrigant ___	6. politicos, atent

401. Pe baza explicaţiilor următoarelor cuvinte extrase din DEX, înlocuiţi cuvântul subliniat în propoziţia dată cu acela care-l poate înlocui:

1. **EVALUÁ** *vb. I. tr.* A stabili valoarea aproximativă a unui bun, a unui lucru etc.; a prețui, a estima. [Pron. *-lu-a*, p.i. 3,6 *-uează*, ger.*-uând*. / < fr. *évaluer*];
2. **EVOLUÁ** vb. **1**. v. *dezvolta*. **2.** a se desfășura, a merge. *(Treaba ~ bine.)* **3.** a se desfășura, a se întâmpla, a se petrece, (înv.) a se purta. *(Iată cum au ~ faptele.)* **4.** a decurge, a se desfășura, a se petrece. *(Partida a ~ în bune condiții.)*

Venind **a apreciat** dintr-o privire situaţia.

Venind _____ dintr-o privire situaţia.

402. Completaţi următoarele propoziţii cu diferite forme de singular, ori plural ale cuvântului capră:

a) În livadă a intrat _____ vecinului .

b) Bunicul a vândut toate _____ .

c) Trebuie să-mi fac o _____ pentru tăiat lemnele .

d) Parcă nu-mi sunt toate _____ acasă.

403. Se dă textul:

„Trimise deci oameni prin toate țările și *răvașe* prin orașe, ca să dea de știre tuturor că oricine se va găsi să scoată soarele și luna de la zmei, acela va lua pe fiie-sa de nevastă și jumătate din împărăția lui, iară cine va umbla și nu va izbândi nimic, acela să știe că va fi pedepsit tăindu-i-se capul”. (*Greuceanu*)

Cuvântul subliniat din textul de mai sus este:

a) termen argotic

b) arhaism

c) neologism

d) provincialism

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

404. Alege sinonimul cuvântului subliniat din propoziția următoare:

Conu Vasile de mult timp nu mai vine pe la noi.

a) zile

b) vreme

c) luni

d) ani

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

405. Citiți fraza și apoi completați spațiile libere cu expresiile date mai jos care corespund cuvintelor subliniate:

Ionel **a fost păcălit** de prietenul lui, iar când s-a descoperit adevărul, acestuia **i-a fost rușine.**

Expresiile: a-și luat inima-n dinți, a fi tras pe sfoară, a fi cu stea în frunte, a-i înroși obrazul

Ionel _____ de prietenul lui, iar când s-a descoperit adevărul, acestuia _____ .

406. Citiți versurile de mai jos:

„Deschid cu teamă ușa cămării de-altădată
Cu cheia ruginită a raiului oprit,
Trezind în taina mare a poamelor, smerit,
Mireasma și răcoarea și umbra lor uitată.”

Cuvintele subliniate în text au înțelesul de:

a) plăcere, dorință;

b) secret, parfum;

c) duhoare, ascunzătoare

Limba română literară

407. Transcrieţi propoziţiile în limba română literară:

a) Iei or fost la America. _____

b) Mo fost tare frig. _____

c) Doamna profesoară, voi aţi fost la piaţ? _____

408. Scrieţi forma literară sau sinonimele cuvintelor subliniate:

Măi!!! s-a trecut de **șagă**, zic eu, în gândul meu; încă nu m-a **gătit** de ascultat, și câte au să mai fie! Și unde n-a început a mi se face negru pe dinaintea ochilor și a tremura de **mânios**... Ei, ei! acu-i acu. Ce-i de făcut, măi Nică? îmi zic eu în mine.

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

Șagă _____

Gătit _____

Mânios _____

409. Subliniaţi din versurile de mai jos care sunt cuvintele scrise în formă dialectală :

„Doină, doină, cântic dulce!
Când te-aud nu m-aș mai duce.
Doină, doină, viers cu foc!
Când răsuni eu stau pe loc.”

(*Doina* culeasă de Vasile Alecsandri)

410. Citiţi cu atenţie textele de mai jos și adăugaţi 1 în faţa textului scris în formă literară și 2, la cel scris în formă dialectală.

____ „Să joacă luna prântră stele
Șî noapcea ne așceaptă iar
D-ai fi șî gândurilii mele
Nu s-ar măi nașce în zădar ! __

O primăvară-atât avem:
O noapce, o lună, un gând
Șî doru dă care mă cem
Să nu să piardă așceptând __

O noapce prinsă la hotar
Șî primăvara ispitoate,
Ce-ar plămăgi acum iar
În gându meu, rătășitoare..."

____ „– Mă uncheșule, matale câţi ani ai?
– Io, bă nepoate, am piste optzăși.
– Șî care-i viaţa matale p-așî că i-o ti-am văst di mai multe ori..."

____ "Tu treci şi atingi poarta de piatră
Te-ntâmpină târziul precum o mărturie
Alunecând spre orizontul argintat
Şi iar ceva vibrează si se transformă în şoaptă
Deşi azi nu mai ninge
Cum ningea odată în Banat."

____ „Cărţile sunt asemenea unor fluturi. De obicei stau cu aripile lipite, așa cum se odihnesc fluturii pe câte-o frunză, când își desfășoară trompa filiformă ca să soarbă apă dintr-un bob de rouă. Când deschizi o carte, ea zboară. Și tu odată cu ea, ca și când ai călări pe gâtul cu pene fine al unui fluture uriaș. Dar cartea nu are o singură pereche de aripi, ci sute, ca un semn că ea te poate duce nu doar din floare-n floare în această lume glorioasă, ci în sute de lumi locuite cu cerneală tipografică."

411. Citiţi cu atenţie textul de mai jos, subliniaţi cuvintele folosite dialectal și apoi copiaţi textul îndreptându-le literar.

„Și pe când cățălul se apropie să mă miroasă, iau un pacheţel de bonboane, pe cari le duc în provincie, la un prietin; scot un bonbon și, întinzându-l în jos, cu multă blândeţă:
– Cuţu, cuţu! Bubico băiatul! Bubi!"

_____
_____
_____
_____

412. Completaţi spaţiile punctate cu forma corectă a cuvintelor:

Păreţi _____	coloarea _____
Adecă _____	supt _____.
Cetit _____.	fereştile _____
Câne _____.	până _____

413. Trei din cuvintele enumerate sunt scrise greşit. Pe liniile alăturate scrieţi forma corectă a tuturor cuvintelor date.

gimineața _____

dulce _____

sara _____

a vinde _____

priecin _____

414. Subliniaţi varianta literară:

paisprezece/ patrusprezece

cincizeci/ cinzeci

desvălui/dezvălui

maiou/maieu

415. Citiţi fraza dată mai jos şi precizaţi sensul cuvântului subliniat.

„Scopul recensământului este de a obţine date statistice asupra numărului structurii populaţiei după diferite caracteristici demografice, social-culturale, economice și profesionale."

Înconjuraţi litera din faţa răspunsului exact.

Cuvântul **recensământ** în frază are înţeles de:

a) Formă de înregistrare statistică a animalelor;

b) Formă de înregistrare statistică a populaţiei;

c) Formă de înregistrare statistică a vehiculelor.

416. Citiţi textul de mai jos, apoi extrageţi pe liniile date cele trei cuvintele care reprezintă o abatere de la normele limbii române literare.

„La consulat se aflau adunaţi mai mulţi străini care vorbeau cu mare entuziasm de o baltă făcătoare de minuni ce se descoperise în Valahia, de vreo câţiva ani, și care se numea Balta-Albă.

După zisa acelor prietini ai domnului consul, peste zece mii de oameni se găseau acum împregiurul acelei bălţi și se lecuiau, văzându-i cu ochii, de tot soiul de patimi. În acel izvor de tămăduire orbii câştigau vederile, surzii auzul, ologii picioarele, bătrânii puterile!

Cum auzii pomenind de o asemine minune, rugai pe dl consul să mă înlesnească de a mă duce îndată la Balta-Albă, și, peste o jumătate de oră, un om intră în salon vestindu-mi că trăsura era gata.„

_____ , _____ , _____

Literatura

417. În baza numelui autorului și personajelor care sunt date în paranteză scrieţi pe linie titlul operei literare:

I.L.Caragiale; (Nae Caţavencu, Tipătescu, Trahanache) _____

Ion Creangă; (Smărăndiţa popii, bădiţa Vasile, moș Fotea)_____

Mihai Eminescu; (personaje fabuloase și mitologice, luna, Sfânta Miercuri) _____

418. Romanul realo-fantastic, film cu mare priză în rândul celor tineri în care se îmbină locuri și personaje reale și fabuloase.

Acţiunea se petrece în Marea Britanie, mai precis la domiciliul familiei Dursley, care va deveni și domiciliul eroului romanului.

Adus în pragul casei de personaje neobișnuite eroul amintit stârnește o mare curiozitate.

Scrieţi pe rând:

1. titlul romanului _____
2. numele personajului _____
3. autorul romanului _____

419. Personajele Zoe Trahanache, Dandanache, Tipătescu, Farfuridi, Pristanda, fac parte din capodopera comediografiei românești.

Scrieţi titlul operei literare _____
și autorul _____.

420. Citiţi textul de mai jos, apoi pe liniile date transcrieţi unde sunt prezentaţi lupii.

„Ce e, maică-mare?
Lupii mamă, lupii fugăresc o căprioară!
Mihai se sculă de după sobă și se strânse lângă bătrână.
Sunt mari, bunicuţo?
Femeia nu-i răspunse și atunci băiatul se ridică pe vârfuri să-i poată vedea și el.
Două mogâldeţe, ca niște câini ciobănești, cu ochii lucind ca jarul, săreau prin zăpadă, căutând să încolţească biata căprioară, care, se vedea bine, nu mai putea fugi mult.”

_____

_____

_____

421. Urmăriţi cu atenţie imaginile de mai jos și daţi răspuns la cerinţe.

TRAHANACHE

"Aveti puţintică răbdare!"

CAŢAVENCU

"Vreau ceea ce mi se cuvine în oraşul ăsta de gogomani unde sunt cel dintâi..."

DANDANACHE

"Familia mea de la patuzopt in camera..."

Personajele din imagine, numele lor și replicile se referă la opera literară _____ _____ scrisă de _____

și aparţine genului literar _____

422. Urmăriţi cu atenţie fragmentul din *Ploaie la Nada Florilor* de Mihail Sadoveanu :

„Soarele a pălit cam tare, îmi zise Culai, peștele a fost destul de spuzit de sare, aşa încât îmi închipui că ţi-i este__. Îmi era sete, se uscase limba în gură; însă îmi făceam socoteala că trebuie să mai rabd. Apa din jurul ostrovului era plină de gângănii mari și mărunte, pe care le vedeam cu ochii; și de altele și mai mărunte pentru care, ca să le deosebesc, aş fi avut nevoie de instrumentele din laboratorul gimnaziului nostru."

Răspundeţi pe liniile alăturate:

A. Cărui gen literar aparţine opera : _____

B. Modul de expunere prin care scriitorul ne dezvăluie ideile și sentimentele sale cu ajutorul acţiunii și personajelor se numeşte _____

423. Citiţi cu atenţie versurile de mai jos:

„La noi sunt codri verzi de brad
Și câmpuri de mătase
La noi atâţia fluturi sunt
Și-atâta jale-n casă.”

(Octavian Goga, *Noi*)

Specia genului literar în care poetul își exprimă sentimentele de melancolie, tristeţe, regret se numește:

a) elegie

b) idilă

c) baladă

d) pastel

Încercuiţi litera din fața răspunsului corect.

424. Se dau următoarele versuri din poezia *Nunta Zamfirei* de George Coșbuc:

„E lung pământul, ba e lat,
Dar ca Săgeată de bogat
Nici astăzi domn pe lume nu-i
Și-avea o fată, – fata lui –
Icoană-ntr-un altar s-o pui
La închinat.”

A. Precizaţi specia literară _____

B. Genul literar _____

425. Citiţi textul de mai jos și completaţi enunţul urmărind cerinţele:

„Zăpada scânteia, luminozitatea îi era orbitoare, ai fi zis că pe pământ fuseseră presărate cioburi de sticlă. Asemenea împrejurimi idilice m-au speriat și mă bucuram că în curând voi călca pe asfaltul parizian. La fel, ducându-mă la cealaltă fereastră, m-am bucurat să-l văd pa Raymond, care (__)ștergea cu un burete și o galeată mașina noastră, pe care o remorcase la prima oră a dimineţii.”

(Pascal Bruckner, *Hoţii de frumuseţe*)

În fragmentul dat modul de expunere folosit este _____
și aparţine genului _____ literar.

426. Citiţi fragmentul de mai jos:

„Conul Vasile e **scund și slab**; are nasul **ascuţit**, iar umerii obrajilor îi lasă, în urmă de tot, ochii **adânciţi** în fundul capului, înconjuraţi de cearcăne **întunecate** .”

Cu ajutorul cărei figuri de stil este realizată descrierea acestui personaj?

_____

427. Subliniaţi și transcrieţi repetiţiile din următoarea strofă din poezia „Mama” de George Coșbuc

„Tu torci. Pe vatra veche ard,
Pornind din vreme-n vreme,
Trei vreascuri rupte dintr-un gard,
Iar flacăra lor geme;
Clipește-abia din când în când
Cu stingerea-n bătaie,
Lumini și umbre – amestecând
Prin colţuri de odaie.”

1) _____

2) _____

428. Urmăriţi versurile extrase din poezia eminesciană *Melancolie*:

„Părea că printre nouri s-a fost deschis o poartă,
Prin care trece albă regina nopţii moartă.”

Observăm că poetul prin folosirea expresiei **„regina nopţii moartă”** trece de la sensul obișnuit al cuvântului care este _____ prin intermediul unei comparaţii subînţelese.

Figura de stil prin care se trece de la o semnificaţie a unui cuvânt la alta, pe baza unei comparaţii subînţelese se numește:

a) epitet

b) hiperbolă

c) metaforă

d) comparaţie.

Completaţi enunţul de mai sus, iar apoi încercuiţi litera din fața răspunsului exact.

429. În versurile eminesciene din poezia *Epigonii,* determinaţi figurile de stil subliniate:

„Când privesc **zilele de-aur** a scripturelor române,
Mă cufund **ca într-o mare** de **visări dulci** și senine
Și în jur parcă-mi colindă dulci și mândre primăveri,
Sau văd **nopţi ce-ntind deasupra-mi** oceanele de stele,
Zile cu trei sori în frunte, verzi dumbrăvi cu filomele,
Cu izvoare-ale gândirii și cu râuri de cântări.”

Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact.

a) epitet, comparaţie, metaforă, personificare;

b) comparaţie, epitet, metaforă, personificare;

c) metaforă, comparaţie, epitet, personificare;

d) personificare, metaforă, comparaţie, epitet.

430. Pe liniile date, numiţi figurile de stil:

a) „Ea ***un înger*** ce se roagă,
El ***un demon*** ce visează;
Ea ***o inimă de aur*** –
El ***un suflet apostat***.” _____

b) „Soarele, ***lacrima Domnului***, cade în mările somnului” _____

c) „Căciula-i ***cât*** o zi de post” _____

d) „__răzbătea o ***chemare nedeslușită, moale, stânsă.”*** _____

431. Citiţi cu atenţie textul:

„Stau câteodată și-mi aduc aminte ce vremi și ce oameni mai erau în părţile noastre pe când începusem și eu, drăgăliţă-Doamne, a mă ridica băieţaș la casa părinţilor mei, în satul Humuleşti, din târg drept peste apa Neamţului; sat mare și vesel, împărţit în trei părţi, care se ţin tot de una: Vatra satului, Delenii și Bejenii. Ș-apoi Humuleștii, și pe vremea aceea, nu erau numai așa, un sat de oameni fără căpătâi, ci sat vechi răzășesc, întemeiat în toată puterea cuvântului: cu gospodari tot unul și unul, cu flăcăi voinici și fete mândre, care știau a învârti și hora, dar și suveica, de vuia satul de vatale în toate părţile; cu biserică frumoasă și niște preoţi și dascăli și poporeni ca aceia, de făceau mare cinste satului lor. Și părintele Ioan de sub deal, Doamne, ce om vrednic și cu bunătate mai era! Prin îndemnul său, ce mai pomi s-au pus în ţintirim, care era îngrădit cu zăplaz de bârne, streșinit cu șindilă, și ce chilie durată s-a făcut la poarta bisericii pentru școală; ș-apoi, să fi văzut pe neobositul părinte cum umbla prin sat din casă în casă, împreună cu bădiţa Vasile a Ilioaei, dascălul bisericii, un holtei zdravăn, frumos și voinic, și sfătuia pe oameni să-și dea copiii la învăţătură. Și unde nu s-au adunat o mulţime de băieţi și fete la școală, între care eram și eu, un băiat prizărit, rușinos și fricos și de umbra mea. Și cea dintâi școlăriţă a fost însăși Smărăndiţa popii, o zgâtie de copilă ageră la minte și așa de silitoare, de întrecea mai pe toţi băieţii și din carte, dar și din nebunii. Însă părintele mai în toată ziua da pe la școală și vedea ce se petrece... Și ne pomenim într-una din zile că părintele vine la școală și ne aduce un scaun nou și lung, și după ce-a întrebat de dascăl, care cum ne purtăm, a stat puţin pe gânduri, apoi a pus nume scaunului Calul Balan și l-a lăsat în școală. În altă zi ne trezim că iar vine părintele la școală, cu moș Fotea, cojocarul satului, care ne aduce, dar de școală nouă, un drăguţ de biciușor de curele, împletit frumos, și părintele îi pune nume Sfântul Nicolai, după cum este și hramul bisericii din Humuleşti... Apoi poftește pe moș Fotea că, dacă i-or mai pica ceva curele bune, să mai facă așa, din când în când, câte unul, și ceva mai grosuţ, dacă se poate... Bădiţa Vasile a zâmbit atunci, iară noi, școlarii, am rămas cu ochii holbaţi unii la alţii. Și a pus părintele pravilă și a zis că în toată sâmbăta să se procitească băieţii și fetele, adică să asculte dascălul pe fiecare de tot ce-a învăţat peste săptămână; și câte greșeli va face să i le însemne cu cărbune pe ceva, iar la urma urmelor, de fiecare greșeală să-i ardă școlarului câte un sfânt-Nicolai. Atunci copila părintelui, cum era sprinţară și plină de incuri, a bufnit în râs. Păcatul ei, sărmana!”

Răspundeţi la următoarele întrebări:

1. Scrieţi titlul operei literare din care este fragmentul dat.

_____

2. Spuneţi dacă în acest fragment apar momente autobiografice ale autorului.

_____

3. Subliniaţi propoziţiile unde se redau trăsăturile fizice și morale ale autorului și ale Smărăndiţei.

432. Citiţi textul şi încercuiţi literele din faţa răspunsurilor exacte:

„De la Ineu drumul de ţară o ia printre păduri şi peste ţarini lăsând la dreapta şi la stânga satele aşezate prin colţurile văilor. Timp de un ceas şi jumătate drumul e bun; vine apoi un pripor, pe care îl urci, şi după ce ai coborât iar în vale, trebuie să faci popas, să adapi calul ori vita din jug şi să le mai laşi timp de răsuflare, fiindcă drumul a fost cam greu, iară mai departe locurile sunt rele.

Aici în vale e Moara cu noroc. Ori din care parte ar veni, drumeţul se bucură când o zăreşte din culmea dealului pleşuv, căci, venind dinspre locurile rele, ea îl vesteşte că a scăpat norocos, iară mergând spre ele, la moară poate să găsească ori să aştepte alţi drumeţi, ca să nu plece singur mai departe.

Şi fiindcă aici se opresc toţi drumeţii, încetul cu încetul s-a făcut bătătură înaintea morii, şi oarecum pe nesimţite moara a încetat a mai măcina şi s-a prefăcut în cârciumă şi loc de adăpost pentru tot drumeţul obosit şi mai ales pentru acela pe care noaptea-l apucă pe drum. În cele din urmă, arândaşul a zidit cârciuma la un loc mai potrivit, departe de cîteva sute de paşi de la râuleţ, iară moara a rămas părăsită, cu lopeţile rupte şi cu acoperământul ciuruit de vremurile ce trecuseră peste dânsul.

Cinci cruci stau înaintea morii, două de piatră şi trei altele cioplite din lemn de stejar, împodobite cu ţircălamul şi vopsite cu icoane sfinte; toate aceste sunt semne care-l vestesc pe drumeţ că aci locul e binecuvântat, deoarece acolo unde vezi o cruce de aceste a aflat un om o bucurie ori a scăpat altul de o primejdie."

(Ioan Slavici, *Moara cu noroc*)

a) sunt daţi indicii spaţiali;

b) modul de expunere este dialogul;

c) motivul pus în relief este moara;

d) cele cinci cruci sunt un simbol şi totodată o intrigă;

e) moara cu timpul a devenit un popas pentru drumeţi, o cârciumă;

f) moara se află în mijlocul satului.

433. Citiţi textul şi încercuiţi literele din faţa răspunsurilor exacte care se referă la acest text:

Crăcănel (*cu tonul sfidător şi melodramatic*): Eu sunt Bi-bi-cul, ne-ne Ian-cu-le!
Catindatul: Eu nenea Iancu? fugi d-acolo!
Crăcănel (*crescendo*): Eu sunt Bibicul, nene Iancule; nu mai pofteşti? poftim de! ba nu, nu! ia poftim...
Catindatul: Ce să poftesc, domnule? ştii că eşti curios d-ta!...
Crăcănel (*crescendo*): Eu sunt Bibicul, nene Iancule!
Catindatul: Bine, d-ta poţi să fii Bibicul, dar vezi că asta-i asta, că eu nu sunt nenea Iancu... Nenea Iancu e frate-meu...
Crăcănel: Atunci, nen-tu Iancu al d-tale, este o canalie!
Catindatul: Da' pentru ce, d-le ?...
Crăcănel: Asta mă priveşte pe mine...
Catindatul: Ba priveşte familia, să mă ierţi...

A. Textul face parte din creaţiile scrise în:

a) genul epic;

b) genul dramatic;

c) genul metaforic

d) genul liric

B. Caracteristicile acestui gen literar sunt:

a) folosește descrierea ca mod de expunere;

b textele sunt scrise sub formă de dialog;

c) autorul se folosește de îndrumări sau didascalii;

d) sunt scrise pentru a fi jucate pe scenă.

434. Analizaţi textul dat după cerințe și scrieţi răspunsul pe liniile date:

„Trecut-au ani de lacrimi, și mulţi vor trece încă
Din ora de urgie în care te-am pierdut!
Și doru-mi nu s-alină, și jalea mea adâncă
Ca trista vecinicie e fără de trecut!

Plăceri ale iubirii, plăceri încântătoare!
Simpri! măreţe visuri de falnic viitor!
V-aţi stins într-o clipală ca stele trecătoare
Ce las-un întuneric adânc în urma lor."

1. Felul rimei din această poezie este _____ .

2. Strofa alcătuită din patru versuri se numește _____ .

3. În primul vers, *Trecut-au ani de lacrimi,* figura de stil se numește _____ .

435. Stabiliţi tipul strofelor de mai jos:

1. „Te-ai luptat să fie viaţa tuturora mai frumoasă,
   Însă vieţii prea puţin de viaţă-i pasă!"

_____

2. „Că și eu trimite-voi
   Ce-i mai mândru pe la noi
   Oastea mea cu flamurile
   Codrul și cu ramurile."

_____

3. „Iarna visează balauri și serate
   În care ea plutește parcă-n ring,
   La braţul uui prinţ din vremi uitate."

_____

436. Citiţi lucrarea scrisă a unui elev care se referă la capodopera lui Eminescu, *Luceafărul*:

„*Luceafărul* se dovedește a fi o construcţie complexă, bazată pe îmbinarea elementelor clasice și romantice, cu predominarea elementelor romantice.

Clasică este perfecţiunea formei, construcţia simetrică, rafinamentul și simplitatea exprimării artistice. De clasicism ţine dilema și lui Hyperion, care trebuie să aleagă între iubirea pământeană și datoria de a rămâne ceea ce este.

Elementele romantice: tema geniului neînţeles, a demonului îndrăgostit, legătura strânsă între iubire și natură, cadrul nocturn, setea de absolut, elementul cosmic, inspiraţia folclorică, intensitatea sentimentelor."

Elevul aduce argumente care ne demonstrează că *Luceafărul* de M. Eminescu este o poezie romnatică.

DA NU

Încercuiţi răspunsul exact.

437. Citiţi fragmetul dat:

„... am constatat următoarele trăsături ale personajelor Ștefan Tipătescu și Ghiţă Pristanda. Este interesant de sesizat la aceste personaje tocmai raportul dintre ei, pus în evidenţă încă din prima scenă a comediei. Pristanda este de supunere oarbă, necondiţionată. Tipătescu i se adresează cu un ton hotărât apelând la un limbaj familiar...

Chiar dacă cele două personaje sunt diferiţi au mai multe trăsături comune.De exemplu amândoi abuzează de persoanele din jur. Servilismul său este unul umil, dar Pristanda urmărește prin acest mod de comportare niște avantaje. El este, după cum recunoaște, unealta docilă a celor trei Tipătescu, Zoe și Zaharia. Pristanda ascultă și execută orbește ordinele stăpânilor.

Nu este nici o îndoială că Tipătescu abuzează de Zaharia, se preface pentru că-i convine."

Textul de faţă este o analiză literară a operei *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale prin care autorul:

a) aduce argumente pro și contra;

b) aduce doar argumnete;

c) aduce argumente și trage concluzii.

Încercuiţi litera din faţa răspunsului corect.

438. Citiţi cu atenţie textul de mai jos pentru a răspunde la întrebări:

Broasca ţestoasă cu tâmple roşii este o specie de talie mijlocie, ca adult având o lungime de 20-25 cm. şi o greutate de 1.5-2 kg.Originară din America de Nord. La tineret, coloraţia exteriorului este foarte intensă, cu parte dorsală verde, brăzdată de linii galbene, verzi şi negre, care se extind şi la nivelul gâtului, capului şi membrelor. De fiecare parte a corpului, în zona posterioară a ochiului se găseşte o pată de culoare roşie, de unde de altfel îi vine şi denumirea de ţestoasă cu tâmple roăii. Uneori se poate observa pe suprafaţa capului o dunga subţire, de culoare roşie.

Broaştele ţestoase cu tâmple roşii, la vârsta de adult se hrănesc cu componente vegetale, cât şi animale.

Broasca ţestoasă de apă europeană este de talie mică spre mijlocie, prezentând varietăţi cuprinse între 15-25 cm. Formatul corporal este diferit în funcţie de categoria de vârstă, evoluând de la o formă relativ rotundă la tineret, la o forma ovală la materialul adult. Broasca ţestoasă de apă este răspândită pe un areal mare, ce cuprinde Europa, Asia Occidentală şi Africa. Este o specie foarte agilă, deplasându-se uşor în apă, unde de altfel în mod obişnuit se şi hrăneşte. Carnivor ferce, îşi asteaptă prada plutind printre vegetaţia acvatică. Prada care se apropie este prinsă prin destinderea fulgerătoare a gâtului şi omorâtă rapid prin mişcările repetate ale maxilarelor. După aceea, broasca ţestoasă se retrage sub apă, unde prada este sfâşiată în bucăţi.

Hrana acestor broaşte o constituie: crustaceele, nevertebratele terestre, rozătoarele, chiar păsările tinere, peşti, insecte, viermi.

Broasca ţestoasă de uscat este de talie mijlocie, are circa 4 cm la naştere şi respectiv 15-30 la varsta de adult. Raspandită în deosebi în zona Porţile de Fier, pe văile afluenţilor Dunării. Culoarea acestei specii este ocru-galben sau galben-portocaliu, cu pete de culoare neagră şi două benzi de aceeaşi culoare la nivelul plastronului. Este o specie vegetariană prin excelenţa, hrănindu-se cu frunze, fructe de păduer, legume şi foarte rar mici nevertebrate. Hibernează din octombrie până la sfârşitul lunii aprilie, îngropată în pământ sau în mici peşteri prezente în stâncile de la nivelul malurilor.

Tabelul de mai jos conţine informaţii din text. Completaţi căsuţele goale, cu informaţiile potrivite.

Specia de broaşte ţestoase	**Unde trăieşte?**	**Cu ce se hrăneşte?**	**Cum este?**
	America de Nord		
Broască ţestoasă de apă europeană		crustaceele, nevertebratele terestre, rozatoarele, chiar păsarile tinere, peşti, insecte, viermi	
			talie mijlocie

439. Citiți textul, apoi încercuiți litera din fața răspunsurilor corecte:

În folclorul românesc zilele au și ele sufletul lor, sunt așa, ca niște făpturi, iar înainte vreme umblau pe pământ, de aceea avem zile bune și zile rele, zile îmbelșugate și zile sterpe, zile femeie și zile bărbat. Se povestește că „Luni" e bărbat și e bun pentru începutul tuturor lucrurilor, ţine cheia de la cea dintâi poartă a ceriului, iar când treci pragul spre lumea de dincolo îţi arată drumul pe care trebuie să mergi. „Marţi" e tot bărbat, dar e zi pocită, zi rea, în care nu-i bine să începi nimic și nici să pleci la drum. E ziua Sfântului Ilie și postul se ţine pentru dușmani. „Miercuri" e femeie, zi bună, solară, în care se postește pentru Maica Domnului, iar „Joi" e bărbat, zi norocoasă, benefică dragostei și căsătoriei, aflată sub protecţia Sfântului Neculai. „Vineri" e una dintre zilele cele mai încărcate de sacralitate, e sora „Duminicii" și stă sub semnul Crucii dătătoare de viaţă, pentru care se și postește.

Sâmbătă e tot femeie, însă e zi nefastă, ziua în care se aduc ofrande moșilor de neam, când cerul se deschide, iar morţii se uită să vadă dacă au primit ceva de pe „astă lume". Nu-i bine să începi nimic, nici lucru, nici drum și, îndată ce te scoli, trebuie să-ţi faci cruce, „căci dracii toată săptămâna rod lanţurile diavolului", iar sâmbăta doar într-o cruce se mai ţin.

Avem noroc că vine „Duminica", zi solemnă, festivă, luminoasă, cea mai mare și mai frumoasă dintre toate, ziua rugăciunii, a învierii, a bucuriei, a nunţilor și jocurilor. Se povestește că „Duminica" e o sfântă înveșmântată în alb care locuiește într-un palat de aur, dincolo de apa sâmbetei; unii spun că ar fi verișoară primară cu soarele, alţii că ar fi mama Mântuitorului.

1. Cuvintul cheie este:
   a) făpturi
   b) zile
   c) sărbători

2. Textul vorbește despre:
   a) caracteristicile zilelor din săptămână
   b) numai despre zilele bune
   c) doar despre zilele bărbat

440. Scrieţi în coloanele respective P, dacă este un argument pro, şi C, dacă este un argument contra referitor la constatările date despre limba Esperanto:

De fapt, Esperanto este o limbă "artificială" planificată, dar ea este bazată pe mai multe limbi "naturale", limbi etnice, câştigând din tradiţiile acestora şi ea este convenabilă în special pentru o folosire computerizată, între altele datorită numărului mic de sinonime şi omonime. Ea este vorbită la scară largă – evoluând ca o limbă vie.	
Este un adevăr faptul că Esperanto nu are un "suflet" etnic limitat la un anumit popor sau la o anumită cultură. În loc de aceasta, ea are un "suflet universal", care este deschis, tolerant, şi care facilitează o comunicare directă înre popoare şi culturi diferite în epoca unei globalizări inevitabile.	
A învăţa Esperanto este o pierdere de timp, energie şi bani. Ar avea mai mult sens să investim acestea în învăţarea unei limbi cu adevărat folositoare, de exemplu engleza, germana sauspaniola.	
Esperanto nu are "suflet", nu reprezintă şi nu comunică moştenirea culturală specifică.	

441. Citiţi fragmentul dat şi răspundeţi la următoarele cerinţe:

„Şi din zi în zi fata se făcea tot mai tăcută, mai galbenă şi mai gânditoare. Îi plăcea să iasă seara afară numai cu Scormon. Acesta, peste câteva zile, încetă a mai urla când îl întreba unde e Pascu, ci scheauna numai privind împrejur, ca şi când l-ar aştepta."

1) Fata amintită este personajul literar _____ din nuvela _____ de scriitorul _____ .

2) Extrage din fragment cuvintele prin care ni se redă înfăţişarea fizică şi morală a personajului.
_____

442. Citiţi versurile:

Ea se uită __Păru-i galben,
Faţa ei lucesc în lună,
Iar în ochii ei albaştri
Toate basmele s-adună.

(Mihai Eminescu – *Crăiasa din poveşti*)

Extrageţi două trăsături fizice ale iubitei lui Eminescu: _____
_____

443. Scrieţi pe linii care sunt trăsăturile morale ale celor doi copii din textul dat:

Și unde nu s-au adunat o mulţime de băieţi și fete la școală, între care eram și eu, un băiat prizărit, rușinos și fricos și de umbra mea. Și cea dintâi școlăriţă a fost însăși Smărăndiţa popii, o zgâtie de copilă ageră la minte și așa de silitoare, de întrecea mai pe toţi băieţii și din carte, dar și din nebunii. Însă părintele mai în toată ziua da pe la școală și vedea ce se petrece... Și ne pomenim într-una din zile că părintele vine la școală și ne aduce un scaun nou și lung...

(*Amintiri din copilărie*, Ion Creangă)

Autorul: _____

Smărăndiţa: _____

444. Citiţi cu atenţie fragmentul de mai jos:

„Acuma sala de așteptare gemea de lume. Ţăranii, cu feţele supte, cu umerii obrajilor ieșiţi în afară, cu barba și mustăţile zbârcite, se îmbulzeau de-a valma printre muncitori.

Apoi deodată, dintr-o odaie vecină, șeful gării ieși somnoros, bosumflat, învăluit într-o manta groasă, și intră în birou trântind ușa. Se certase cu nevastă-sa, fiindcă îl sculase mai devreme cu cinci minute, și acuma era furios pe toată lumea."

În text ne sunt redate două portrete. Subliniaţi portretul colectiv și scrieţi pe cine a caracterizat autorul? _____

445. Se dă fragmentul:

„Deodată curtea răsună de un glas puternic și amenințător făcându-i pe toţi să tresară de spaimă...

Moromete stătea parcă deasupra tuturor.

Moromete însă nu vroia s-o apuce pe acest drum [al bisericii], iar cât despre celălalt, al cârciumii, nu-l folosise niciodată ca o soluţie. Era cu zece ani mai mare decât Catrina și acum avea acea vârstă între tinereţe și bătrâneţe când numai nenorociri sau bucurii mari mai pot schimba firea cuiva... Petrecea seri lungi cu prietenul său, Cocoșilă, discutând politică sau ascultându-l pe Niculae care citea povești grozave...

...avea ciudatul dar de a vedea lucrurile care lor le scăpau, pe care ei nu le vedeau.

...negustoria nu i-ar fi plăcut dacă câștigul ar fi fost lipsit de peripeţii... nu prevăzuse niciodată latura comercială a produselor pe care i le dădea pământul, iar existenţa banilor îi pricinuia o furie neputincioasă (când trebuia să-i dea, îi dădea cu gesturi dispreţuitoare de aruncare și blestema mărimea, culoarea și mirosul lor).

Uimit și îngrijorat că feciorii îl vorbesc de rău în lume, Moromete se hotărî să înăbușe fără cruţare acest început de răzvrătire, având totuţi speranţa că nu-i adevărat.

Moromete avea uneori obiceiul...de a vorbi singur...din pricină că n-are cu cine discuta,... nimeni nu merită să-i asculte gândurile."

În fragment de faţă este redată o caracterizare a personajului Ilie Moromete din romanul *Moromeţii* care este o:

a) autocaracterizare;

b) caracterizare directă făcută de către autor;

c) caracterizare indirectă făcută de către prersonaje;

d) nu există nicio caracterizare.

Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact.

446. Citiţi fragmentul din balada Miorița:

„Iar dacă-i zări,
Dacă-i întâlni
Măicuţă bătrână,
Cu brâul de lână,
Din ochi lăcrimând,
Pe câmp alergând,
De toţi întrebând
Și la toţi zicând
„Cine-a cunoscut
Cine mi-a văzut
Mândru ciobănel,
Tras printr-un inel?
Feţișoara lui,
Spuma laptelui;
Mustăcioara lui,
Spicul grâului;
Perișorul lui,
Pana corbului;
Ochișorii lui,
Mura câmpului?”
Tu, mioara mea,
Să te-nduri de ea
Și-i spune curat
Că m-am însurat
C-o fată de crai,
Pe-o gură de rai,
Iar la cea măicuţă
Să nu spui, draguţă,
Că la nunta mea
A căzut o stea,
C-am avut nuntași
Brazi și păltinași,
Preoși, munșii mari,
Păsări, lăutari,
Păsărele mii,
Și stele făclii!”

Copiaţi versurile unde apare portretul fizic al ciobanului moldovean:

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

447. Respectând metodologia lucrărilor scrise, aranjaţi textele date în ordine logică, scriind pe linia de mai jos numerele textelor, astfel ca să obţineţi o poveste pentru copii:

3.

Astfel într-o bună zi pe când lucrau la un cântec despre primăvară, iepurașii au intrat în vorbă cu un drumeţ. Era o bufniţă înţeleaptă care auzindu-i cântând i-a sfătuit să-și încerce norocul la munte, ori măcar pe vreun deal într-o pădure unde ar avea un public numeros și fin cunoscător de muzică iepurească. Rilă era entuziasmat dar Nilă și Bilă erau destul de reţinuţi pentru că după cum v-am spus nu părăsiseară niciodată câmpul unde se născuseră și se temeau de lumea aceasta atât de mare despre care auziseră numai lucruri înspăimântătoare. Totuși Rilă i-a convins să pornească la drum și cu ajutorul bufniţei înţelepte au alcătuit o hartă cu toate pădurile care se presupuneau a fi primitoare și iubitoare de cântec.

Au mers cei trei iepurași cale lungă-lungă de credeau că nu o să se mai termine niciodată.

Dar călătoria lor nu a fost zadarnică, dragi copii, pentru că ajungând în Valea Cerbului(acolo unde există faimoasa Poiană cu Zâne), au fost întâmpinaţi și de ursuleţi și de vulpiţe și de toate animalele cu lăbuţele deschise, și au avut ocazia să cânte într-un concert nemaipomenit alături de nume consacrate ale Pădurii cum ar fi Privighetoarea și Ciocârlia.

4.

TREI IEPURAȘI

1.

Asa că hai să învăţăm cu toţii că pentru a-ţi atinge scopul, pentru a împlini ce ne dorim noi cel mai mult, trebuie să muncim, să luptăm și să avem răbdare să culegem roadele.

Și-am incalecat pe-un buchet de toporași
Și v-am spus o poveste cu trei iepurași.

2.

Au fost o dată trei iepurași pufoși care locuiau la câmp. Nu fuseseră niciodată departe de casă și singurele animale pe care le cunoșteau erau hârciogii, șoriceii și alte rozătoare vecine.

Iepurașii despre care vă povestesc erau foarte talentaţi la cântat. Toată ziua bună ziua alergau și cântau de ţi-era mai mare dragul să-i asculţi.

Primul iepuraș se numea Rilă, al doilea Nilă și al treilea Bilă. Uneori se mai certau pentru că Rilă iubea să fie în centrul atenţiei și încerca să cânte cel mai tare dintre toţi, dar veșnic se împăcau pentru că erau foarte buni prieteni. Copilariseră împreună și acum își doreau să se afirme împreună. Din păcate câmpul nu le oferea prea multe oportunităţi pentru că fie rozătoarele cât de drăguţe, trebuie să recunoaștem că nu sunt prea bune cunoscătoare de muzică__

_____

448. Încercuiţi literele din faţa răspunsurilor corecte (4) referitoare la metodologia lucrărior scrise:

a) o lucrare trebuie să fie scrisă într-o limbă literară, fluentă, cu propoziţii logice;

b) o lucrare trebuie să folosească doar un mod de expunere;

c) trebuie ţinut cont de momentele unei opere literare (expoziţiune, intrigă...)

d) într-o operă literară nu pot fi în același moment și personaje principale și personaje secundare.

e) într-o operă pot fi combinate mai multe moduri de expunere;

f) este strict interzis să se folosească și elemente lirice și epice.

g) într-o lucrare se poate face portretul fizic și moral al personajelor.

449. Încercuiţi litera din faţa răspunsului exact referitor la metodologia lucrărilor scrise:

a) O lucrare scrisă nu trebuie să fie scrisă după anumite norme;

b) Fiecare lucrare trebuie să conţină titlu, să înceapă cu alineat, să fie scrisă într-o limbă literară și după normele ortografice și de punctuaţie;

c) Numai lucrările ştiinţifice trebuie să respecte regulile referitoare la metodologia lucrărilor scrise.

450. Nuvela lui Ioan Slavici, *Popa Tanda* este scrisă foarte plastic și aici nu este redat niciun fragment din opera originală.

Cele două texte, A și B se referă la opera amintită, dar nu știm care din texte este o scurtă analiză și care povestire. Dați răspunsul pe liniile date mai jos.

A

„Nuvelele lui Ioan Slavici sunt realiste, deoarece autorul a observat îndeaproape viaţa ţăranilor Ardeleni și prezintă în operă traiul sărăcăcios al acestora.

Nuvele Popa Tanda de Ioan Slavici, publicată în 1875 este o operă epică pentru că Slavici narează fapte și întâmplări care au în centrul lor pe preotul Trandafir.Principalul mod de expunere este naraţiunea la persoana a III-a prin care se relatează acţiunea și se construiește personajul principal.

Tema nuvelei ilustrează prefacerea satului, intitulat sugestiv Sărăceni.Titlul îl constituie porecle pe care ţăranii din Sărăceni I-au dat-o preotului Trandafir, în urma încercărilor de a-i determina să muncească. Porecla Tanda vine și de la verbul „a tândăli" adică a– și pierde timpul, a lucra încet."

B

„Părintele Trandafir, om cu multă carte, om ,'vesel și harnic", ajunge preot în satul natal, în Butucani, sat populat de „enoriași" cu dare de mână, dar nu rămâne acolo nici doi ani din cauza severității sale prea morale. El spunea ba sătenilor, ba protopopului, „verde-n față", tot ce avea pe inimă, astfel că este mutat într-o altă localitate, numită Sărăceni, o așezare închisă între munți, pe unde își făcuse albie un pârâu, rămas fără apă aproape întregul an. Satul arăta jalnic: casele sunt răsfirate, n-au garduri, dar nici hornuri.

Acoperișurile sunt din paie, iar ușile „din trei scânduri înțepenite c-un par cruciș". Biserica este și ea o ruină „cu stâlpii din față putreziți și aplecați la pământ „, iar oamenii sunt săraci, dar și leneși. Dorind să-i îndrepte, părintele Trandafir le ține duminica sărăcenilor predici, le dă poporenilor, oriunde îi prinde, sfaturi, de unde trebuiau să înțeleagă că păcătuiește cel ce nu lucrează. Sătenii nu se schimbă, și-atunci părintele începe cu ocara, cu luarea în râs, cu batjocura. De data asta, oamenii încep a se feri din calea lui, și, după atâta „tăndălitură", îl poreclesc „Popa Tanda""

Textul A este o _____

Textul B este o _____

SOLUȚIILE

1.	b) textul neartistic (nonliterar)
2.	b) este un afiş şi nu este un text artistic
3.	c) descrierea
4.	b) neartistic
5.	b) publicistic
6.	a) P; b) Ş; c) A
7.	b) artistic (literar)
8.	c) artistic sau literar
9.	Stilul ştiinţific
10.	a) administrativ
11.	b) stilul științific
12.	1. c) postfață 2. b) prefață
13.	ȚARA DE DINCOLO DE NEGURĂ 2 Maică-mea era mare farmazoană 3 1 De la acest moș__ 1 Era într-o după amiază__
14.	1. alineat 2. cuprins
15.	C) prefață
16.	De plăcinte râde gura, de vărzare, și mai tare.
17.	În poezie este redat anotimpul toamna
18.	a) Tufani, palteni, ghindarii b) Să taie (să ia) lemne
19.	a)păstorească
20.	a) Zicătoarea din text este: **"Şede hârbu-n cale şi râde de oale" sau "A ajuns oul mai cu minte decât găina".** b) Hainele bărbătești și femeiești le face **acul**.
21.	a) Clopoțelul anunță că e timpul ca elevii să intre pentru prima dată în clasă. c) Învățătoarea o strigă pe nume, iar fata nu răspunde pentru că pe ea o strigă acasă Luchi și i se pare caraghios numele de Alexandra.
22.	Elementele cadrului natural: lacul, soare, pădure
23.	A. Adela, birjarul, naratorul B. Trăsura – îngustă și hârbuită
24.	Peresonajul principal este TIC

25. Stricat – a) defect
Falsă – b) nearmonioasă

26. NU

27. b) era lacom

28. A. Piatra-Neamţ , Târgul-Neamţ
B. Ceahlău

29. mândră-n toate cele,
Cum e Fecioara între sfinţi
Şi luna între stele.

30. Scoală – ajunge

31. Colegii mei sunt copii exemplari.

32. S-au adunat pe alee toţi copiii pe care i-am chemat la întrecerea sportivă.

33. – Ce mai faci?
– Bine, mulţumesc.

34. E primăvară.
La ora de li**m**ba română am recitat **poezia** „**V**estitorii primăverii” de Vasile **Alecs**andri. **Toţi** s**u**ntem **bucuroşi** de venirea acestui anoti**m**p.
– Ah, ce veselie predomină **în** natură!

35. a) Organizaţia Naţiunilor Unite
b) Statele Unite ale Americii
c) etcetera

36. Nu a plecat spre pădure.
El nu vine la mine.
Nu l-am văzut pe Ionel.
Ieri nu am fost la şcoală.

37. Ei merg la şcoală.
Noi vorbim româneşte.
Fraţii mei sunt înalţi.
Florile din grădină sunt frumoase.

38. La noi au venit în vizită rudele de la ţară.

39. Mihai i-a oferit Anei cartea _____**ei**_____
Roxana i-a cerut lui Victor caietul ____**lui**_____
Victor i-a dăruit Roxanei cartea _____**sa**_____
Mama l-a rugat pe Gabi să-i aducă haina __**ei**____.
Tudor i-a împrumutat colegului stiloul _____**său**_____

40. b) mâncare bogată (multă)

41. a) – D
b) – Î
c) – D
d) – Î
e) – Î
f) – D

42. * Fig. Mulţime, îngrămădire dezordonată (de lucruri sau fiinţe).

43. a) Cuvintele necunoscute le găsim în dicţionare

44. 1. brădet
2. pietriş
3. studenţime
4. muncitorime

45. Ionel s-a trezit de dimineaţă. Împreună cu sora sa a plecat la şcoală. Când s-a auzit clopoţelul, fiecare a intrat în clasa sa.

46. benzi, muzee, colţurile

47. eram, el, e, este

48. înot, reînnoire, neîndemânatic, a urî

49. b) Diana locuieşte într-un apartament, la oraş

50. Dacă veţi trăi în bună înţelegere, nimeni nu vă va putea frânge vreodată.

51. c) autorul reuşeşte să redea trăsăturile negative ale băiatului care reies din acest fragment.

52. a) înflorite
b) <u>turbate</u>

53. 1. doi
2. un, doi
3. două, unul
4. două

54. a) Mariana îşi va citi lecţia.
b) Eu voi merge la munte.

55. b) substantive

56. 1. interesantă – adjectiv
2. a plouat – verb
3. sportişti – substantiv

57. Ea – pronume personal
Cinci – numeral cardinal
Cozonaci – substantiv comun
Delicioşi – adjectiv variabil

58. a) Pe lanuri dorm spicele grele,
Asupra pădurii veghează de sus
Cetatea eternelor stele.
b) –Aşa-i, măi Niculae? D-aia eşti tu trist?. . . lasă că te facem noi popă, nu învăţător.

59. a) – Ce, nu dormi? Nu, nu plouă... Stăi acolo, că-i devreme.
b) – Vreau să te văd plecând la şcoală, şcolăriţo!

60. c) linie de dialog, virgulă, punct

61. ortodox, greşeală, societate, batjocură, conştiinţă, cumsecade

62. 1. Să aveţi grijă de fraţii voştri !
2. Peisajul era minunat, dar **ei** nu ştiau **să-l** aprecieze.

63. b) a urî
d) aer
e) viitor

64. „**Mi-a** spus mie o vecină ...că **n-o** să fie bine... **S-a** uitat pe **rând** la ele şi nu **i-a** venit să **creadă**".

65. Învăţătoarea îşi aminti cum l-a luat de mână şi l-a dus să vadă o sală de clasă. Băiatul s-a aşezat într-o bancă şi a stat ca un şcolar adevărat.

66. a) Aşa, aşa, **grăbiţi-vă,** să nu vi se întâmple ceva... D-zeu să **v-ajute!**
b) Depărtările **îmi** dezvăluie oraşul **înnegrit** de fumuri.

67.

Maria	– substantiv
a plecat	– verb
încet	– adverb
în	– prepoziţie
pădurea	– substantiv
deasă	– adjectiv

68.

Patru	– b
băieţi	– c
au plecat	– d
cu	– a
undiţele	– c
la	– a
râu	– c

69. DA

70. a) de loc
b) de timp
c) de mod

71. a) cuvintele subliniate sunt părţi de vorbire flexibile;

72. de – prepoziţie
şi – conjuncţie
merge – verb
aici – adverb

73. 1. a doua
2. întâi

74.

substantivul	**genul**	**numărul**	**cazul**
fetiţa	feminin	singular	nominativ
creioanele	neutru	plural	acuzativ

75.

Pozitiv

harnic

Comparativ de

superioritate	egalitate	inferioritate
mai harnic	**la fel de (tot atât de) harnic**	**mai puţin harnic**

76.

	Partea de vorbire	Genul	Numărul
Alexandra	substantiv	feminin	singular
lung	adjectiv	masculin	singular
ea	pronume	feminin	singular

77. – Enunţiativă
– Exclamativă
– Interogativă

78. am citit – indicativ, perfect compus
să scriu – conjunctiv, prezent
vreau – indicativ, prezent
voi sări – indicativ, viitor

79. b) gerunziu

80. b) perfect compus

81. b) luând

82. a) văzui – indicativ, perfect simplu
b) întrebasem – indicativ, mai mult ca perfectul
c) zicând – gerunziu
d) mergeam – indicativ, imperfect

83. Eu am privit eu am venit
El a privit el a venit

84. Ea merge la circ.
Radu și Bogdan scriu tema la matematică
Voi desenaţi un portret.
Noi facem exercițiile din culegere.
Eu plec la bunici.
Tu numeri problemele rezolvate.

85. Pictorul a realizat un tablou minunat. propoziţie **enunţiativă**
Ce-ai putea spune despre acest tablou? propoziţie **interogativă**
Vai, ce tablou minunat! propoziţie **exclamativă**

86. Ioana – subiect
aleargă – predicat
prin parcurile – complement
verzi – atribut

87. subiect

88. complement direct

89. al treilea; ai noştri

90. a) Mi-am cumpărat o minge. – complement direct
b) Elevii stau în bănci. – subiect
c) Maria scrie repede. – predicat

91. Cazul genitiv, funcția sintactică de atribut substantival.

92. a) complement circumstanţial de loc.
b) subiect
c) complement indirect
d) atribut

93. a) coordonare

94. b) subordonare

95. 1. Am întrebat-o pe Aurora 1/ dacă nu vrea 2/ să revadă în vacanţa mare locurile copilăriei sale.3/
2. Când l-am întâlnit pe Sorin 1/ l-am întrebat 2/ pe unde va călători în vacanţă. 3/

96. b) raportul este de coordonare

97.

A	***B***
__2__ Se anunţă că va fi timp frumos.	Raport de coordonare
__2__ Este un om care ştie multe.	Raport de subordonare
__1__ Am învăţat şi acum ştiu.	

98. Raport de coordonare

99. pe care a primit-o de ziua ei. NU

100. a) juxtapunere
b) joncțiune (prin conjuncții)

101. Elevul – subiect, substantiv
sârguincios – atribut, adjectiv
scrie – predicat, verb
poezii – complement direct, substantiv

102. Elevii – subiect, substantiv;
au plecat – predicat, verb;
în excursie – complement circumstanţial de loc, substantiv cu prepoziţie

103. a) Floarea aceasta este roşie – nominativ
b) Ioana a cules o **floare** – acuzativ
c) Petalele **florii** sunt desfăcute – genitiv

104. b) substantiv

105. a) negru
b) zi
c) gălăgie, larmă, zarvă
d) apus

106. b) omonime

107. ziua – noaptea scade – creşte
iarna – vara ici – departe

108. mic – mare
aproape – departe
aprins – stins
lumină – întuneric

109. Cuvintele LAC sunt OMONIME

110. – alb ca varul
– galben ca ceara
– limpede ca apa
– dulce ca mierea
– amar ca fierea

111. postbelic
antebelic
inutil
învăţător

112. c) om zgârcit, avar

113. Noroc, bună, ciao

114. 1. jale
2. melancolie

115. Ionel a luat multe puncte la examen şi este foarte fericit. A trebuit să fie atent pentru a da răspuns la toate cerinţele. Părinţilor le-a explicat pe scurt că examenul a decurs în regulă.

116. a) De cât timp te ocupi de sport? 4
b) Sunt cuprins de **bucurie**. 2
c) Afară este multă **zăpadă**. 1
d) Împăratul **a grăit** către slugi. 3

117. sinonime

118. timp – vreme;

119. 1. Sosește, ajunge
2. tristă
3. deștept, iscusit

120.

gură-cască	compunere
școlărime	derivare
binele	schimbarea valorii (categoriei) gramaticale
untdelemn	compunere

121.

a) floarea-soarelui	compunere
b) neom	derivare
c) bucătar	derivare
d) frumosul	schimbarea valorii (categoriei) gramaticale

122. bunic – străbunic
gândire – răzgândire
cameră – anticameră
suportabil – insuportabil
strat – substrat

123. 1. inimioară
2. lăptic
3. omuleț
4. cheiță
5. copilaș

124. a) sunet, a răsuna, sunător, răsunător, a suna
b) b) a dezlega, legătură, dezlegare, nelegat, legător
c) descântec, a cânta, cântec, cântăreț

125. paisprezece – 2
preșcolar – 1
floarea-soarelui – 3
ONU – 4
a sublinia – 1
snopi (subst.) – snopi (verb) – 5

126. c) Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație

127. 2 Cuvintele necunoscute
3 Normele, regulile dintr-un anumit domeniu
1 Cunoștințe multilaterale din diferite domenii

128. b) diferite dicționare, îndreptare și enciclopedii

129. a) m-au vizitat
b) aceștia
c) au fost chemați
d) nu-mi fac

130. – box; explicație: fix; expoziție; lux; taxi

131. Mieii aleargă pe câmpie.
Păsările zboară spre ţările calde.
Mama găteşte o mâncare gustoasă.
Ele citesc o carte interesantă.
Vaporul plutește pe mare.

132. 1. am fi mers, am fi ştiut
2. vor merge
3. pleacă

133. a) scrisoare

134. Nu e suficient să vrei, trebuie să poţi.
S-a întâmplat că trebuia să plecăm.

135. Eu sunt cel mai bun la matematică.
A fost frumos la munte.

136. – imită
– scot
– văd
– v-aud
– mă prind

137. a) este text scris în grai bănăţean

138. c) regionalisme

139. istroromân, ardelenesc, bănăţean, dacoromân, meglenoromân, moldovean, crişean, aromân

140. Scrisoarea lui Neacşu

141. a) alfabet latin

142. dacoromân, aromân (macedoromân), meglenoromân, istroromân

143. 1500 de cuvinte
60% de orogine latină
20% de origine slavă
20% de alte origini

144. b) latină vulgară

145. 1. Codicele Voronețian
2. Psaltirea Voronețiană
3. Psaltirea Șcheiană
4. Psaltirea Hurmuzachi

146. 1. Pită pâine
2. Socac <u>stradă</u>
3. Cătană <u>soldat</u>
4. Şnaider <u>croitor</u>
5. Cucuruz <u>porumb</u>

147. Limba română literară

148. a) cartofi, porumb, fasole

149. a) Liviu Rebreanu – Proştii
b) Vasile Alecsandri – *Iarna*

150. *Judecata vulpei*, Petre Ispirescu;
Ion Roată şi Cuza Vodă, Ion Creangă;
Tigva fandosită, Jovan Sterija Popović;
Iarna, Vasile Alecsandri.

151. c) Barbu Ştefănescu Delavrancea

152. a) *Crăiasa din poveşti*
b) *O scrisoare pierdută*
c) *Limba noastră*
d) *Baltagul*

153. Amintiri din copilărie de autorul Ion Creangă

154. DA

155. c) epic

156. a) liric, c) epic, f) dramatic

157. COMEDIA, TRAGEDIA, DRAMA

158. c) catren

159. 1. Un rând dintr-o poezie se numeşte vers.
2. Strofa alcătuită din patru versuri se numeşte **catren.**

160. A – b)
B – c)

161. Rima este ÎMPERECHEATĂ

162. DA

163. 1. a) Textul dat este narativ
2. b) Textul dat este dialogat

164. a) dialogul

165. c) dialogul

166. pis, pis, pis

167. Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,

168. c) comparaţie

169. c) epitetul

170. a)epitete

171. Figura de stil este **comparaţia**.

172. a) în livadă

173. a) Lică, Ghiţă, Ana.
b) Moara cu noroc

174. A. trei, Ţarigrad
B. nori, cocoare

175. Timpul: după-amiază
Locul: balta

176. A. moral (psihic)
B. blândă şi luminoasă

177. a) văduvă, înaltă, uscăţivă

178. 1. Domnul – un om nalt, slab, cu barba rară şi înspicată.
Domnul era încruntat şi galben.
2. Domnul striga pe băieţi c-un glas ascuţit.

179. c) este redat şi portretul fizic şi moral

180. portretul fizic

181. c) expoziţiunea şi intriga

182. a) deznodământul

183. d) punctul culminant

184. punctul culminant

185. A) reclama

186. a) NU
b) Stilului publicistic

187. A – 2; B – 1

188. a) artistic
b) neartistic
c) neartistic

189. DA

190. a) stil ştiinţific

191. b) stil ştiinţific

192. A – publicistic sau ziaristic;
B – artistic.

193. a) juridic-administrativ (oficial)
b) artistic sau beletristic

194. a) 2.
b) oficial sau administrativ

195. b) întreprinderea unde a ieşit de sub tipar cartea

196. Gramatica limbii române
Dicţionar explicativ al limbii române

197. a) autor (titlu)
b) cuprins
c) copertă
d) prefață

198. b) indice de nume

199. c) căror feluri de oameni le spunem că sunt „precum un urs”

200. F – O – F

201. b) în ambele texte se amintește numărul trei;

202.

1.	În ambele cântece doar rândunica se amintește dintre păsări.	NU
2.	Strofele cântecelor sunt alcătuite din catrene.	DA
3.	Ambele cântece au rimă încrucișată.	NU
4.	Cântecul A se referă la două anotimpuri, iar B doar la un anotimp.	DA

203. Frumusețea și caracterul maiestuos al Dunării au constituit frecvent surse de inspirație pentru poeți, pictori, muzicieni și alți oameni de cultură? Cea mai cunoscută creație culturală dedicată fluvului este “Dunărea albastră”, un vals vienez creat de Johan Strauss Tânărul în 1886 care a devenit un imn neoficial al Vienei Imperiale.

204. a) cuvintele: motan, telegrafist, salam, slănină – sunt noțiuni concrete, reale;
c) textul de mai sus este unul modern, fiind vorba despre imaginația autorului și nu este un text cu fapte reale.

205. DA

206. Ce bine-ar fi dac-am putea și noi să ne organizăm și să reacționăm ca și ele!

207. c) este îngrijorat

208. a) autorul scrie la persoana întâi;
c) își aduce cu drag aminte de satul natal și de farmecul copilăriei

209. c) informațiile sunt redate obiectiv

210. a) Autorul vorbește cu respect când vorbește despre fratele său.
b) Autorul a învățat de la Nea Nicuță mai multe decât de la fratele său.
c) Băiatul face diferență între felurile de săruturi ale mamei.
d) Autorul este foarte emoționat că va merge la școala domnească în clasa a treia.
e) Școala domnească este descrisă ca una mare și modernă.

211. NU

212. – complimente
– înșală
– paisprezece
– vehiculul
– însăși

213. Nu toți copiii au rezolvat exercițiile, fiindcă erau dificile.

214. a) aceeaşi
b) aceiaşi
c) aceiaşi; aceiaşi
d) aceeaşi
e) aceeaşi

215. **Dumneata** ai văzut că bluza **aceea e** la reducere şi **mie** nu **mi-ai** spus!

216. Cincisprezece – cinsprezece
Cincizezi – cinzeci
Erau – ierau
Exercițiu – egzercițiu

217. a) I-am văzut pe colegii mei că **s-au** plimbat prin parc.
b) Mă întreb dacă **s-au** consultat toţi copiii cu părinţii lor.
c) Nu ştiu dacă e mai bine să fac acum o pauză de învăţat, **sau** să mai repet poezia!
d) Maria e ciudată, **sau** mi se pare?
e) Toţi **s-au** sculat de dimineaţă să nu întârzie din prima zi de şcoală.

218. 1. anotimpul toamna
2. Dănuţ se simte singur
3. frunzele
4. o frunză pe creanga nucului

219. b) comicul de limbaj

220. a) deznodământ

221. „Din lumea celor care nu cuvântă”

222. a) Autorul descrie foarte plastic un tablou de la (sat / oraş) **sat**
b) Sanda foloseşte parii şi vârtelnița pentu (vopsirea/urzirea) **urzirea** pânzei
c) Ceea ce se întinde de-a lungul parilor din grădină este (curcubăta / porumbul) **curcubăta**
d) Sanda este (cu poalele aninate în brâu şi cu ştergarul pe cap / cu poalele întărite, cu cârpă în cap) **cu poalele aninate în brâu și cu ștergarul pe cap**

223. Da, da, **nu-i** rău! Ia **cântăreşte-mi**, dragă mătuşică, aşa, pe la vreo patru uncii. Adică, ia stai, poate **să** fie chiar şi un sfert de funt, că doar **n-o** să sărăcesc din pricina asta!

224. 2. Arhimede este un mare om de ştiinţă din întreaga istorie a civilizaţiei umane;
4. Operele lui Arhimede sunt scrise în limba greacă dorică

225. d) mare, ciobănesc, alb, miţos

226. 1. c) Iaşi
2. a) împerecheată
3. b) cu lună plină

227. b)somp-tu-os, a-cru, ca-blu

228. actór
prevedére
cámeră
lápoviţă

229. ce-re-re, a-pă, pă-mân-tu-lui, a-tlet, a ra-ti-fi-ca

230. lem-ne, dea-luri, te-le-vi-zor, u-re-che, e-xer-ci-ţiu, de-get

231. e) diftong, hiat, diftong

232. c) floare, deal, auroră, idee

233. b) o semivocală şi o vocală rostite în aceeaşi silabă

234.

Cuvinte care conţin diftongi	Cuvinte care conţin triftongi	Cuvinte care conţin vocale în hiat
iepure	vreau	muzeele
oaie	lupoaică	viitor
soare	aripioară	real
puteam	veneau	pian
iute	vegheau	social

235. diftongi: zeamă, lămâie, văleu! broască
triftongi: ursoaică, miau! voiau
hiat: hiat, poet, aeroport, hienă

236. a) variabile
b) invariabile

237. substantiv; adjectiv; adverb;

238. c) pronume

239. d) stolul, mulţimea, roi, cârdul

240. Oamenii – substantiv
mari – adjectiv
au fost – verb
cândva – adverb
copii – substantiv

241. c) adjectiv variabil, pronume demonstrativ, prepoziţie simplă.

242. Doi – numeral cardinal
copii – substantiv comun
se joacă – verb
în – prepoziţie simplă
parc – substantiv comun

243. O furnică **mică, mică,**
Dar înfiptă, **vasăzică**,
Ieri, la **prânz**, mi **s-a** urcat
De pe vişinul uscat,
Pe **picioare**, pentru căci
Mi **le-a** luat drept nişte crăci.

244. a) Nu face asta!

245. „Fii bun, nu mai fi rău, c-ai s-o păţeşti. Creează-ţi o idee despre propriii tăi amici ale căror fapte nu le agreăm.”

246. a) Copiii veseli se joacă în zăpada pufoasă.
b) Ce frumos zboară **săniile** uşoare prin văzduhul **înnorat!**
c) De ce **brazii** verzi **nu-şi schimbă** culoarea**?**

247. **Într-o** zi, pe **când** stăteam **cuminte** la oră, **mi-a** trecut prin minte să **încep** să scriu un roman.

248. **Într-o** zi(**,**) nu ştiu care(**,**)Ion sau **P**etru (**,**)a zis într-o pauză:
(-) După lecţii(**,**) sau mergem la ştrand **sau** jucăm volei.
S-au dus la ştrand.

249. b) neflexibile

250. *vorba*: substantiv comun, simplu, feminin, singular, acuzativ;
celui: pronume demonstrativ de depărtare, masculin, singular, genitiv;
care: pronume relativ, nominativ;

251. hai! – interjecţie
mai repede – adverb de mod
de – prepoziţie simplă
încet – adverb de mod
şi – conjuncţie coordonatoare
să – conjuncţie subordonatoare
acum – adverb de timp

252.

Au fost de acord cu propunerile aceluia.	1. pronume demonstrativ
Ţie ţi-am dat cartea.	2. pronume personal
Ai mei sunt banii.	3. pronume posesiv
Fiecare poate să împrumute cărţi de la bibliotecă.	4. pronume nehotărât
V-am văzut pe stradă venind.	5. pronume personal
Ei se bucură de venirea lui.	6. pronume reflexiv

253.

cuvântul subliniat	**parte de vorbire**	**felul părţii de vorbire**
tată	substantiv	comun
voinici	adjectiv	variabil
la	prepoziţie	simplă
un	numeral	cardinal
bani	substantiv	comun

254. comparativ de superioritate, comparativ de inferioritate, comparativ de egalitate

255. d) vorbii

256.

Pozitiv	Comparativ			Superlativ	
	de superioritate	**de egalitate**	**de inferioritate**	**relativ**	**absolut**
înalt	mai înalt	la fel de înalt	mai puţin înalt	cel mai înalt	foarte înalt
bun	mai bun	la fel de bun	mai puţin bun	cel mai bun	foarte bun
frumos	mai frumos	la fel de frumos	mai puţin frumos	cel mai frumos	foarte frumos
viteaz	mai viteaz	la fel de viteaz	mai puţin viteaz	cel mai viteaz	foarte viteaz

257. Munții cei mici mi (ni) se păreu acum enorm de mari.

258. a) Zilele **însorite** ne îmbiau să mai stăm câteva zile la mare.
b) În parc, toți trandafirii erau **înfloriți**.
c) Prin furtună, nici plopii **cenușii** nu se mai vedeau.
d) Iepurii **sprinteni** săreau de parcă dansau.

259. citii
să citiţi
(de) citit
citind

260. 1) Venind; 2) cântând, dansând; 3) ieşind.

261. a) Luasem, b) Să fi luat, c) Aş fi fost luat

262. hotărăşti; vom vedea; aţi făcut; să termine

263. a) Eu citesc (indicativ, imperfect) **citeam** la geografie.
b) Noi stăm (indicativ, viitor) **vom sta** în picioare.
c) Eu vreau (condițional-opativ, prezent) **aș vrea** un pahar cu apă.
d) Tu ești (indicativ, perfect compus) **ai fost** în excursie.

264.

verbul	funcţia sintactică	modul	timpul
vine	predicat verbal	indicativ	prezent
fredonând	Complement circumstanţial de mod	gerunziu	_____

265.

Maria şi fratele ei au ajuns medici.	Subiect multiplu Predicat nominal
Prezentul va deveni trecut.	Subiect simplu Predicat nominal
Aţi ascultat acest cântec!	Subiect inclus Predicat verbal
Erau acolo, ne aşteptau.	Subiect subînţeles Predicat verbal, verbal

266.

	Ca parte de propoziție (precizați și felul părții de propoziție) este:
a hotărât	predicat verbal
prin casă	complement circumstanțial de loc
de mâncare	atribut substantival prepozițional

267. de vară – atribut substantival prepozițional
sărbătoarea – complement direct
în Bucovina – complement circumstanțial de loc
omului – atribut substantival – genitival
Solstițiile și echinocțiile – subiect multiplu
porțile – complement direct

268. Pășind greoi, bunica îi pofti în casă, le făcu semn cu mâna și le arătă icoana de pe perete.

269. c) complemente directe

270. care vesel pâlpâiește

271. b) propoziții subordonate atributive

272.

S-a întors din oraş pentru că nu mai avea bani.	propoziţie subordonată circumstanţială de cauză
S-a descurcat cum a putut.	propoziţie subordonată circumstanţială de mod
M-am oprit unde mi-ai spus.	propoziţie subordonată circumstanţială de loc
A venit la mine când a putut.	propoziţie subordonată circumstanţială de timp

273. a) – **propoziţie principală**
b) – **propoziţie subordonată circumstanţială de scop**

274. **a) principală**
b) **completivă directă**
c) atributivă
d) **principală**

275.

Propoziţia	**Subiectul**	**Partea de vorbire**
Marinel a strigat-o pe sora sa.	Marinel	substantiv
Doi mergeau încet pe drum.	Doi	numeral
E uşor a vorbi.	a vorbi	verb
Îi place plimbarea pe jos.	plimbarea	substantiv
Tu nu l-ai văzut?	Tu	pronume

276. a) feminin, singular, dativ, complement indirect
b) masculin, plural, genitiv, atribut genitival
c) feminin, singular, acuzativ, complement de loc

277. a) mamei
b) lui Marcel
c) Mariei

278. a) al.
b) ale
c) al
d) ai
e) a

279.

4 ciudat
6 tărâm
8 tulburare
2 eroare
5 omenie

280. b) superior

281. a) Camera Deputaţilor a respins, luni, moţiunea simplă pe domeniul Sănătăţii, intitulată "Sistemul sanitar"
hotărâre, decizie
b) Stătea întins pe pat, evident, în letargie.
amorţeală, inactivitate totală
c) Sorbeam cu ochii crepusculul.
semiîntuneric, amurg
d) Am luat piese de la o maşină avariată.
stricat, deteriorat

282. c) nesiguranță

283. a) „Dintr-un motiv obscur, scriitorii, intelectualii, artiștii sunt consideraţi, prin prejudecată, oameni aflaţi la kilometri depărtare de cratiță. M-am gândit că n-ar fi rău ca lumea să-i vadă și-n alt loc decât în turnul de fildeș fără bucătărie, în care i-a așezat, de cele mai multe ori pe nedrept, tradiția. Aș fi vrut ca aroma mâncărurilor să-i lege, cu mâinile ei lungi și transparente, pe cei care citesc și mănâncă de cei care scriu și gătesc, firește, ca toată lumea, într-o cratiță."

b) După atâta ploaie, am profitat de puținele ore mai însorite din weekend și am ieșit la un grătar în afara orașului. Și pentru că dorul de Grecia nu a fost satisfăcut încă în acest an, am ales să pregătim în locul tradiționalilor mici o caracatiță la grătar. A ieșit o bunătate de caracatiță, exact ca "la mama ei acasă".

284. a) – 2
b) – 1
c) – 4
d) – 3

285. Plămân; pătrunjel; strâmt; trimite; cuprinde; duminică

286. – Tace ca peștele-n apă
– Macină ca o moară stricată
– Merge ca melcul
– Zboară ca o săgeată

287. Castanul, rost, hartă, bloc, statura, înfățișare

288. a mânca; a vizita; a apăra; a năvăli; a se plimba

289. a) îngăduială
b) ezitare
c) grație

290. cerc – cerculeț
masă – măsuță
haină – hăinuță
deget – degețel
cățel – cățeluș
gură – guriță

291. – 2
– 1
– 4
– 3
– 2
– 3

292. iubește – urăște
greși – îndrepta

293. a) omonimie

294. a) paronime
b) antonime
c) omonime
d) paronime

295. Viitorul și trecutul;
capăt începutul

296. A vb. I. 1. Tranz. și refl. A (se) îmbunătăți, a (se) îndrepta, a (se) perfecționa. 2. Tranz. A supune ameliorării (2) un animal sau o plantă;
C *s.n.* (*Liv.*) Disciplină care urmărește armonizarea mediului uman, începând de la conceperea obiectelor uzuale până la urbanism și amenajarea peisajului;
B adj. invar. (despre oameni) care este înzestrat cu o minte ageră, pătrunzătoare, care este capabil să surprindă și să înțeleagă ceea ce scapă majorității; ascuțit (la minte), ager, (despre mintea sau manifestările oamenilor) care dovedește agerime, pătrundere, subtilitate, istețime, finețe spirituală; pătrunzător.

297. c) antonime

298. c) neologisme

299. c) dicţionare de neologisme.

300. c) împrejurare

301. În clasa a opta sunt înscrişi paisprezece elevi. Eu stau în rândul al patrulea. Anul trecut, în clasa a şaptea am fost în clasă cincisprezece elevi. Colegul nostru, Ionuţ, a plecat în Germania.

302. Eram la ţară. Râul curgea lin la vale. Ionel, fratele meu era un bun înnotător. El înnota în apa limpede. Deodată cerul s-a înorat. Pădurea se înegrise. Până să ajungem acasă, se înoptase.

303. **a) aş**
b) înoţi
c) aceia
d) deszăpezite

304. prietină – prietenă
atenţiunea – atenţia

305. 2,1

306. un dărap – o bucată, o probit – a încercat, tăbărât – obosit;

307. 1. ciorap; 2. nasture; 3. curte; 4. trifoi;

308. ,Ndărăpt, măi (tare), zâdarii, zâd, vorghea, zâduia, zâd

309. „**Io** vă spun că **Amirica**
Prângă Banat, nu-i nimica
Şî să **şciţ** că nu-i frumos
Să mă **criăgiţ** mincinos.”

Eu vă spun că America
Pe lângă Banat, nu-i nimica
Și să ştiţi că nu-i frumos
Să mă credeţi mincinos.”

310. Week-endul , Sokobanja
Organizaţia Naţiunilor Unite
Internet
fast– food

311. a) **Fii cuminte!** / Fi cuminte!
b) Ce-s cu cărţile acestea? / **Ce-i cu cărţile acestea?**
c) **Daţi-vă jos.** / Dăţi-vă jos.
d) Lucrul acesta este cel mai principal. / **Lucrul acesta este principal.**

312. **a)** La holdă, mâncam cu toţii **crumpi**, **clisă** și ceapă. **cartofi**, **slănină**
b) Pe la **căşile** oamenilor se pot găsi **ormane** vechi, dar și **scamne** de tot felul. **Casele dulapuri, scaune**
c) S-a mâniat **mâţa** pe şoarece. **pisica**
d) Se recomandă consumarea a câte doi căţei de **ai** pe zi. **usturoi**

313. a) copilăriei (a şcolarizării)
b) al XIX-lea

314. Din regimul burghezo-moşieresc.

315. c) este vorba despre sfârşitul secolului al XIX-lea.

316. c) Textul 2 descrie viața reală de la sat de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.
d) Textul 1 este scris la începutul secolului al XXI-lea și vorbește despre o lume fantastică, ireală.

317. c) este vorba despre obiceiurile secolului al XIX-lea.

318. „Lupul moralist”; Grigore Alexandrescu; epic; fabulă .

319. b); este o operă epică ; d) unele personaje au puteri supranaturale

320. „Copiii Căpitanului Grant; Jules Verne; roman

321. c) dramatic

322. Textul A face parte din genul literar **epic**
Textul B face parte din genul literar **epic**

323. a) epic

324. a) este o specie a genului epic;
c) are un caracter anonim;
d) este transmisă prin viu grai.

325. c) balade familiale

326. 1) baladă
2) poem

327. a) epic
b) liric

328. baladă

329. NU

330. A. biografie
B. autobiografie
C. jurnal

331. Biografie

332. A – c) sunt date biografice; B – a.este un text autobiografic

333. c) monologul

334. c) note de drum

335. d) biografie

336. Florile zâmbesc în fereastră.
Luna trece peste vârfuri.
Greierul (mic) pudrat cu brumă.
Gerul cuprinde în cleşte natura.

337. b) hiperbola

338. b) epitet triplu, personificare

339. Un trandafir în văi părea; 2
Mlădiul trup i-l încingea 3
Un brâu de-argint, dar toată-n tot 3
Frumoasă cât eu nici nu pot
O mai frumoasă să-mi socot } 1
Cu mintea mea.

340. c) personificarea

341. portret

342. c) dialog

343. c) Este o povestire după roman, un rezumat

344. d) povestirea

345. a) cap clasic de medalie, buza lui atârna puţin, iar ochii îi erau mici.
b) memoria

346. A. fată tânără, se uita cu sfială, se simţea măgulită
B. caracterizare directă

347. A. fizice
B. grozav de mare, puternic

348. Lică, un om de treizeci și șase de ani, înalt, uscățiv și supt la față, cu mustața lungă, cu ochii mici și verzi și cu sprâncenele dese și împreunate la mijloc. Lică era porcar, însă dintre cei ce poartă cămașă subțire și albă ca floricelele, pieptar cu bumbi de argint și bici de carmajin, cu codoriștea de os împodobit cu flori tăiate și cu ghintulețe de aur.

349. b) titlul operei, autorul, rezumatul, caracterizarea pe scurt a personajelor, impresiile asupra lecturii;

350. A. 2, 3, 1
B. NU

351. A. Stilul ştiinţific
B.
– Stilul artistic (beletristic)
– Stilul administrativ-oficial
– Stilul publicistic
– Stilul familial
– Stilul epistolar

352. 1. – ştiinţific; 2 – artistic.

353. a) Textul nr.1. este scris în stil artistic (beletristic)
b) Textul nr. 2. este scris în stil **științific**
c) În ambele texte sunt redate versurile din balada populară intitulată ***Miorița***

354. 1. „au văzut un somn uriaş" – „s-au fotografiat cu trofeul lor"
2. „ un somn uriaş de peste opt kilograme „ – „ bunicul a făcut o fotografie"

355. c) Întotdeauna se poate face o comparaţie referitoare la temă, personaje, condiţiile sociale, politice, sau de altă natură, adică o paralelă care constă în asemănările şi deosebirile dintre romane.

356. 1. Stilul publicistic
2. Stilul colocvial (familial)

357. NU

358. Stilul publicistic Stilul familial (colocvial) Stilul științific

359. **Copiii** s-au întors în grădină şi au văzut că petalele **florii** lor preferate se ofilesc. Alina **l-a** întrebat pe profesorul de **științe** naturale care e cauza, **deşi** la ora de botanică au învăţat. Era deja târziu când au plecat **acasă**.
-Tu **ştii** ce temă avem pentru mâine la istorie? **zise** Mircea.
-Da, ştiu, avem de făcut o compunere despre perioada lui Mircea cel **Bătrân**.

360. – Pe vremea când eram în viaţă şi aveam o inimă de om, răspunse statuia, nu ştiam ce-s lacrimile...

361. 4. Bine, nene, păcatele mele! de ce n-ai venit la berărie?

362. Basmul**,** în care se depănau atâtea fapte**,** întâmplări şi peripeţii**,** acum dat uitării**,** încerc iarăşi să-l aud din gura bunicii.

363. Sora sa **/s-a** se pregăteşte pentru examene.
Marina şi Ileana s-au / **sau** întâlnit **l-a** / la librăria din faţa şcolii.
M-a / **Ma** întrebat dacă **ei** / iei caietul cu tine.

364. <u>Într-o zi</u> am ieşit cu prietenii în parc.
Am mers la bunici <u>fiindcă</u> îmi era dor de ei.
Cu Andrei m-am întâlnit <u>într-un</u> magazin sportiv.

365. b) Azi noapte a căzut multă nea, ne-a spus nea Vasile.

366. c) autorul vorbeşte de despărţirea de azi şi de ceea ce va urma
d) autorul repetă unele cuvinte şi versuri pentru a potenţa ideile şi sentimentele

367. Ion Creangă ; Mihail Sadoveanu

368. A. c) La gura sobei
B. DA

369. a) codrul, visul, flori de tei;

370. calul

371. obraz / o– braz
arctic / arc-tic
lemne / lem-ne
aer / a-er
sculptură / sculp-tu-ră

372. ca-i-să
e-cu-a-ţi-e
trac-tor
ti-groai-că
drept-unghi /drep– tunghi
sub-or-do-na-tă / su-bor-do-na-tă

373. a-lin-tă
un-ghi-e
as-tru
mon-stru
pi-soi

374.

rând-u-ne-le	NU
che-na-rul	DA
ma-şin-a	NU
să-pu-nul	DA
per-so-naj	DA
pu-i	NU

375. ne-des-păr-ţi-re, mon-stru-os, **cons-truc-tor**, bi-o-lo-gi-e, **jer-tfă**, punc-taj
con-struc-tor, **jert-fă**

376. Triftongi : leoaică, beai
Diftongi: floare, iubire
Hiat : alianţă, geograf,

377. – concluzie; erbicid; simpozion; start; ştampilă

378. a) I, o, a, a;
b) Andrei, au, au;
c) Alee;
d) Ioana, lăcrimioare;
e) Răs-pún-de

379.

a) moşie	mo-şi-e	hiat
b) aripioară	a-ri-pioa-ră	triftong
c) tău	tău	diftong
d) ne-au	ne-au	triftong
e) vedeau	ve-deau	triftong
f) real	re-al	hiat

380.

	Partea de vorbire	**gen**	**număr**	**caz**	**persoană**	**mod**	**timp**
prindea	verb		singular		a III-a	indicativ	imperfect
lăcustă	substantiv	feminin	singular	acuzativ			
mici	adjectiv	feminin	plural	acuzativ			
ei	pronume	masculin	plural	nominativ	a III-a		
Pic! pic! pic!	interjecție						
cioculețele	substantiv	neutru	plural	acuzativ			

381. ta, al meu

382. a) Ei au împodobit bradul – masculin, plural, nominativ
b) Acestuia îi dau invitația – masculin, singular, dativ
c) Am vorbit deja cu dânsele – feminin, plural, acuzativ
d) Meritul este al ei – feminin, singular, genitiv

383. al cărei; al cărui; ale căror; ai cărei

384. b) substantiv, masculin, plural, vocativ

385.

Pronumele	Felulpronumelui
cine	pronumeinterogativ
ainoştri	pronumeposesiv
se	pronumereflexiv
fiecare	pronumenehotărât

386. a) am semănat
b) Ce?
c) Substantiv
d) acest cuvânt ca parte de propoziție este un complement direct

387. Când am intrat în casă/ şi când m-a văzut mama/, s-a bucurat mult.
a) am intrat, a văzut, s-a bucurat;
b) inclus, subînţeles;
c) complement circumstanţial de loc – substantiv cu prepoziţie;
d) subiect

388. A. iarna
fulgi
pământul
făgăduiala
recunoştinţa
B. subiect; Cine? Ce?

389. verbal; nominal; verbal

390.

	Frazele	Felul subordonatelor
predicativa, completiva directă, completiva circumstanţială de loc, subiectiva, atributiva	Părerea mea este că citeşti prea puţin.	predicativa
	Îmi place stilul cum s-a îmbrăcat.	atributiva
	Rândunelele se întorc de unde au venit.	completiva circumstanţială de loc
	El nu îndrăznea să spună o vorbă.	completiva directă
	Nu e frumos să te comporţi urât.	subiectiva
	El va ajunge ce şi-a dorit.	predicativa

391. a Pastelurile şi elegiile sunt poeziile mele preferatele.
b Profesorul intră în clasă, ne salută şi începe ora.
a Primul şi al doilea sunt prietenii mei.
c Zâmbetele copiilor sunt cel mai frumos dar al omenirii.
d Mă întreb dacă am dreptate...

392. propoziţia atributivă,
propoziţia circumstanţială de timp,
propoziţia completivă directă

393. a) P.S.circumstanţială de cauză
b) P.S.circumstanţială de timp
c) P.S.circumstanţială de loc
d) P.S.circumstanţială de mod

394. a) coordonare copulativă
b) coordonare conclusivă
c) coordonare adversativă
d) coordonare disjunctivă

395. modală; cauzală

396. a) Mi-ai spus multe lucruri frumoase **și te-am ascultat cu drag**.
Raport de coordonare – propoziție coordonată copulativă
Mi-ai spus multe lucruri frumoase **și te-am ascultat cu drag**.

b) Nu a intrat în clasă **ci a stat în curte**.
Raport de coordonare – propoziție coordonată adversativă
Nu a intrat în clasă, **ci a stat în curte**.

c) E o persoană **căreia îi datorez mult**.
Raport de subordonare – propoziție subordonată atributivă
E o persoană **căreia îi datorez mult.**

d) „Norii curg **raze-a lor șiruri despică**."
Raort de coordonare – propoziție coordonată copulativă
Norii curg, **raze-a lor șiruri despică**."

e) **Cine va încerca** acela va câștiga.
Raport de subordonare – propoziție subordonată subiectivă
Cine va încerca, acela va câștiga.

397. a) Propoziție subordonată atributivă
b) Propoziție subordonată subiectivă
c) Propoziție coordonată copulativă
d) Propoziție coordonată conclusivă

398. lupta

399. b) să anunțe

400. profund – 3.
greșeală – 4.
umor – 1.
decis – 2.
galant – 6.
intrigant – 5.

401. Venind **a evaluat** dintr-o privire situația.

402. a) capra
b) caprele
c) capră
d) caprele

403. b) arhaism

404. b) vreme

405. A fost tras pe sfoară; i-a înroșit obrazul

406. b) secret, parfum

407. a) Ei au fost în America.
b) Mi-a fost foarte (tare) frig.
c) Doamna profesoară, dumneavoastră ați fost la piață?

408. Şagă – glumă
Gătit – terminat, sfârşit
Mânios – supărat

409. cântic, viers

410.

2	2
1	1

411. „Şi pe când **căţelul** se apropie să mă **miroase,** iau un pacheţel de **bomboane**, pe **care** le duc în provincie, la un **prieten**; scot un **bombon** şi, întinzându-l în jos, cu multă **blândeţe**:
Cuţu, cuţu! Bubico băiatul! Bubi!”

412. Păreţi – pereţi coloarea – culoarea
Adecă – adică supt – sub
Cetit – citit fereştile – ferestrele
Cane – câine pănă – până

413. dimineaţa, dulce, seara, a vinde, prieten

414. paisprezece, cincizeci, dezvălui, maiou

415. b) Formă de înregistrare statistică a populaţiei;ž

416. Prietini, împregiurul, asemine

417. *O scrisoare pierdută*
Amintiri din copilărie
Crăiasa din poveşti

418. 1. Harry Potter
2. Harry Potter
3. J. K. Rowling

419. O scrisoare pierdută – I.L.Caragiale

420. Două mogâldeţe, ca nişte câini ciobăneşti, cu ochii lucind ca jarul, săreau prin zăpadă, căutând să încolţească biata căprioară.

421. O scrisoare pierdută, I.L. Caragiale, dramatic

422. A) genul epic
B) naraţiune

423. a) elegie

424. A. baladă cultă
B.genul epic

425. naraţiunea; epic

426. epitet

427. 1) din vreme-n vreme
2) din când în când

428. Luna
c) metafora

429. c) metaforă, comparaţie, epitet, personificare

430. a) Antiteză;
b) Metaforă;
c) Comparaţie;
d) Epitet (triplu)

431. 1. Amintiri din copilărie
2. Da, apar
3. Şi unde nu s-au adunat o mulţime de băieţi şi fete la şcoală, între care eram şi eu, un băiat prizărit, ruşinos şi fricos şi de umbra mea. Şi cea dintâi şcolăriţă a fost însăşi Smărăndiţa popii, o zgâtie de copilă ageră la minte şi aşa de silitoare, de întrecea mai pe toţi băieţii şi din carte, dar şi din nebunii.

432. a) sunt daţi indicii spaţiali;
c) motivul pus în relief este moara;
d) cele cinci cruci sunt un simbol şi totodată o intrigă
e) moara cu timpul a devenit un popas pentru drumeţi, o cârciumă

433. A. – b) genul dramatic
B. – b) textele sunt scrise sub formă de dialog; c) autorul se folosește de îndrumări și didascalii; d) sunt scrise pentru a fi jucate pe scenă

434. 1. Felul rimei din această poezie este **<u>încrucișată.</u>**
2. Strofa alcătuită din patru versuri se numește **<u>catren</u>**.
3. În primul vers, *<u>Trecut-au ani de lacrimi</u>*, figura de stil se numește **<u>hiperbolă</u>**.

435. 1. Distih
2. Catren
3. Terţină

436. DA

437. c) aduce argumente și trage concluzii.

438.

Specia de broaşte ţestoase	Unde trăieşte?	Cu ce se hrăneşte?	Cum este?
Broasca ţestoasă cu tâmple rosşii	America de Nord	cu componente vegetale, cât şi animale.	talie mijlocie
Broască ţestoasă de apă europeană	Europa, Asia Occidentală şi Africa	crustaceele, nevertebratele terestre, rozătoarele, chiar păsările tinere, peşti, insecte, viermi	talie mica spre mijlocie
Broasca ţestoasă de uscat	zona Porţile de Fier, pe văile afluenţilor Dunării	cu frunze, fructe de păduer, legume şi foarte rar mici nevertebrate	talie mijlocie

439. 1. Cuvintul cheie este:

b) zile

2. Textul vorbeşte despre :

a) caracteristicile zilelor din săptămână

440. P
P
C
C

441. 1) Sanda; *Scormon*; Ioan Slavici
2) tăcută, galbenă, gânditoare

442. Păru-i galben – ochii albaştri

443. Autorul: băiat prizărit, ruşinos şi fricos şi de umbra lui
Smărăndiţa: o zgâtie de copilă ageră la minte şi aşa de silitoare, de întrecea mai pe toţi băieţii şi din carte, dar şi din nebunii.

444. „Acuma sala de aşteptare gemea de lume. Ţăranii, cu feţele supte, cu umerii obrajilor ieşiţi în afară, cu barba şi mustăţile zbârcite, se îmbulzeau de-a valma printre muncitori.

Apoi deodată, dintr-o odaie vecină, şeful gării ieşi somnoros, bosumflat, învăluit într-o manta groasă, şi intră în birou trântind uşa. Se certase cu nevastă-sa, fiindcă îl sculase mai devreme cu cinci minute, şi acuma era furios pe toată lumea.“

Ţăranii

445. b) caracterizare directă făcută de către autor

446. Mândru ciobănel,
Tras printr-un inel?
Feţişoara lui,
Spuma laptelui;
Mustăcioara lui,
Spicul grâului;
Perişorul lui,
Pana corbului;
Ochişorii lui,
Mura câmpului?”

447. 4, 2, 3,1

448. a) o lucrare trebuie să fie scrisă într-o limbă literară, fluentă, cu propoziţii logice;
c) trebuie ţinut cont de momentele unei opere literare (expoziţiune, intrigă...)
e) într-o operă pot fi combinate mai multe moduri de expunere;
g) într-o lucrare se poate face portretul fizic şi moral al personajelor.

449. b) Fiecare lucrare trebuie să conţină titlu, să înceapă cu alineat, să fie scrisă într-o limbă literară şi după normele ortografice şi de punctuaţie;

450. Textul A este **o analiză**
Textul B este **o povestire**

Lista standardelor de învățământ după care sunt alcătuite exercițiile pentru examenul final

NIVELUL DE BAZĂ

Următoarele enunţuri descriu ce trebuie elevul/eleva să ştie şi să realizeze la nivelul de bază.

ABILITĂŢI DE CITIRE ŞI ÎNŢELEGEREA TEXTULUI CITIT

În domeniul ABILITĂŢI DE CITIRE ŞI ÎNŢELEGEREA TEXTULUI CITIT elevul/eleva:

LR.1.1.2. face diferenţa dintre un text artistic şi neartistic, ştie să stabilească felul textului: expoziţiunea, descripţia, naraţiunea, argumentarea
LR.1.1.3. recunoaşte stiluri funcţionale diferite în exemple simple
LR.1.1.4. face diferenţa dintre părţile de bază ale textului şi ale cărţii (titlul, subtitlul, textul de bază, capitolul, alineat, notiţe de substol, cuprins, prefaţă, postfaţă); recunoaşte citatul
LR.1.1.5. găseşte informaţiile de bază din text după criterii date
LR.1.1.6. face distincţia dintre informaţiile importante şi cele neimportante dintr-un text
LR.1.1.7. face corelaţia dintre informaţiile şi ideile prezentate în text, sesizează relaţiile temporale, de scop, cauză – consecinţă etc. şi trage concluzia pornind de la conţinutul şi mesajul din text

EXPRIMAREA ÎN SCRIS

În domeniul EXPRIMAREA ÎN SCRIS elevul/eleva:

LR.1.2.1. ştie să scrie correct
LR.1.2.2. alcătuieşte o propoziţie corectă din punct de vedere gramatical
LR.1.2.6. ştie să folosească dicţionare şi îndreptare ortografice
LR.1.2.7. aplică normele ortografice în exemple simple
LR.1.2.8. identifică valorile artistice, etice şi culturale dintr-un text citit

GRAMATICA, LEXICUL, LIMBA ROMÂNĂ LITERARĂ

În domeniul GRAMATICA elevul/eleva trebuie:

LR.1.3.1. să formuleze propoziţii corecte din punct de vedere grammatical
LR.1.3.2. să identifice în propoziţii scurte părţile de vorbire învăţate
LR.1.3.3. să respecte regulile de punctuaţie în scris şi în citire
LR.1.3.4. să aplice regulile de ortografie în scris
L.R.1.3.5. să scrie citeţ şi corect după dictare şi în compuneri
LR.1.3.6. să cunoască părţile de vorbire flexibile şi neflexibile
LR.1.3.7. să cunoască categoriile gramaticale ale părţilor de vorbire flexibile
LR.1.3.8. să identifice şi să folosească corect modurile şi timpurile verbelor
LR.1.3.9. să identifice unităţile sintactice dintr-o propoziţie sau frază
LR.1.3.10. să însuşească raportul dintre propoziţii în frază
LR.1.3.11. să sesizeze raportul de coordonare şi subordonare în frază
LR.1.3.12. să aplice normele morfosintactice în comunicarea scrisă şi orală

În domeniul LEXICUL elevul/eleva trebuie:

LR.1.3.13. să identifice sensul cuvintelor (sinonime, antonime, omonime, paronime)
L.R.1.3.14. să-şi îmbogăţească vocabularul cu cuvinte şi expresii noi
LR.1.3.15. să găsească sinonime pentru cuvintele din textul citit
LR.1.3.16. să aplice procedeele de îmbogăţire a vocabularului pentru a forma cuvinte noi
LR.1.3.17. să ştie să folosească dicţionare, îndreptare şi enciclopedii

În domeniul LIMBA ROMÂNĂ LITERARĂ elevul/eleva trebuie:

LR.1.3.18. să utilizeze corect limba română literară în diferite situaţii.
LR.1.3.19. să sesizeze abaterile de la normele gramaticale într-un mesaj oral şi scris
L.R.1.3.20. să facă distincţia dintre formele de exprimare în limba română literară şi dialectală
LR.1.3.21. să cunoască evoluţia limbii române şi dezvoltarea limbii române literare
LR.1.3.22. să înţeleagă importanţa variantei literare a limbii române faţă de exprimarea dialectală

LITERATURA

În domeniul LITERATURA elevul/eleva trebuie:

LR.1.4.1. să facă legătura dintre titlurile operelor literare citite (prevăzute prin programa şcolară pentru clasele V – VIII) şi numele scriitorilor
LR.1.4.2. să recunoască genurile literare de bază (genul liric, epic şi dramatic)
LR.1.4.3. să identifice noţiunile elementare de versificaţie (versul, strofa, rima, ritmul etc.)
LR.1.4.4. să facă distincţia dintre textele narative, descriptive şi dialogate
LR.1.4.5. să recunoască figurile de stil de bază (epitetul, comparaţia, onomatopeea)
LR.1.4.7. să recunoască ideile principale şi secundare dintr-un text; observă elementele importante dintr-un text literar (timpul şi locul acţiunii, personajele__)
LR.1.4.8. să stabilească trăsăturile fizice şi morale ale personajelor principale din text
LR.1.4.9. să identifice momentele subiectului unui text literar (expoziţiunea, intriga, desfăşurarea acţiunii, punctul culminant şi deznodământul)

Următoarele enunţuri descriu ce trebuie elevul/eleva să ştie şi să realizeze la nivelul mediu.

ABILITĂŢI DE CITIRE ŞI ÎNŢELEGEREA TEXTULUI CITIT

În domeniul ABILITĂŢI DE CITIRE ŞI ÎNŢELEGEREA TEXTULUI CITIT elevul/eleva:

LR.2.1.2. diferenţiază un text artistic şi neartistic pe baza cunoştinţelor şi abilităţilor însuşite
LR.2.1.3. identifică textele scrise în diferite stiluri funcţionale
LR.2.1.4. face diferenţa dintre toate părţile textului şi ale cărţii, inclusiv indicele de nume, literatura de specialitate şi dicţionarul de terminologie literară
LR.2.1.5. face paralelă între informaţiile din mai multe texte
LR.2.1.6. face distincţia dintre subiectivitatea şi obiectivitatea informaţiilor dintr-un text citit
LR.2.1.7. recunoaşte atitudinea scriitorului pe baza informaţiilor, ideilor şi mesajelor prezentate în text

EXPRIMAREA ÎN SCRIS

În domeniul EXPRIMAREA ÎN SCRIS elevul/eleva:

LR.2.2.4. aplică normele ortografice ale limbii literare
L.R.2.2.5. recunoaşte valorile artistice ale unui text
L.R.2.2.6. face analiza simplă a unui text literar

GRAMATICA, LEXICUL, LIMBA ROMÂNĂ LITERARĂ

În domeniul GRAMATICA elevul/eleva trebuie:

LR.2.3.1. să respecte regulile de despărţire a cuvintelor în silabe
LR.2.3.2. să aplice regulile de scriere corectă a unităţilor fonetice proprii limbii române (diftongi, triftongi etc.)
LR.2.3.3. să identifice în propoziţii părţile de vorbire
LR.2.3.4. să aplice regulile de ortografie şi de punctuaţie
LR.2.3.5. să identifice şi să analizeze părţile de vorbire flexibile şi neflexibile
LR.2.3.6. să folosească corect categoriile gramaticale ale părţilor de vorbire flexibile
LR.2.3.7. să alcătuiască paradigma verbelor după modurile şi timpurile însuşite
LR.2.3.8. să facă distincţia dintre unităţile sintactice în propoziţie şi frază
LR.2.3.9. să ştie felurile propoziţiilor din frază
L.R.2.3.10. să aplice normele morfosintactice în comunicare scrisă şi orală

În domeniul LEXICUL elevul/eleva trebuie:

LR.2.3.11. să identifice sensul unui cuvânt necunoscut
L.R.2.3.12. să-şi îmbogăţească vocabularul cu expresii şi cuvinte noi
LR.2.3.13. să recunoască omonimele, antonimele şi paronimele din textele literare
LR.2.3.14. să folosească dicţionare pentru înţelegerea neologismelor din textile citite

În domeniul LIMBA ROMÂNĂ LITERARĂ elevul/eleva trebuie:

LR.2.3.15. să respecte normele gramaticale într-un mesaj oral şi scris
L.R.2.3.16. să facă distincţia dintre formele de exprimare în limba română literară şi dialectală
LR.2.3.17. să cultive varianta literară a limbii române în toate situaţiile de comunicare

LITERATURA

În domeniul LITERATURA elevul/eleva trebuie:

LR.2.4.1. să facă legătura dintre operele literare obligatorii cu perioada în care au fost scrise şi perioada care a fost descrisă
LR.2.4.2. să recunoască genurile literare pe baza fragmentelor, personajelor şi situaţiilor caracteristice
LR.2.4.3. să facă distincţia dintre scrierile lirice şi epice (baladă şi poem)
LR.2.4.4. să facă distincţia textelor ştiinţifico-literare: biografia, autobiografia, jurnal, note de drum
LR.2.4.5. să recunoască figurile de stil (personificarea, metafora, hiperbola, etc)
LR.2.4.7. să facă distincţia dintre descriere, povestire, monolog şi dialog
LR.2.4.8. să stabilească trăsăturile fizice şi morale ale personajelor din text
LR.2.4.9. să ştie să alcătuiască un jurnal despre operele literare citite

Următoarele enunțuri descriu ce trebuie elevul/eleva să știe și să realizeze la nivelul avansat.

ABILITĂŢI DE CITIRE ŞI ÎNŢELEGEREA TEXTULUI CITIT

În domeniul ABILITĂŢI DE CITIRE ŞI ÎNŢELEGEREA TEXTULUI CITIT elevul/eleva:

LR.3.1.2. analizează textele scrise în diferite stiluri funcţionale

EXPRIMAREA ÎN SCRIS

În domeniul EXPRIMAREA ÎN SCRIS elevul/eleva:

LR.3.2.3. aplică normele ortografice ale limbii literare
LR.3.2.4. identifică și analizează valorile artistice ale unui text

GRAMATICA, LEXICUL, LIMBA ROMÂNĂ LITERARĂ

În domeniul GRAMATICA elevul/eleva trebuie:

LR.3.3.1. să aplice regulile de despărţire a cuvintelor în silabe
LR.3.3.2. să cunoască noţiunile de fonetică a limbii române
LR.3.3.3. să analizeze părţile de vorbire ţinând cont de categoriile gramaticale
LR.3.3.4. să facă distincţia dintre unităţile sintactice în propoziţie şi frază
LR.3.3.5. să știe felurile propozițiilor coordonate și subordonate din frază și ortografia lor

În domeniul LEXICUL elevul/eleva trebuie:

LR.3.3.6. să știe să găsească sensul unui cuvânt necunoscut și să-l aplice în vorbirea cotidiană
LR.3.3.7. să folosească cuvintele și expresiile însușite în toate situaţiile de comunicare

În domeniul LIMBA ROMÂNĂ LITERARĂ elevul/eleva trebuie:

LR.3.3.9. să distingă formele de exprimare literară şi dialectală
LR.3.3.10. să cultive varianta literară a limbii române în toate situaţiile de comunicare

LITERATURA

În domeniul LITERATURA elevul/eleva trebuie:

LR.3.4.1. să recunoască titlul operei literare, autorul, genul şi speciile literare pe baza fragmentelor date, personajelor caracteristice, temelor şi motivelor
LR.3.4.2. să recunoască caracteristicile esenţiale ale genurilor literare într-un anumit text
LR.3.4.3. să determine figurile de stil în operele literare
LR.3.4.4. să analizeze operele literare citite
LR.3.4.5. să analizeze trăsăturile fizice şi morale ale personajelor din text
LR.3.4.7. să respecte metodologia lucrărilor scrise

LISTA EXERCIȚIILOR CU CIFRUL STANDARDULUI

Numărul curent al exercițiului	Standardul
1–4	LR.1.1.2.
5–11	LR.1.1.3.
12–15	LR.1.1.4.
16–20	LR.1.1.5.
21–24	LR.1.1.6.
25–30	LR.1.1.7.
31–36	LR.1.2.1.
37–39	LR.1.2.2.
40–44	LR.1.2.6.
45–48	LR.1.2.7.
49–51	LR.1.2.8.
52–54	LR.1.3.1.
55–57	LR.1.3.2.
58–59	LR.1.3.3..
60–65	LR.1.3.4.
66	LR.1.3.5.
67–72	LR.1.3.6.
73–77	LR.1.3.7.
78–84	LR.1.3.8.
85–92	LR.1.3.9.
93–97	LR.1.3.10.
98–100	LR.1.3.11.
101–104	LR.1.3.12.
105–109	LR.1.3.13.
110–113	LR.1.3.14.
114–119	LR.1.3.15.
120–125	LR.1.3.16.
126–128	LR.1.3.17.
129–130	LR.1.3.18.
131–134	LR.1.3.19.
135–138	LR.1.3.20.

Numărul curent al exercițiului	Standardul
139–145	LR.1.3.21.
146–148	LR.1.3.22.
149–153	LR.1.4.1.
154–157	LR.1.4.2.
158–161	LR.1.4.3.
162–165	LR.1.4.4.
166–171	LR.1.4.5.
172–176	LR.1.4.7.
177–180	LR.1.4.8.
181–184	LR.1.4.9.
185–189	LR.2.1.2.
190–194	LR.2.1.3.
195–198	LR.2.1.4.
199–202	LR.2.1.5.
203–206	LR.2.1.6.
207–211	LR.2.1.7.
212–217	LR.2.2.4.
218–223	LR.2.2.5.
224–226	LR.2.2.6.
227–230	LR.2.3.1.
231–235	LR.2.3.2.
236–242	LR.2.3.3.
243–248	LR.2.3.4.
249–253	LR.2.3.5.
254–258	LR.2.3.6.
259–264	LR.2.3.7.
265–269	LR.2.3.8.
270–274	LR.2.3.9.
275–278	LR.2.3.10.
279–284	LR.2.3.11.
285–291	LR.2.3.12.

Numărul curent al exercițiului	Standardul
292–296	LR.2.3.13.
297–300	LR.2.3.14.
301–303	LR.2.3.15.
304–309	LR.2.3.16.
310–312	LR.2.3.17.
313–317	LR.2.4.1.
318–323	LR.2.4.2.
324–329	LR.2.4.3.
330–335	LR.2.4.4.
336–340	LR.2.4.5.
341–344	LR.2.4.7.
345–348	LR.2.4.8.
349	LR.2.4.9.
350–358	LR.3.1.2.
359–365	LR.3.2.3.
366–370	LR.3.2.4.
371–375	LR.3.3.1.
376–379	LR.3.3.2.
380–385	LR.3.3.3.
386–391	LR.3.3.4.
392–397	LR.3.3.5.
398–401	LR.3.3.6.
402–406	LR.3.3.7.
407–411	LR.3.3.9.
412–416	LR.3.3.10.
417–421	LR.3.4.1.
422–425	LR.3.4.2.
426–430	LR.3.4.3.
431–440	LR.3.4.4.
441–446	LR.3.4.5.
447–450	LR.3.4.7.

NOTIȚE

NOTIȚE

Institutul pentru Evaluarea Calității Învățământului și Educației
Fabrisova 10, 11000 Belgrad

Tel: 011/206-70-00
Fax: 011/206-70-09
E-mail: office@ceo.edu.rs
www.ceo.edu.rs

Tehnoredactare computerizată și coperta
Societate economică „Prosvetni pregled" s.r.l., Belgrad

ISSN 0033-1651